

การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ของความสามารถในการทำกำไร
ของธนาคารพาณิชย์ : กรณีศึกษาบมจ.ธนาคารกรุงไทย
และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

สุปรินญา สระบัว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ.2548

ISBN 974-9746-34-1

An Economic Analysis of the Commercial Bank's Profitability :
A case study of Krungthai and Bangkok Banks

SUPREEYA SABOU

เลขทะเบียน.....0181342
วันลงทะเบียน.2.2.พ.ช.2548.
เลขเรียกหนังสือ.....
วพ
332.12
ค8337
ค2547จ

(ก)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics
Department of Economics
Graduate School Dhurakij pundit University
2005

ISBN 974-9746-34-1

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ชื่อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ของความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ :
กรณีศึกษาบมจ.ธนาคารกรุงไทย และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ

เสนอโดย น.ส.สุปรียา สระบัว

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

กลุ่มวิชา เศรษฐศาสตร์การเงินการคลัง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

ประธานกรรมการ

(ผศ.ดร.ธรรมบุญ พงษ์ศรีกูร)

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง)

กรรมการ

(รศ.ดร.สมพงษ์ อรพินท์)

กรรมการ

(รศ.ดร.เรืองโร ไตฤกษ์ณะ)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข)

วันที่ 31 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2548

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ของความสามารถในการทำกำไรของ ธนาคารพาณิชย์ : กรณีศึกษา บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ
ชื่อนักศึกษา	สุปรียา สระบัว
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์การเงินการคลัง
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงิน และความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ โดยเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนาจากข้อมูลทศนิยมมี ศึกษา 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงก่อนวิกฤติเศรษฐกิจระหว่างปี พ.ศ.2530-2539 และช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจระหว่างปี พ.ศ.2540-2542 โดยอาศัยข้อมูลจากงบการเงินของธนาคาร

บมจ.ธนาคารกรุงไทย เป็นธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ นอกจากการดำเนินธุรกิจให้บริการทางการเงินเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ แล้ว บมจ.ธนาคารกรุงไทย ยังมีหน้าที่ในการตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ส่งผลให้ บมจ.ธนาคารกรุงไทย มีบทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานที่แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบในการดำเนินธุรกิจ จึงทำการศึกษามหาบทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานของบมจ.ธนาคารกรุงไทย ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย กับ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรรวม ของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย คือ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ย ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย และผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม สำหรับ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร คือ ค่าเผื่อหนี้สูญ ,ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งมีศักยภาพทางธุรกิจดีกว่า บมจ.ธนาคารกรุงไทย รวมถึงจากผลการวิเคราะห์ช่วงก่อนและหลังภาวะทางเศรษฐกิจ ผลที่ได้ไม่มีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย หรือ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ แต่อย่างใด

สำหรับ ปัจจัยที่ผลต่อความสามารถในการทำกำไรก่อนหักภาษี ของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย คือ ผลกระทบที่มวลรวมภายในประเทศ ค่าเผื่อนี้สูญ แต่ปัจจัยทางด้านส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยมีผลทำให้กำไรก่อนหักภาษีลดลง สำหรับ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร คือ ค่าเผื่อนี้สูญ ,ผลกระทบที่มวลรวมภายในประเทศ และจำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา แต่ปัจจัยทางด้านเงินสดสำรองตามกฎหมาย และผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมมีผลทำให้กำไรก่อนหักภาษีลดลง แต่ก็ยังมีศักยภาพทางธุรกิจดีกว่าของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย นอกจากนั้นแล้ว ยังพบว่าวิกฤตเศรษฐกิจที่ผ่านมาไม่ส่งผลกระทบต่อที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ แต่อย่างใด

Thesis Title	An Economic Analysis of the Commercial Bank's Profitability : A case study of Krungthai and Bangkok Banks
Name	Supreeya Sabou
Thesis Advisor	Dr.Chaiwat Konjing
Department	Economics
Academic Year	2004

ABSTRACT

The main objective of this study is to analyze the financial structure and the profitability of Krung Thai Bank PCL (KTB) and Bangkok Bank PCL (BBL) ,using descriptive as well as quantitative analysis. The analysis is based on Bank's financial statements data during the period before and after the economic crisis ; 1987-1996 and 1997-2002.

Krung Thai Bank PCL (KTB) is the large-scale commercial, state-owned bank that provides financing business, similar to other commercial banks, while taking responsibility to respond directly to the government policy. The KTB's performance, thus, must be subject to both the Bank's commercial capabilities and the government policy constraints, as compared with the BBL's performance which are based solely on the commercial capabilities.

The study revealed that after economic crisis in 1997, most deposit were mobilized to the Thai commercial banks ,but lending was rather strict due to many factors, namely, the NPL problem, the unfavorable economic situations ,and the reserve requirements, enforced by the Central Bank.

The analysis of factors influencing the Bank's profitability revealed that, KTB's profitability depended significantly on the interest rate differential and return on total assets, while those determining significantly the BBL's profitability were the provision of reserves for bad debt, the number of the Bank's branches, and number of employees, which reflected higher degree of business oriented performance than the KTB. The

analysis also showed that the economic crisis was not significant factor influencing the profitability differential between the Krung Thai Bank PCL (KTB) and the Bangkok Bank PCL (BBL).

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ทำให้ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของ อาจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ คนจริง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำและตรวจแก้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ทำยนี้ หากวิทยานิพนธ์นี้มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้สนใจ ผู้เขียน ขออุทิศให้แก่บุพการี และผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนความผิดพลาดและข้อบกพร่องใด ๆ อันพึงมี ผู้เขียน ขออ้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

สุปรียา สระบัว

พฤษภาคม 2548

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๙
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๙
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	17
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
ขอบเขตการศึกษา.....	17
วิธีการศึกษา.....	18
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
แนวคิดกำไรสูงสุด.....	20
กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการทำกำไร.....	22
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา.....	34
3 บทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย	
และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ.....	40
การก่อตั้ง และการพัฒนาของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย.....	40
โครงสร้างทางการเงินของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย.....	41
การก่อตั้ง และการพัฒนาของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ.....	51
โครงสร้างทางการเงินของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ.....	56
4 ผลการวิเคราะห์.....	62
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวมของ	
บมจ.ธนาคารกรุงไทย.....	63
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวมของ	
บมจ.ธนาคารกรุงเทพ.....	66

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษี ของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย.....	68
ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษี ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ.....	70
5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	78
สรุป.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	84

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนสาขาและพนักงานของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ ปี พ.ศ.2530-2545.....	13
2	กำไร (ขาดทุน)สุทธิ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ ในช่วง ปี พ.ศ.2530-2541.....	15
3	อัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในช่วงปี พ.ศ.2532-2541.....	16
4	ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของบมจ.ธนาคารกรุงไทย ปี พ.ศ.2530-2545.....	42
5	ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ปี พ.ศ.2530-2545.....	57

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทและความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและระบบการเงินของประเทศมากที่สุด ธนาคารพาณิชย์ดำเนินงานอย่างมีเป้าหมายสำคัญเช่นเดียวกับธุรกิจภาคเอกชนอื่น ๆ คือ การแสวงหากำไรสูงสุด (Profit Maximization) อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงและความไม่แน่นอน จึงทำให้การบริหารเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ ทั้งจากการบริหารสินทรัพย์ (Asset Management) และการบริหารหนี้สิน (Liability Management) จึงต้องให้ความสำคัญกับความมั่นคง (Safety) และสภาพคล่อง (Liquidity) เพราะสิ่งเหล่านี้มีผลต่อการที่ธนาคารพาณิชย์จะบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่ (วเรศ ,2539)

บมจ. ธนาคารกรุงไทย จัดเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจโดยมีสัดส่วนการถือหุ้นของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินมากที่สุด กล่าวคือ สัดส่วนการถือหุ้นสามัญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541 ร้อยละ 87.23 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด (บมจ.ธนาคารกรุงไทย,2541 : 101) จาก การที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ทำให้นอกจาก บมจ.ธนาคารกรุงไทยจะดำเนินธุรกิจธนาคารพาณิชย์ คล้ายคลึงกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ แล้ว จากรายงานประจำปีของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี 2531-2539 ยังระบุว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีหน้าที่ตอบสนองนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล คือ เป็นแกนนำในการสนองนโยบายของรัฐ เน้นการให้สินเชื่อแก่ภูมิภาค สินเชื่อแก่กิจการขนาดย่อยและขนาดกลาง ให้การสนับสนุนด้านสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ การส่งเสริมการออมในประเทศ การส่งเสริมการค้า การลงทุน และความร่วมมือด้านต่างประเทศของรัฐ และขยายเครือข่ายธนาคารในประเทศที่มีความร่วมมือทางเศรษฐกิจ หน่วยงานของรัฐบาลหลายแห่งได้ใช้ธนาคารกรุงไทยฯ เป็นตัวกลางในการปล่อยสินเชื่อซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของธนาคารกรุงไทยฯ ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจมีทั้งที่เป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาลและที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด และจากการที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจย่อยทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีข้อได้เปรียบในการดำเนินงาน ทั้งในด้านแหล่งเงินฝากซึ่งรัฐบาลได้กำหนดให้ธนาคารกรุงไทยฯ เป็นผู้รับฝากจากหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ ด้านรายได้จากโครงการที่รัฐบาลให้ธนาคารกรุงไทยฯ เป็นผู้ดำเนินการ และเมื่อมีปัญหากเกี่ยวกับเงินกู้ก็ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลในฐานะผู้ถือหุ้น ทำให้การเพิ่มทุนทำได้ง่าย แต่ในขณะเดียวกันก็มีข้อเสียเปรียบเกิดขึ้นด้วย เช่น ความไม่มีอิสระในการบริหารงาน การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและ

นโยบายการดำเนินงานตามการเปลี่ยนแปลงของรัฐบาล ทำให้การดำเนินงานขาดความคล่องตัว และต่อเนื่อง เป็นต้น

บทบาทและหน้าที่ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ

การดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลนับเป็นหน้าที่ ที่สำคัญอย่างหนึ่งของธนาคารกรุงไทยฯ เนื่องจากเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ในแต่ละปีธนาคารกรุงไทยฯ มีผลการดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่แตกต่างกันไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้มอบหมายมาให้ สามารถสรุปผลการดำเนินงานด้านการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 ที่มีลักษณะเด่นพอสังเขปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแม้จะมีอายุเพียง 22 ปีเศษ แต่ได้ผ่านวิกฤติการณ์มาแล้วไม่ต่ำกว่า 6 ครั้ง ไม่ว่าจะเป็นวิกฤติการณ์บริษัทมหาชนล้มละลายเมื่อปี 2522 วิกฤติการณ์ราคาหุ้นในตลาดหุ้นนิวยอร์กลดต่ำลงอย่างรุนแรงเมื่อวันจันทร์ที่ 19 ตุลาคม 2530 (Black Monday) หรือกรณีของบริษัทเฟิสท์ซิตีอินเตอร์เนชันแนล (FCI) ประสบปัญหาทางการเงินเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2535 เป็นต้น วิกฤติการณ์บางครั้งก็มีสาเหตุมาจากภายนอก บางครั้งก็เกิดจากปัญหาภายในประเทศเอง วิกฤติการณ์แต่ละครั้งได้ก่อให้เกิดความสูญเสียกับระบบตลาดทุนของประเทศไทย เศรษฐกิจ การเงิน ผู้ลงทุน รวมทั้งกิจการของผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดหลักทรัพย์อย่างมหาศาล ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนจึงให้ความสำคัญและความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นในตลาดหลักทรัพย์ให้หมดไปโดยเร็วที่สุด

มาตรการหนึ่งที่ได้ถูกนำมาใช้ในการแก้ไขวิกฤติการณ์ในตลาดหลักทรัพย์ทุกครั้ง คือ การจัดตั้งกองทุน ซึ่งแต่ละกองทุนที่จัดตั้งขึ้นส่วนใหญ่จะมีหลักการที่คล้ายคลึงกัน คือ เพื่อพยุงราคาหลักทรัพย์มิให้ตกต่ำลงไปอีก แต่อาจจะแตกต่างกันไปบ้างในเรื่องของรูปแบบและวิธีการความสำเร็จในการบรรลุมิติประสงค์ของแต่ละกองทุน จะเร็วหรือช้าก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของวิกฤติการณ์และปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ในช่วงนั้นๆ (สุนทรี สุนทรนิล, 2540 :43-55)

สำหรับในช่วงปีตั้งแต่เปิดดำเนินการตลาดหลักทรัพย์ (2518) ถึงปี 2539 ธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับมอบหมายจากธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง ให้เข้าช่วยเหลือแก้ปัญหาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 วิกฤติการณ์ตลาดหลักทรัพย์ในช่วงปี 2521-2522 ซึ่งสภาพของวิกฤติการณ์ในปี 2521 เศรษฐกิจของประเทศได้ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 10.1 ทำให้บริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาตในตลาด

หลักทรัพย์มีผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจ ความต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มสูงขึ้นมาก ภาวะการซื้อขายที่คึกคักส่งผลให้ระดับราคาหลักทรัพย์พุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งราคาหุ้นบางตัวได้สูงขึ้นมากอย่างผิดปกติ เนื่องจากมีการเก็งกำไรในหุ้นดังกล่าวมากอย่างไม่มีเหตุผล เมื่อต้นปี 2522 ปริมาณการซื้อขายและระดับราคาเริ่มลดลงเนื่องจากเกิดวิกฤติการณ์ด้านราคาน้ำมัน ส่งผลให้เกิดภาวะเงินเฟ้อและเงินตึงตัวอย่างรุนแรงเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศสูงขึ้น ทำให้สถาบันการเงินรีบชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศมีผลทำให้เกิดวิกฤติการณ์ทางการเงิน กระทบต่อการดำเนินงานของบริษัทเงินทุน จนถึงขั้นกระทรวงการคลังต้องถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจเงินทุนของบริษัทเงินทุนแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เหตุการณ์ดังกล่าวได้สร้างความตื่นตกใจต่อผู้ลงทุนทั่วไป และส่งผลกระทบต่อระบบการเงินทั้งระบบ ผู้ลงทุนต่างเร่งนำหุ้นที่ถืออยู่ออกขายโดยไม่คำนึงถึงราคา แรงขายดังกล่าวผลักดันให้ระดับราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ลดต่ำลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องและตกอยู่ในภาวะชบเซาตลอดปี 2522 ดังนั้น เพื่อผ่อนคลายและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนขึ้น 3 กองทุน คือ กองทุนพัฒนาตลาดทุน กองทุนช่วยสภาพคล่องธุรกิจหลักทรัพย์ และกองทุนแก้ไขปัญหาธุรกิจหลักทรัพย์ (กองทุนกรุงเทพ) ซึ่งทั้ง 3 กองทุนมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสภาพคล่องกับธุรกิจหลักทรัพย์ เพื่อสร้างความมั่นใจและสนับสนุนให้มีผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ และเพื่อสร้างเสถียรภาพให้กับตลาดหลักทรัพย์ ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะกองทุนแก้ไขปัญหาธุรกิจหลักทรัพย์ (กองทุนกรุงเทพ) เท่านั้น

หลังจากที่ได้จัดตั้ง กองทุนพัฒนาตลาดทุนและกองทุนช่วยสภาพคล่องธุรกิจหลักทรัพย์ แล้วก็ตาม แต่ปรากฏว่าภาวะตลาดหลักทรัพย์ยังไม่กระเตื้องขึ้น โดยเฉพาะผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้รับความเดือดร้อนขาดทุนเป็นจำนวนมาก กระทรวงการคลัง โดยมติคณะรัฐมนตรีจึงได้จัดตั้ง “กองทุนแก้ไขปัญหาธุรกิจหลักทรัพย์” หรือที่เรียกว่า “กองทุนกรุงเทพ” ซึ่งธนาคารกรุงเทพฯ ได้ออกประกาศลงวันที่ 11 ธันวาคม 2522 ให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทเงินทุน โดยการรับซื้อหุ้นในบัญชีของบริษัทดังกล่าว รวมทั้งหุ้นของลูกค้านักค้าของบริษัทที่ได้วางเป็นประกันการกู้ยืมเพื่อซื้อหุ้นและมีปัญหาการชำระหนี้ โดยให้สิทธิผู้ขายซื้อคืนได้ภายในกำหนด 3 ปี คือ ภายใน 30 พฤศจิกายน 2525 (ต่อมาได้ขยายระยะเวลาให้สิทธิซื้อคืนออกไปอีก 1 ปี) ในราคาที่เหมาะสมกับที่ธนาคารกรุงเทพฯ รับซื้อไว้บวกค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละ 9 ต่อปี ของราคาที่ได้รับซื้อไว้ แต่หากระยะเวลาที่รับซื้อไว้ธนาคารกรุงเทพฯ ได้รับเงินปันผลจากหลักทรัพย์เกินกว่าร้อยละ 9 ต่อปี ก็จะไม่ยกเว้นค่าธรรมเนียมให้แต่ถ้าได้รับผลประโยชน์สุทธิต่ำกว่าร้อยละ 9 ต่อปี ก็จะไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มให้ครบร้อยละ 9 ต่อปี

สำหรับทุนดำเนินการของกองทุนกรุงไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 3,000 ล้านบาท เป็นเงินกู้จากธนาคารแห่งประเทศไทยในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี และค่าธรรมเนียมจัดการร้อยละ 1 ต่อปี รวมเป็นร้อยละ 7 ต่อปี กระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน และมอบให้ธนาคารกรุงไทยฯ เป็นผู้ดำเนินการรับซื้อหุ้น

กองทุนกรุงไทยได้รับซื้อตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2522 ถึงวันที่ 14 มีนาคม 2523 โดยรับซื้อไว้ทั้งสิ้น 18.5 ล้านหุ้น มูลค่า 1,785 ล้านบาท เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาให้สิทธิซื้อคืนในปี 2526 ปรากฏว่ายังมีหุ้นเหลืออยู่ทั้งสิ้น 11.29 ล้านหุ้น มูลค่าตามราคาหุ้นที่รับซื้อไว้ 1,141 ล้านบาท โดยมีราคาตลาดในขณะนั้นเพียงประมาณ 700 ล้านบาท กระทรวงการคลังจึงได้ต่ออายุการกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยออกไปอีก ต่อมาในปี 2530 ภาวะตลาดหลักทรัพย์ได้ฟื้นตัวขึ้น ระดับราคาหุ้นได้เพิ่มสูงขึ้นมาก กระทรวงการคลังจึงได้สั่งการให้เลิกกองทุนโดยวิธีประมูลขายหุ้นที่เหลืออยู่ทั้งหมด ซึ่งกลุ่มที่ประมูลได้คือ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาชาติ จำกัด ได้ประมูลซื้อไปได้ในราคา 1,655 ล้านบาท เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2530 และหลังจากหักชำระหนี้เงินกู้ธนาคารแห่งประเทศไทยและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของธนาคารกรุงไทยฯ แล้ว กองทุนยังมีเงินเหลืออยู่ 513 ล้านบาท ซึ่งได้ออนไปให้เป็นทุนประเดิมของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในครั้งนี้พบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มิได้รับประโยชน์จากการดำเนินการให้ความช่วยเหลือดังกล่าว นอกจากสามารถปฏิบัติตามนโยบายของทางราชการได้

ครั้งที่ 2 วิกฤติการณ์ตลาดหลักทรัพย์ในปี 2535 (ฉบับปรับปรุง) หลังจากเหตุการณ์ในเดือน พฤษภาคม 2535 ได้คลี่คลายลง และการเมืองมีความชัดเจนมากขึ้น โดยมีรัฐบาลใหม่ตามครรลองประชาธิปไตย ได้ทำให้บรรยากาศการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความหนาแน่นมากขึ้น ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วมีการซื้อขายในลักษณะเก็งกำไรระยะสั้นเพิ่มขึ้นมากจนน่าเป็นห่วงและมีการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหุ้น (Margin Loan) ที่มีลักษณะกระจุกตัวอยู่กับหุ้นไม่กี่ตัวและในกลุ่มบุคคลไม่กี่คนประกอบกับมีข้อมูลที่เชื่อได้ว่ามีผู้ทำการซื้อขายหุ้นที่มีลักษณะเป็นการปั่นหุ้นหรือการสร้างราคาซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 และในที่สุดวันที่ 18 พฤศจิกายน 2535 คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้มีมติให้ดำเนินการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญากับ นายสอง วัชรศรีโรจน์ และพวกรวม 11 คน ในข้อหากระทำการปั่นหุ้น

ขณะเดียวกันกระทรวงการคลังได้ออกมาตรการเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดต่อการซื้อขายและระดับราคาของหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนทั่วไป มาตรการที่กำหนดขึ้น คือ การจัดตั้งกองทุนขึ้น 2 กองทุน คือ 1) กองทุนพัฒนาตลาด

หลักทรัพย์ในรูปของกองทุนรวม 7 กองทุน 2) กองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจะขอกล่าวเฉพาะข้อ 2)

กองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์ มีลักษณะคล้ายกับกองทุนพัฒนาตลาดทุนที่เคยจัดตั้งขึ้นในปี 2522 คือ เป็นกองทุนเข้าไปทำการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ในลักษณะการพยุงราคา เมื่อมีการขาดความมั่นใจในตลาดหลักทรัพย์แต่ไม่ทำการซื้อขายในลักษณะที่มุ่งประโยชน์ของกำไรเป็นสำคัญ

เงินกองทุนของกองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์มีจำนวน 5,000 ล้านบาท โดยธนาคารแห่งประเทศไทยให้กู้ยืมแก่ธนาคารกรุงไทยฯ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี เป็นระยะเวลา 1 ปี โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย การดำเนินงานมีคณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารกรุงไทยฯ เป็นผู้กำหนด

กองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์ได้เริ่มทำการซื้อขายหลักทรัพย์เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2535 และหลังจากที่ทำการซื้อขายหลักทรัพย์ได้เพียงประมาณ 1 เดือน ก็หยุดทำการซื้อขายหลักทรัพย์ตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2535 เป็นต้นไป ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2536 กระทรวงการคลังได้มีมติให้เลิกกองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์ เนื่องจากเห็นว่าสภาพการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์มีเสถียรภาพมากขึ้น ความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนได้กลับคืนมาจนเข้าสู่ภาวะปกติ เข้าตามเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังได้ทำความตกลงไว้กับธนาคารกรุงไทยฯ โดยให้ธนาคารกรุงไทยฯ ทำการทยอยขายหุ้นที่เหลืออยู่ในกองทุนในตลาดหลักทรัพย์

หลังจากที่กระทรวงการคลังมีมติให้เลิกกองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์ ปรากฏว่ากองทุนถือหลักทรัพย์อยู่ทั้งสิ้นตามราคาทุนเท่ากับ 595.55 ล้านบาท และได้ขายหลักทรัพย์เหล่านั้นไปในราคารวม 977 ล้านบาท หลังจากหักดอกเบี้ยจ่ายธนาคารแห่งประเทศไทยและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว คงเหลือเงินกำไรสุทธิ 358.05 ล้านบาท ซึ่งตกเป็นของธนาคารกรุงไทยฯ ตามข้อตกลงจัดตั้งกองทุน ในครั้งนี้พบว่าธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามนโยบายของทางราชการ ซึ่งสามารถเพิ่มรายได้ให้กับธนาคารถึงจำนวนกว่า 300 ล้านบาท

ครั้งที่ 3 วิฤติการณ์ความชบเซาในปี 2538 นับตั้งแต่กลางปีดังกล่าวภาวะการณ์ซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ชบเซาและตกต่ำลงอย่างต่อเนื่อง ในช่วงเวลาเพียง 4 เดือนเศษ ดัชนีราคาหุ้นได้ลดลงอย่างมาก มีสาเหตุของความชบเซาเกิดจากหลายปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ปัจจัยภายนอกด้านความผันผวนของเงินตราต่างประเทศ และ

ภาวะความเคลื่อนไหวของตลาดเงินและตลาดทุนของประเทศพัฒนาที่ให้ผลตอบแทนที่จูงใจกว่า ทำให้มีการโยกย้ายเงินลงทุนจากภูมิภาคเอเชียซึ่งรวมไปถึงประเทศไทยไปยังตลาดที่ให้ผลตอบแทนสูงโดยเฉพาะตลาดสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ความชบเซาของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังมีผลมาจากปัจจัยภายในคือปัญหาการเมืองและผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนหลายสาขาที่ต่ำกว่าที่คาดหมาย

ภาวะความชบเซาของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดังกล่าวมีผลให้นักลงทุนจำนวนหนึ่งมีปัญหาในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (Margin Loan) จากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์ ตลอดจนมีผลให้สภาพคล่องในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยลดลง

เพื่อเป็นการแก้ไขภาวะความชบเซาดังกล่าว กระทรวงการคลังได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งภาคเอกชนประกอบด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงไทยฯ และสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ (โบรกเกอร์) ประชุมหารือ และเห็นความจำเป็นที่จะต้องให้ความช่วยเหลือผู้ลงทุน โดยมาตรการที่เลือกนำมาใช้ในคราวนี้ คือ การจัดตั้งโครงการเสริมสภาพคล่องในตลาดหลักทรัพย์หรือที่เรียกกันว่า “โครงการ คสต” ภายใต้การจัดการของธนาคารกรุงไทย วิธีการคือ จัดสรรเงินกู้จำนวนหนึ่งในอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อปล่อยเงินกู้ผ่าน บมจ.ธนาคารกรุงไทย ไปให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์ทั้งที่เป็นบริษัทสมาชิกและไม่ใช่อัตราดอกเบี้ย และให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์ดังกล่าวปล่อยเงินกู้ต่อไปให้กับลูกค้าของบริษัทในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนอีกต่อหนึ่ง

ทั้งนี้ เหตุผลสำคัญที่เลือกใช้มาตรการนี้ เพื่อไม่ให้เป็นการเข้าแทรกแซงกลไกตลาดในเรื่องของความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น ซึ่งในระยะแรกได้ตกลงกันว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารออมสิน จะจัดหางเงินจำนวน 30,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อปล่อยเงินกู้ผ่านธนาคารกรุงไทยฯ ไปให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์ โดยให้บริษัทดังกล่าวปล่อยเงินกู้ต่อไปให้กับลูกค้าของบริษัทในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนอีกต่อหนึ่ง แต่ปรากฏว่าธนาคารกรุงไทยฯ ยังมีสภาพคล่องส่วนเกินที่พอจะปล่อยเงินกู้ได้ จึงไม่ได้มีการกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารออมสิน

ธนาคารกรุงไทยฯ จัดสรรเงินกู้จำนวนไม่เกิน 30,000 ล้านบาท ให้กับนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนที่ร้อยละ 10 ต่อปี โดยแบ่งวงเงินกู้ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) วงเงินกู้ 10,000 ล้านบาท สำหรับโครงการลูกหนี้ผ่อนชำระ (Re-Structure) หรือ RE สำหรับนักลงทุนที่มีบัญชีเงินกู้เพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ (Margin Loans) รายการที่เกิดก่อนวันที่ 20 พฤศจิกายน 2538 โดยบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์โอนบัญชีเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าที่มีอัตรา Maintenance Margin ต่ำกว่าร้อยละ 25 ออกมาเป็นบัญชีใหม่ที่เรียกว่า “บัญชีลูกหนี้ผ่อนชำระ” มีระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ไม่เกิน 3 ปี และเมื่อลูกค้าได้ปฏิบัติตามสัญญาจะไม่มีภาระเรียกหลักประกันเพิ่มหรือบังคับขายกับบัญชีลูกหนี้ผ่อนชำระ ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือลูกค้าที่ประสบปัญหาการชำระเงิน

2) วงเงินกู้ 20,000 ล้านบาท สำหรับโครงการเสริมสภาพคล่อง (New Buying หรือ NB) สำหรับนักลงทุนที่ซื้อหลักทรัพย์ ตั้งแต่วันที่ 20 พฤศจิกายน 2538 (วันที่เริ่มโครงการ) เป็นต้นไป เฉพาะหลักทรัพย์ที่กำหนดโดยสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ มีระยะเวลาเงินกู้ไม่เกิน 6 เดือน นับจากวันที่เริ่มโครงการ ซึ่งจะเป็นการเสริมสภาพคล่องให้กับตลาดหลักทรัพย์

การดำเนินงานของกองทุนเสริมสภาพคล่องดังกล่าว พบว่าไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร กล่าวคือ มีการกู้ยืมเงินจากกองทุนทั้งสิ้นเพียง 4,471.65 ล้านบาท แบ่งเป็นการกู้ยืมเพื่อผ่อนชำระหนี้ (Restructure : RE) จำนวน 1,134.61 ล้านบาท และการกู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (New Buying : NB) จำนวน 3,337.04 ล้านบาท ทั้งนี้ เป็นเพราะเงื่อนไขการกู้ยืมที่ค่อนข้างเข้มงวด คือธนาคารกรุงไทยฯ สามารถบังคับขายหุ้นได้ในกรณีที่ลูกค้าผิดสัญญา ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยในตลาดในขณะนั้น

โครงการ คสท. ในส่วนของเงินกู้เพื่อซื้อหลักทรัพย์ (NB) ได้สิ้นสุดลงแล้ว ผู้กู้ได้ชำระคืนหนี้เงินกู้จำนวน 3,337.04 ล้านบาท แก่ธนาคารกรุงไทยฯ แล้ว ส่วนการให้กู้ยืมเพื่อผ่อนชำระหนี้ (RE) ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2538 มีจำนวนผู้กู้ 65 ราย มีหนี้คงค้าง 896.01 ล้านบาท

2. การให้การสนับสนุนทางการเงินแก่รัฐบาล

ธนาคารกรุงไทยฯ ได้ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่รัฐบาลโดยตรงด้วยการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาล ซึ่งเมื่อพิจารณาสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ. 2531-2541 พบว่า การลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลมีสัดส่วนสูงสุดโดยตลอด รองลงมาคือการลงทุนในหลักทรัพย์อื่น ๆ และการลงทุนในหลักทรัพย์จดทะเบียนตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลของแต่ละปี พบว่า ปี พ.ศ.2531 เป็นปีที่มีสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลสูงสุดคือ ร้อยละ 84.8 และปี พ.ศ.2539 เป็นปีที่มีสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลต่ำสุดคือ ร้อยละ 57.5 จึงเห็นได้ว่าในช่วงปี พ.ศ.2531-2541 ธนาคารกรุงไทยฯ ได้ลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลเกินกว่าครึ่งหนึ่งของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งหมดโดยตลอด

3. การอำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ

นอกเหนือจากการสนับสนุนทางการเงินให้กับรัฐบาลโดยตรงแล้ว ธนาคารกรุงไทยฯ ยังได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจด้วยการอำนวยสินเชื่อ เพื่อให้นำไปดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะโครงการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น โครงการก่อสร้างโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้า โครงการก่อสร้างโรงกลั่นน้ำมัน โครงการโทรศัพท์ 1 และ 2 ล้านเลขหมาย โครงการก่อสร้างทางด่วนยกระดับบางนา-บางปะกง โครงการผลิตน้ำประปาจำหน่ายให้แก่การประปาส่วนภูมิภาค โครงการสร้างโรงไฟฟ้าอิสระ หน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจที่ได้รับการสนับสนุนด้านสินเชื่อจากธนาคารกรุงไทยฯ มีหลายแห่ง เช่น องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ องค์การคลังสินค้า การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค การรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นต้น ในปี พ.ศ.2531 ธนาคารกรุงไทยฯ ได้ให้กู้ยืมและซื้อลดแก่หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นมูลค่า 9,628.20 ล้านบาท มูลค่าการให้กู้ยืมและซื้อลดแก่หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจของธนาคารกรุงไทยฯ ในแต่ละปีได้เปลี่ยนแปลงโดยตลอด สำหรับปี พ.ศ.2539 ธนาคารกรุงไทยฯ ได้ให้กู้ยืมและซื้อลดแก่หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นมูลค่า 11,880.80 ล้านบาท

นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่ายังมีผลการดำเนินงานด้านการตอบสนองนโยบายของทางราชการอื่น ๆ อีกที่ธนาคารกรุงไทยฯ ได้เข้าไปช่วยเหลือและตอบสนองนโยบายของทางราชการ ซึ่งพอจะประมวลได้โดยย่อ เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ทำการศึกษาในโอกาสต่อไป

1. การให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับระบบสถาบันการเงิน

ในช่วงปี พ.ศ.2531-2541 ธนาคารกรุงไทยฯ ได้ดำเนินงานเพื่อให้ความร่วมมือแก่รัฐบาลในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับระบบสถาบันการเงินหลายครั้ง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายใต้โครงการ 4 เมษายน 2527 การร่วมจัดการกองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องของสถาบันการเงิน การนำเงินส่งให้กับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเพื่อช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา การเป็นผู้ทำการแทนในนามของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินและธนาคารแห่งประเทศไทยในโครงการรับแลกเปลี่ยนตั๋วสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ถูกทางการสั่งระงับการดำเนินกิจการ 42 แห่ง ในปี พ.ศ.2541

2. การสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่โครงการที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริม

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จรัฐบาลจึงได้มอบหมายให้ธนาคารกรุงไทยฯ ซึ่งถือเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐ มีหน้าที่สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับโครงการต่าง ๆ ซึ่งจัดทำขึ้นโดยหน่วยงานราชการหรือเป็นโครงการที่รัฐบาลส่งเสริมให้จัดทำขึ้น ในช่วงปี พ.ศ.2531-2541 โครงการของหน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจที่ได้รับการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำจาก

ธนาคารกรุงไทยฯ ประกอบด้วย โครงการให้สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำแก่ตลาดกลางและโรงสีข้าวเพื่อซื้อเครื่องอบลดความชื้นข้าวเปลือก โครงการให้สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อยกระดับขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีตามโครงการของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม โครงการให้สินเชื่อเพื่อพัฒนาโรงเรียนเอกชนในการสนับสนุนแผนการศึกษาของชาติ โครงการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการโรงเรียนตามโครงการจัดระบบโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ โครงการให้สินเชื่อสวัสดิการบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ที่ทำประกันกับกองทุนประกันสังคม โครงการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่รัฐวิสาหกิจในการจัดระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย และอุปกรณ์อื่น ๆ ในการจัดมลพิษ โครงการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาตามโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และโครงการให้สินเชื่อแก่อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งเป็นโครงการที่รัฐบาลให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ซึ่งการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ข้างต้นส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นเจ้าของโครงการเป็นผู้คัดเลือกที่จะให้การสนับสนุนสินเชื่อให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการรายใดบ้าง แล้วจึงแจ้งรายชื่อมายังธนาคารกรุงไทยฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ เมื่อธนาคารกรุงไทยฯ อนุมัติสินเชื่อแล้วจะแจ้งรายชื่อและจำนวนเงินที่ผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละรายได้รับการอนุมัติ เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของโครงการทราบ ส่วนใหญ่การสนับสนุนสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำสำหรับโครงการที่รัฐบาลให้การส่งเสริมนี้มักจะมีข้อตกลงให้ธนาคารกรุงไทยฯ ในการสนับสนุนสินเชื่อโครงการเหล่านี้

การสนับสนุนสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับโครงการที่รัฐบาลส่งเสริมนี้ธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับประโยชน์จากรายได้ดอกเบี้ยที่ได้รับจากการปล่อยสินเชื่อตามโครงการเหล่านี้ แม้ว่า จะเป็นสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ แต่แหล่งเงินทุนที่นำมาใช้ปล่อยสินเชื่อในโครงการก็มีต้นทุนต่ำกว่าปกติตามไปด้วยเนื่องจากเป็นเงินฝากของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้ ธนาคารกรุงไทยฯ ยังได้รับประโยชน์ทางอ้อมจากลูกค้าสินเชื่อรายใหม่ที่เข้ามาใช้บริการของธนาคารต่อเนื่องจากการได้รับสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำเหล่านี้ สำหรับโครงการสนับสนุนสินเชื่อให้กับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม รัฐบาลคาดว่าจะช่วยให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีการพัฒนาเนื่องจากมีแหล่งเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำสนับสนุน แต่ในทางปฏิบัติพบว่า การปล่อยสินเชื่อตามโครงการนี้ส่วนใหญ่เป็นการปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการที่เป็นลูกค้าของธนาคารกรุงไทยฯ และธนาคารพาณิชย์อื่นอยู่แล้ว และเป็นผู้ประกอบการที่มีฐานะทางการเงินมั่นคง มีประวัติการชำระหนี้ดี ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจในช่วงที่มีโครงการนี้ไม่เอื้ออำนวย ธนาคารต้องระมัดระวังการเกิดปัญหาหนี้สูญจากการปล่อยสินเชื่อมากกว่าปกติ ดังนั้น จึงมีการปล่อยสินเชื่อตามโครงการนี้ให้กับลูกค้ารายใหม่เป็นจำนวนน้อยราย ทำให้ไม่เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมตามจุดมุ่งหมายที่รัฐบาลวางไว้

3. การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ

นอกจากการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ แล้ว ธนาคารกรุงไทยฯ ยังได้ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จ เช่น การร่วมสนับสนุนทางการเงินให้กับธุรกิจที่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนในเขตส่งเสริมการลงทุนที่ 3 การให้ความร่วมมือกับกระทรวงการคลังและกรมสรรพากรในการบริการข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ อัตราภาษี และการชำระภาษีผ่านธนาคารโดยผ่านระบบโทรธนกิจ (Telebanking) ของธนาคาร การให้ความร่วมมือกับกรมศุลกากรโดยพัฒนาระบบการให้หนังสือค้ำประกันการชำระภาษีโดยการวางประกันลอยในระบบ On Line ของธนาคารให้แก่ผู้นำเข้าวัตถุดิบเพื่อให้การคืนภาษีทำได้รวดเร็วขึ้น การร่วมส่งเสริมการค้า การลงทุน และความร่วมมือด้านต่างประเทศของรัฐบาล

4. การร่วมมือกับสถาบันการเงินของรัฐและเอกชนในโครงการต่าง ๆ

นอกจากการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจแล้ว ธนาคารกรุงไทยฯ ยังได้ให้ความร่วมมือกับสถาบันการเงินของรัฐและเอกชนเพื่อดำเนินโครงการต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนประกันสินเชื่อขนาดย่อม (กสย.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้สินเชื่อแก่โครงการอุตสาหกรรมต่าง ๆ การร่วมจัดธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ เพื่อให้บริการ ATM Pool ตั้งแต่วันที่ 8 มิถุนายน 2536 และการร่วมมือกันเพื่อพัฒนาระบบการชำระเงินในส่วนของเคลียริงเซ็ค

5. การปฏิบัติตามนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย

จากการที่ธนาคารกรุงไทยฯ มีฐานะเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐ จึงมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทยเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ และปฏิบัติตามนโยบายอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายด้วย เช่น การปล่อยสินเชื่อสู่ชนบทซึ่งเป็นการปล่อยสินเชื่อให้กับเกษตรกร อุตสาหกรรมขนาดย่อม และธุรกิจการเกษตร ซึ่งที่ผ่านมามาธนาคารกรุงไทยฯ สามารถปล่อยสินเชื่อสู่ชนบทได้เกินกว่าเป้าหมายที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดโดยตลอด การลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมตามนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบในการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

จากการที่ธนาคารกรุงไทยฯ ต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจทำให้เกิดข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบในการดำเนินงานซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้อได้เปรียบในการดำเนินงานของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย

1.1 การได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลในการเพิ่มทุน จากการที่รัฐบาลโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของธนาคารกรุงไทยฯ จึงทำให้ได้รับความช่วยเหลือด้านการเพิ่มทุนจากรัฐบาล ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์เอกชนต้องดำเนินการเพิ่มทุนด้วยตนเอง

1.2 การมีฐานลูกค้ารายย่อยกลุ่มข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากหน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ใช้บริการจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการและพนักงานผ่านธนาคารกรุงไทยฯ ทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีลูกค้ารายย่อยเป็นข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้สามารถพัฒนารูปแบบการให้บริการและขยายการดำเนินธุรกิจด้านอื่น ๆ กับลูกค้ากลุ่มนี้เพิ่มรายได้ให้กับธนาคารได้อีก เช่น การให้สินเชื่อครัว การให้สินเชื่อรถจักรยานยนต์ และการให้บริการบัตรเครดิต เป็นต้น

1.3 การสนับสนุนสินเชื่อตามโครงการของรัฐบาลและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีประเภทสินเชื่อที่หลากหลายกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชนอื่น ๆ เพราะเป็นธนาคารเพียงแห่งเดียวที่ให้การสนับสนุนสินเชื่อตามโครงการของรัฐบาลและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้ สินเชื่อดังกล่าวส่วนใหญ่ยังเป็นสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ จึงเป็นบริการสินเชื่อที่ดึงดูดใจให้ลูกค้ามาใช้บริการ ส่งผลต่อความได้เปรียบในการขยายสินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ

1.4 การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจในโครงการต่าง ๆ ทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับประโยชน์จากการทำธุรกิจผูกขาดในบริการบางประเภท เช่น การให้บริการค้าประกันลอยแก่ผู้ประกอบการส่งออกที่ต้องการขอคืนภาษีจากกรมศุลกากร การให้บริการข้อมูลทางกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นต้น

2. ข้อเสียเปรียบในการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

2.1 การที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีหน้าที่ในการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งการดำเนินงานบางอย่างทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ต้องดำเนินธุรกิจที่ไม่ก่อให้เกิดกำไรมากกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชน

2.2 การเปลี่ยนแปลงตัวผู้บริหารและนโยบายการดำเนินงานบ่อยครั้ง ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง

2.3 การสนับสนุนสินเชื่อตามโครงการของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ด้อยโอกาสในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ด้วยการให้สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ แต่กำหนดให้ธนาคารกรุงไทยฯ ต้องเป็นผู้รับภาระทั้งหมดเมื่อสินเชื่อที่สนับสนุนกลายเป็นสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ดังนั้น สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ ที่สนับสนุนตามโครงการดังกล่าว จึงมีโอกาสเป็น

สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ค่อนข้างมาก ส่งผลให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้และสำรองเผื่อหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น

จากบทบาทหน้าที่ และการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ ที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีการดำเนินงานในลักษณะของธนาคารพาณิชย์ มีบริการทางการเงินประเภทต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ การดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ เป็นไปเพื่อจุดมุ่งหมายในการสร้างกำไร เพื่อให้อยู่รอดและสามารถแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ได้ ดังนั้น ธนาคารกรุงไทยฯ จึงไม่จัดเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนาเช่นเดียวกับธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ที่จัดตั้งเพื่อวัตถุประสงค์พิเศษคือ เป็นธนาคารที่ทำหน้าที่ให้บริการทางการเงินเพื่อส่งเสริมการส่งออกของประเทศ โดยบริการส่วนใหญ่ของ ธสน. เป็นบริการที่ธนาคารพาณิชย์ไม่มีหรือดำเนินงานได้ไม่เพียงพอ แม้ว่า ธนาคารกรุงไทยฯ จะไม่จัดเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนา แต่ก็มี ความสำคัญต่อการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล เนื่องจากรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของ ธนาคารกรุงไทยฯ จึงสามารถดำเนินนโยบายผ่านธนาคารกรุงไทยฯ ได้สะดวกและรวดเร็ว หากรัฐบาลไม่สามารถใช้ธนาคารกรุงไทยฯ เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ได้แล้ว ก็จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากธนาคารพาณิชย์เอกชนซึ่งอาจจะทำให้การดำเนินนโยบายทำได้ล่าช้าและไม่ประสพผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

บมจ.ธนาคารกรุงเทพ เป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีสินทรัพย์รวมและกำไรสุทธิสูงสุดในประเทศไทย จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าระบบการดำเนินงานของธนาคารในปี 2530 มีพนักงานทั้งหมด 19,701 คน มีสาขาทั้งหมด 350 ซึ่งในปีเดียวกันธนาคารกรุงไทยมีพนักงานทั้งสิ้น 11,277 คน และมีสาขาทั้งหมด 279 สาขา ซึ่งในปี 2545 ธนาคารกรุงเทพ มีพนักงานเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนทั้งสิ้น 18,416 คน และมีสาขาทั้งสิ้น 609 สาขา และธนาคารกรุงไทยมีพนักงานเพิ่มขึ้นทั้งสิ้นจำนวน 14,653 คน และมีสาขาทั้งสิ้น 625 สาขา ซึ่งจากจำนวนพนักงานและสาขาถึงแม้ธนาคารกรุงเทพจะมีจำนวนพนักงานมากกว่าธนาคารกรุงไทย และสาขาน้อยกว่าไม่ได้เป็นอุปสรรคที่ทำให้ธนาคารกรุงเทพเป็นธนาคารพาณิชย์อันดับหนึ่งของประเทศได้ ซึ่งปัจจัยทางด้านสาขาและจำนวนพนักงานถือเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานของธนาคารโดยส่งผลถึงความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นธนาคารของรัฐ เช่น ธนาคารกรุงไทย และธนาคารพาณิชย์เอกชน เช่น ธนาคารกรุงเทพ โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถบ่งบอกถึงศักยภาพของธนาคารพาณิชย์ในการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งผลกำไรและแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุน

**ตารางที่ 1 จำนวนสาขาและพนักงานของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย
และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ**

ปี	จำนวนสาขา KTB	จำนวนสาขา BBL	พนักงาน KTB	พนักงาน BBL
2530	279	350	11277	19701
2531	288	356	12216	20040
2532	306	358	13031	20838
2533	359	367	14223	22270
2534	406	405	15553	23642
2535	425	414	16358	24035
2536	441	427	16550	24689
2537	467	453	16650	25355
2538	485	478	16655	26310
2539	510	521	16561	26218
2540	547	541	16252	25000
2541	654	543	18422	21659
2542	653	545	18169	20434
2543	626	566	15751	19883
2544	620	587	15233	18705
2545	625	609	14653	18416

ที่มา : จากรายงานประจำปี

ยิ่งสาขามีจำนวนมากเท่าไรการแสวงหารายได้จะยิ่งเพิ่มสูงขึ้นเท่านั้น ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งต่างมุ่งที่จะขยายฐานสาขาออกไปให้ทั่วประเทศและทั่วภูมิภาคเอเชียเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน และรายได้ให้กับธนาคาร

สำหรับพนักงานจะต้องสอดคล้องตามจำนวนสาขาของธนาคาร ที่เพิ่มสูงขึ้นด้วย หากมีจำนวนพนักงานไม่เพียงพอกับลูกค้า ทำให้บริการไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเต็มที่ ลูกค้าหรือผู้บริโภคไม่ยินดีที่จะใช้บริการของธนาคารและพนักงานต้องมีศักยภาพเพียงพอที่จะให้บริการกับผู้บริโภคได้อย่างเต็มที่ เพื่อต้นทุนที่ธนาคารได้จัดสรรให้กับพนักงานรับ

กับรายได้หรือกำไรที่ธนาคารจะได้รับคุ้มกับต้นทุน ทั้งนี้ทั้งนั้น ขึ้นอยู่กับการพัฒนาบุคลากรของธนาคารให้มีคุณภาพเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของภาวะเศรษฐกิจและกลุ่มลูกค้าต่อไป

ฐานะทางการเงินของธนาคารกรุงเทพ ในช่วงตั้งแต่ปี 2523 - 2537 มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยธนาคารมีรายได้หลักจากดอกเบี้ยและส่วนลด นอกจากนี้ค่าธรรมเนียมและค่าบริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ธนาคารมีกำไรเพิ่มสูงขึ้น และเริ่มชะลอตัวลงในช่วงปี 2540 ซึ่งเป็นช่วงของวิกฤตเศรษฐกิจ ธนาคารกรุงเทพเป็นธนาคารที่มุ่งแสวงหากำไรสูงสุด โดยจะเป็นไปตามกลไกภาวะเศรษฐกิจของประเทศและของโลก โดยจะมีกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่สอดคล้องรับกับการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ซึ่งต่างจากธนาคารกรุงไทยที่เป็นธนาคารของรัฐซึ่งมุ่งแต่ตอบสนองตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละยุคสมัย โดยมุ่งแก้ปัญหาในระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นหลัก ทำให้การขยายตัวของธนาคารกรุงเทพและธนาคารกรุงไทยเป็นธนาคารพาณิชย์ที่ดำเนินงานโดยมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบในการดำเนินงานได้ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินธุรกิจของธนาคารกรุงไทยฯ เมื่อพิจารณาจากกำไร (ขาดทุน) สุทธิ และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์เอกชนขนาดใหญ่ ตั้งแต่ปี 2531-2541 พบว่า กำไร (ขาดทุน) สุทธิของทั้ง 2 ธนาคารมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2531-2539 และมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ.2540-2541 เมื่อพิจารณากำไร (ขาดทุน) สุทธิหลังจากปี พ.ศ.2539 พบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีกำไรสุทธิลดลงอย่างมาก จาก 10,341 ล้านบาท เหลือ 210 ล้านบาทในปี พ.ศ.2540 และประสบกับการขาดทุนจำนวน 61,584 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2541 (ตารางที่ 2)

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารอื่น ๆ โดยพิจารณาจากอัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิ พบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ และธนาคารกรุงเทพฯ มีอัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยหลังจากปี พ.ศ.2538 อัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิของทุกธนาคารเริ่มลดลงอย่างเห็นได้ชัดจึงทำให้ในปี พ.ศ.2540 ทั้ง 2 ธนาคารมีอัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิติดลบ โดยธนาคารกรุงไทยฯ มีอัตราการขยายตัวเป็นลบถึงร้อยละ 97.68 (ตารางที่ 3) ซึ่งในช่วงปี พ.ศ.2538-2541 เป็นช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในภาวะถดถอย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงเวลาดังกล่าวได้รับผลกระทบจากปัญหาด้านเศรษฐกิจมากกว่าธนาคารอื่น ๆ และสามารถปรับตัวให้สามารถดำเนินธุรกิจในภาวะดังกล่าวได้ช้ากว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดเดียวกัน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องจากธนาคารกรุงไทยฯ มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจจึงมี

บทบาทและหน้าที่ในการตอบสนองนโยบายของรัฐบาล นอกเหนือจากการดำเนินงานเพื่อให้อยู่รอดและแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ได้ อย่างไรก็ตาม ธนาคารกรุงไทยฯ ก็ได้รับประโยชน์จากการเป็นรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลในหลายด้าน ดังนั้น การดำเนินธุรกิจของธนาคารกรุงไทยฯ จึงมีความแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์เอกชน

**ตารางที่ 2 กำไร (ขาดทุน) สุทธิของ บมจ. ธนาคารกรุงไทยและ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ
ในช่วงปี พ.ศ.2530-2541**

ปี พ.ศ.	ธ.กรุงไทย	ธ.กรุงเทพ
2531	136	1,843
2532	515	2,475
2533	1,025	4,689
2534	1,190	7,255
2535	2,849	10,540
2536	4,328	13,904
2537	8,151	17,360
2538	10,178	19,702
2539	10,341	20,747
2540	210	4,057
2541	-61,584	-49,489

ที่มา : บมจ. ธนาคารกรุงไทย ,2541

และจากวิกฤติเศรษฐกิจและสถาบันการเงินในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ทำให้เกิดการชะลอตัวของระบบเศรษฐกิจโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้ส่งผลต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน ธนาคารพาณิชย์ต้องประสบกับปัญหาด้านการดำเนินงาน กล่าวคือ ปัญหาด้านบริหารสินทรัพย์ (Asset Management) ไม่มีคุณภาพ สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ปล่อยให้กู้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดของสัญญา กลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans : NPL) จำนวนสูง สร้างความเสียหายให้กับฐานะของกิจการ เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ต้องตั้งเงินทุนสำรองเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอที่จะรองรับกับความเสียหาย ปริมาณเงินทุนสำรองที่ตั้งขึ้นนี้จะถูกหักออกจากรายได้ดอกเบี้ย และเงินปันผลสุทธิในงวดนั้น ๆ ส่งผลให้ธนาคาร

ตารางที่ 3 อัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในช่วงปี
พ.ศ.2532-2541

ปี พ.ศ.	กรุงเทพฯ	กรุงเทพฯ
2532	83.33	34.27
2533	79.98	82.36
2534	-1.73	42.45
2535	138.27	48.63
2536	59.08	31.66
2537	68.93	21.97
2538	15.78	10.07
2539	1.98	8.39
2540	-97.68	-72.62
2541	-293.89	-13.20

ที่มา : บมจ.ธนาคารกรุงไทย ,2541

พาณิชย์มีกำไรสุทธิลดลงหรือต้องประสบกับภาวะขาดทุน แสดงถึงกิจการมีความไม่มั่นคง ธนาคารพาณิชย์ได้แก้ปัญหาหรือปรับตัวโดยการดำเนินการเพิ่มทุน เพื่อให้เพียงพอตามเกณฑ์ทางการกำหนด ซึ่งเป็นไปด้วยความยากลำบากเนื่องจากสถานการณ์ของภาวะเศรษฐกิจและการลงทุนไม่เอื้ออำนวย นอกจากนี้ปัญหาการดำเนินงานด้านการบริหารหนี้สิน (Liability Management) ของธนาคารพาณิชย์ก็ยังไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนับจากการปิดกิจการลงของบริษัทเงินทุน ทำให้มีปริมาณเงินฝากเข้าสู่ระบบธนาคารพาณิชย์มากขึ้น เป็นเหตุให้ธนาคารพาณิชย์มีสภาพคล่องสูง แต่ขณะเดียวกันธนาคารพาณิชย์กลับไม่สามารถปล่อยสินเชื่อเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจเพื่อหล่อเลี้ยงระบบเศรษฐกิจและสร้างรายได้กลับคืนมาสู่กิจการของตนเองตามกลไกการทำงานตามปกติได้ เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เกรงว่าจะทำให้มีปัญหา NPL เพิ่มขึ้นอีก เมื่อธนาคารพาณิชย์ไม่ปล่อยสินเชื่อเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจขณะที่มีสภาพคล่องสูง ธนาคารพาณิชย์ก็ต้องรับภาระต้นทุนของเงินฝากเพิ่มขึ้น และต้นทุนที่เพิ่มขึ้นนี้ไม่สามารถชดเชยได้จากรายได้ที่ได้จากการปล่อยสินเชื่อ จึงทำให้รายได้และผลกำไรของกิจการยิ่งลดลงหรือทำให้กิจการมีผลขาดทุนเพิ่มขึ้น ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยจึงแสดงออกมาในด้านลบ มีผลต่อความเชื่อมั่นของกิจการตามมา นอกจากนี้ยังทำให้ปัญหาการ

ขาดสภาพคล่องของภาคธุรกิจเอกชนก็ไม่สามารถคลี่คลายลงได้ ซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการฟื้นตัวของภาคเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ โดยทำการศึกษาดำเนินงานของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ซึ่งเป็นธนาคารที่รัฐบาลถือหุ้นไว้ และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ซึ่งเป็นธนาคารของเอกชนและเป็นธนาคารพาณิชย์อันดับหนึ่งของประเทศ จึงเป็นประเด็นที่ทำการศึกษาว่าธนาคารทั้ง 2 แห่งมีโครงสร้างทางการเงินอย่างไร และมีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินได้อย่างไรมีประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่งผลของการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารทั้ง 2 แห่ง สามารถพิจารณาได้จากประสิทธิภาพการทำการกำไร (Profitability) เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพของการบริหารงาน และแนวทางเสริมสร้างศักยภาพของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ให้มีความพร้อมจะเผชิญกับภาวะการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างทางการเงิน บมจ.ธนาคารกรุงไทย ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ที่เป็นธนาคารพาณิชย์เอกชนขนาดใหญ่ในกลุ่มเดียวกับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย
2. ศึกษาวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำการกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย เปรียบเทียบกับ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อฐานะทางการเงินและความสามารถในการทำการกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้น และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ซึ่งเป็นธนาคารเอกชนขนาดใหญ่
2. ทราบแนวโน้ม ทิศทางการดำเนินงานของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาโครงสร้างทางการเงินจากแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของ บมจ.

ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ โดยทำการศึกษา 2 ช่วงเวลา ได้แก่

1.1 ช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2530-2539 เป็นช่วงเวลาก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ

1.2 ช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2540-2545 เป็นช่วงเวลาหลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ

2. ศึกษาความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ โดยศึกษาในช่วงเวลาปี พ.ศ.2540-2542 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ธนาคารพาณิชย์มีปัญหาด้านการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินสูง โดยเปรียบเทียบธนาคารของรัฐ คือ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และธนาคารเอกชนขนาดใหญ่ คือ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่

1.1 งบดุลและงบกำไรขาดทุนของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ โดยรวบรวมจากรายงานประจำปีของธนาคาร และจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.2 ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ รวบรวมจากรายงานเศรษฐกิจรายเดือนและข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่เผยแพร่โดยธนาคารแห่งประเทศไทย รวมทั้งเอกสาร วารสาร และหนังสือต่าง ๆ จากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) แบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณในงบการเงินของทั้ง 2 ธนาคารที่รวบรวมได้มาอธิบายถึงแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน

ส่วนที่ 2 เป็นการนำข้อมูลในงบการเงินของธนาคารทั้ง 2 แห่ง มาคำนวณโดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ (Model) เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย กับ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ในแต่ละช่วงเวลา

แบบจำลองทางเศรษฐมิติ (Model) ที่ใช้ศึกษาความสามารถในการทำกำไร สามารถแสดงได้ 2 รูปแบบ คือ

3.1 ผลกำไรรวม

3.2 กำไรก่อนหักภาษี

บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดกำไรสูงสุด

การศึกษานี้จะนำแนวคิดของ Profit Maximization Theory (วเรศ, 2539) เป็นพื้นฐานในการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ธนาคารพาณิชย์เป็นธุรกิจรูปแบบหนึ่ง ดังนั้น จึงมุ่งหวังเพื่อจะได้กำไรสูงสุด (Maximize Profit) เหมือนธุรกิจอื่น ๆ ถึงแม้ธุรกิจการธนาคารพาณิชย์จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพของสังคมและการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดก็ตาม แต่กำไรก็เป็นสิ่งจูงใจสำคัญของการลงทุนในการดำเนินกิจการของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้น การจัดการในการถือครองสินทรัพย์และหนี้สินที่เหมาะสมนั้นก็เพื่อให้ได้มาซึ่งกำไรสูงสุดนั่นเอง สินทรัพย์ที่ธนาคารพาณิชย์ถือเอาไว้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. สินทรัพย์ที่ได้ดอกผลหรือสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่ การให้สินเชื่อ และการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ
2. สินทรัพย์ที่ไม่ให้ดอกผลหรือสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่ เงินสดสำรองทั้งหมด ประกอบด้วย เงินสดสำรองตามกฎหมาย และเงินสดสำรองส่วนเกิน โดยธนาคารพาณิชย์จะพยายามดำรงเงินสดสำรองตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น โดยจะมีเงินสดสำรองส่วนเกินแต่เพียงเล็กน้อย

พฤติกรรมในการจัดสรรสินทรัพย์ของธนาคารนั้นจะมีข้อสมมติว่า ธนาคารพาณิชย์จะต้องปรับตัวในการถือครองสินทรัพย์และหนี้สิน ให้มีความเหมาะสมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น อัตราดอกเบี้ย อุปสงค์ของเงินกู้และนโยบายการเงินที่ใช้โดยธนาคารกลาง เป็นต้น ในกรณีที่ธนาคารกลางใช้มาตรการทางการเงินด้วยการซื้อหลักทรัพย์ในตลาด จะมีผลทำให้ธนาคารพาณิชย์มีเงินสดสำรองทั้งหมด (Total Reserve) ของตนเพิ่มขึ้นตลอดจนสัดส่วนของสินทรัพย์ประเภทที่ไม่ให้รายได้ต่อสินทรัพย์ประเภทให้รายได้สูงเกินไป ซึ่งจะมีผลทำให้ธนาคารพาณิชย์จะขยายการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ในการจัดสรรสินทรัพย์ซึ่งถือเป็นการจัดการสินทรัพย์ใหม่เพื่อให้ได้มาซึ่งกำไรสูงสุด ส่วนในด้านการจัดการหนี้สินก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน

เพื่อให้เข้าใจฐานะการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ได้ดียิ่งขึ้น สามารถพิจารณาจากงบดุลของธนาคารพาณิชย์ เพราะงบดุลจะแสดงฐานะการเงินของกิจการ โดยแสดงสินทรัพย์เป็นแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนที่เกิดการดำเนินงานและแสดงหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินทุน เพื่อในการดำเนินการ (วเรศ, 2539)

รายการในงบดุลของธนาคารพาณิชย์จะประกอบด้วย

1. ด้านสินทรัพย์แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

1.1 เงินสดและเงินฝากในธนาคารอื่น

(Cash and Deposits with Other Bank)

1.2 หลักทรัพย์ลงทุน (Investment)

1.3 การให้กู้ยืมและให้เครดิต (Loan, O/D and Discount)

1.4 สินทรัพย์อื่น ๆ (Other Assets)

จากงบดุลแบบย่อของธนาคารพาณิชย์ทางด้านสินทรัพย์ จะเห็นว่าประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เงินสดในมือและเงินฝากในธนาคารอื่นเป็นรายการที่รวมถึงเงินสดสำรองตามกฎหมายที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วย ซึ่งเงินสดนี้ธนาคารจะได้รับดอกผลจากการฝากเงิน ด้านหลักทรัพย์ลงทุนของธนาคารพาณิชย์จะเป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ เช่น หลักทรัพย์รัฐบาล และหลักทรัพย์ของภาคเอกชนซึ่งโดยทั่วไปธนาคารพาณิชย์จะลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากหลักทรัพย์รัฐบาลมีความเสี่ยงต่อการลงทุนต่ำ ด้านการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นการให้กู้ลักษณะของเงินเบิกเกินบัญชี เงินให้กู้ และรับช่วงซื้อลดตัวเงิน ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งใช้ไปของเงินทุนที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับผลตอบแทนสูง ในขณะที่เดียวกันก็เป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง เช่นเดียวกัน ส่วนสินทรัพย์อื่น ๆ ของธนาคารพาณิชย์นั้น เช่น ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า รายได้ค้างรับ ลูกหนี้อื่นทั่วไป

2. ด้านหนี้สินและทุน แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

2.1 เงินฝาก (Deposits)

2.2 เงินกู้ยืม (Borrowing)

2.3 หนี้สินอื่น ๆ (Other Liabilities)

2.4 บัญชีเงินกองทุน (Capital Account)

สำหรับด้านหนี้สินนั้นมีรายการสำคัญ คือ เงินฝาก ซึ่งประกอบด้วย เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ โดยเงินฝากแต่ละประเภทมีอัตราดอกเบี้ยของเงินฝากแตกต่างกัน ยิ่งอัตราดอกเบี้ยของเงินฝากมากเท่าใดก็จะทำให้เงินฝากนั้นส่งผลต่อปริมาณการให้สินเชื่อในทางลบ ด้านเงินกู้ยืมนั้นธนาคารพาณิชย์สามารถกู้ยืมได้จากสถาบันการเงินอื่นในประเทศ โดยกู้ยืมจากเงินสดสำรองส่วนเกินจากของธนาคารอื่น ตลอดจนกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย และนอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ยังมีการติดต่อขอกู้ยืมจากต่างประเทศ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศมี

อัตราต่ำกว่าในประเทศ ดังนั้น ธนาคารจึงมักแสวงหาสินเชื่อกจากต่างประเทศเพื่อนำเข้ามาขยายเครดิตในประเทศ ฉะนั้น การกู้ยืมจากสถาบันการเงินในประเทศและต่างประเทศ มีผลทำให้การขยายตัวของสินเชื่อเพิ่ม อันมีผลทำให้ธนาคารได้รับกำไรเพิ่มขึ้นด้วย ด้านหนี้สินอื่น ๆ ของธนาคารพาณิชย์ เช่น เงินประกัน ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย หนี้สินอื่น ๆ ทั่วไป ส่วนบัญชีเงินกองทุนก็เป็นรายการที่สำคัญรายการหนึ่ง เนื่องจากเงินกองทุนนี้จะเป็นจำนวนเงินที่ประกันความปลอดภัยให้แก่ผู้ฝาก ซึ่งในประเทศไทยได้มีการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนเป็นสัดส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยง ดังนั้นถ้าธนาคารพาณิชย์มีสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงสูง ธนาคารพาณิชย์ก็สามารถที่จะปล่อยสินเชื่อที่เป็นสินทรัพย์เสี่ยงได้มากขึ้น ซึ่งรายการทางด้านหนี้สินและบัญชีต้นทุนนั้น จะเห็นว่าเงินฝาก เงินกู้ยืมและบัญชีเงินกองทุน เป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญต่อการให้สินเชื่อ และการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ จากแนวคิดแบบย่อยของธนาคารพาณิชย์ข้างต้นด้านสินทรัพย์และหนี้สินจะเท่ากันทั้งสองด้าน โดยที่ด้านสินทรัพย์เป็นด้านที่ก่อให้เกิดรายได้ ในขณะที่หนี้สินเป็นด้านที่ก่อให้เกิดรายจ่าย และเนื่องจากกำไรเกิดจากผลต่างระหว่างรายได้และค่าใช้จ่าย ดังนั้น การแสวงหากำไรสูงสุดของธนาคารพาณิชย์จึงใช้หลักการที่ว่า ความแตกต่างระหว่างสินทรัพย์ และหนี้สิน เป็นการแสดงถึงการแสวงหากำไรสูงสุดของธนาคารพาณิชย์

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการทำกำไร

การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยศึกษาจะวัดโดยใช้ อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ โดยความสามารถในการทำกำไรเป็นการวัดถึงประสิทธิภาพและความสามารถของผู้บริหาร และยังเป็นเครื่องชี้ที่แสดงให้เห็นถึงความเติบโตก้าวหน้าของธนาคารอีกด้วย เพราะการทำให้เกิดความมั่งคั่งสูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น ผลตอบแทนหรือกำไรก็เป็นเครื่องชี้วัดได้ประเภทหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ควรเปรียบเทียบความสามารถในการทำกำไรในกลุ่มเดียวกัน และในอุตสาหกรรมเดียวกัน (วเรศ , 2539)

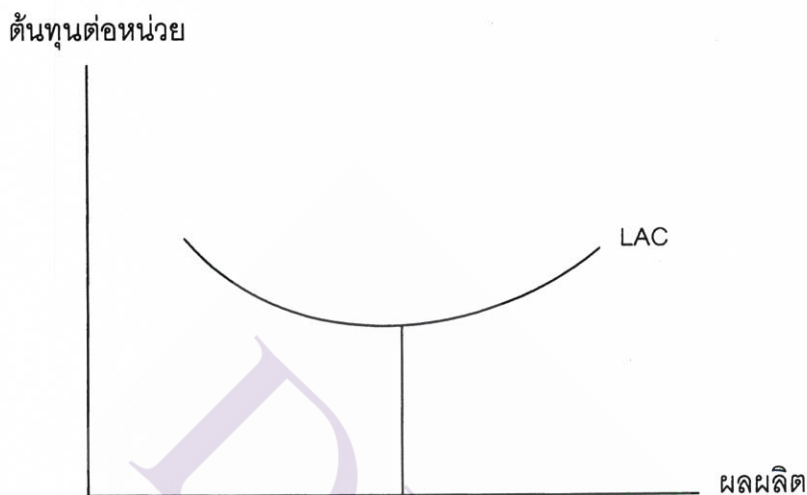
ซึ่งปัจจัยที่ชี้วัดถึงประสิทธิภาพและความสามารถของผู้บริหาร สามารถดูได้จากปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ที่สามารถนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการทำกำไรได้ หลายอย่างด้วยกัน อาทิเช่น

1. การประหยัดจากขนาด (Economies of Scale)

1.1 การประหยัดจากขนาด ตามความหมายของ Koch

ความสัมพันธ์ของต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยการผลิตกับขนาดของธุรกิจ จะแสดงให้เห็นถึงการประหยัดจากขนาด โดยสะท้อนถึงต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว กล่าวคือ ถ้าต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยในระยะยาวมีค่าความชันเป็นลบจนถึงศูนย์จะเป็นช่วงการผลิตที่มีการประหยัดจากขนาด (Economics of Scale) และหากต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยในระยะยาวมีค่าความชันเป็นบวก จะเป็นช่วงการผลิตที่ไม่มีการประหยัดจากขนาด (Diseconomies of Scale) ดังแสดงในแผนภาพ

1.2 การประหยัดจากขนาด ตามความหมายของ Salvatore การประหยัดจากขนาดและการไม่ประหยัดจากขนาด (Economies and Diseconomies of Scale) เป็นตัวกำหนดลักษณะของต้นทุนเฉลี่ยระยะยาว ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ ขบวนการผลิต (Production Function) กล่าวคือ ถ้าขยายการผลิตในช่วงที่เรียกว่า Increasing Return to Scale (การผลิตที่เมื่อเพิ่มปัจจัยการผลิตในสัดส่วนหนึ่ง ผลผลิตจะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่มากกว่าปัจจัยการผลิตที่เพิ่มขึ้น) ต้นทุนเฉลี่ยจะลดลง แสดงว่าการผลิตมีการประหยัดจากขนาด แต่หากการผลิตอยู่ในช่วง Decreasing Return to Scale (การผลิตที่เมื่อเพิ่มปัจจัยการผลิตในสัดส่วนหนึ่งผลผลิตจะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ลดลงต่ำกว่าการเพิ่มขึ้นของปัจจัยการผลิต) ต้นทุนเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้น แสดงว่า การผลิตไม่มีการประหยัดจากขนาด และถ้าการผลิตอยู่ในช่วง Constant Return to Scale (การผลิตที่เมื่อเพิ่มปัจจัยการผลิตในสัดส่วนหนึ่ง ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจะมีสัดส่วนเท่ากับปัจจัยการผลิตที่เพิ่มขึ้น) ต้นทุนเฉลี่ยจะคงที่

จากความหมายของการประหยัดจากขนาดทั้ง 2 ความหมาย เป็นการอธิบายถึงการประหยัดจากขนาด โดยสะท้อนถึงต้นทุนเฉลี่ยระยะยาว แต่ Salvatore ได้นำผลผลิตเข้ามาอธิบายร่วมด้วย ซึ่งเราอาจจะสรุปความหมายของการประหยัดจากขนาดได้ว่า

การประหยัดจากขนาดการผลิต (Economies of Scale) เป็นการลดลงของต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วย อันเนื่องมาจากการขยายขนาดการผลิตของหน่วยผลิต หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็น การผลิตที่ผลผลิตเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่มากกว่าการเพิ่มขึ้นของปัจจัยการผลิต

ปัจจัยที่กำหนดการประหยัดจากขนาด

1. การประหยัดภายใน (Internal Economies) เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภายในธุรกิจ ทำให้ต้นทุนลดต่ำลง ได้แก่

1.1 การใช้แรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อการผลิตขยายใหญ่ขึ้น ทำให้มีการแบ่งแยกแรงงานในขั้นตอนต่างๆ ของการผลิต ก่อให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง (Specialization) ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อหน่วยลดลง ในการผลิตขนาดเล็ก มีคนงานไม่มากนักงานคนหนึ่งจะต้องทำงานหลายอย่าง ดังนั้น การแบ่งแยกงานกันทำจึงไม่คุ้มเท่ากับการผลิตขนาดใหญ่ เนื่องจากแรงงานจะถูกใช้ไม่เต็มที่

1.2 การใช้เทคนิคในการผลิต ทำให้ผลิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก อาจเป็นการนำเทคโนโลยีทางการผลิตสมัยใหม่หรือเครื่องจักรกล มาใช้ในการผลิตทดแทนปัจจัยแรงงานมากขึ้น การขยายปริมาณการผลิตให้เท่ากับ Capacity ของเครื่องจักรที่ไม่สามารถแยกย่อยได้ (Indivisibilities) ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงได้ในระยะยาว

1.3 การประหยัดจากการเพิ่มมิติ เป็นการมองในด้านวิศวกรรมหรือทางฟิสิกส์ในความสัมพันธ์ระหว่างปริมาตรและเส้นผิว ทำให้ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยลดต่ำลง เมื่อขยายการผลิตเพิ่มขึ้น

1.4 การบริหารการจัดการ จัดเป็นเทคนิคในการดำเนินงานในเรื่องการจัดการ ซึ่งช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอาจลดลงได้หรือเพิ่มขึ้นน้อย ในขณะที่ผลผลิตขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

1.5 การดำเนินงานด้านการตลาด เป็นวิชาการหนึ่งซึ่งช่วยให้ธุรกิจมีการขยายตัวมากขึ้น เพราะดำเนินงานอย่างมีระบบทั้งทางด้านการขาย การโฆษณา และการเจาะตลาดสินค้า หรืออาจเกิดการประหยัดเนื่องจากยอดขายที่เพิ่มขึ้น ทำให้ผลผลิตเพิ่มในอัตราส่วนที่มากกว่าการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการโฆษณา หรือการขาย

2. การประหยัดภายนอก (External Economics) หรือการประหยัดที่เกิดจากการลดลงของราคา (Pecuniary Economics) เมื่อธุรกิจขยายขนาดการผลิต จะได้รับประโยชน์จากการซื้อวัตถุดิบได้ในราคาที่ถูกลง เพราะสั่งซื้อจำนวนมากในแต่ละครั้ง ได้รับการติดต่อขายและสั่งวัตถุดิบ

ถึงโรงงานทำให้ประหยัดค่าขนส่ง นอกจากนั้น ยังอาจได้เครดิตในการชำระค่าสินค้าในระยะเวลา ยาวขึ้น การกู้เงินในอัตราต่ำ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรต่อหัวจะถูกลง รวมถึงความก้าวหน้าทาง วิทยาการ เช่น การพัฒนาระบบการสื่อสารภายในประเทศ สามารถลดต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยให้ ต่ำลงได้

อย่างไรก็ตาม มีความเป็นไปได้ที่หน่วยธุรกิจจะประสบกับการไม่ประหยัดจากขนาด หรือการผลิตในช่วง Decreasing Return to Scale ในกรณีที่หน่วยธุรกิจขยายขนาดการผลิตมาก เกินไป ต้องจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น การควบคุมดูแลการทำงานของแรงงานอาจจะไม่ทั่วถึง ทำให้ผล ผลิตที่ผลิตได้เพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่น้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของค่านาย หรือในกรณีที่ผู้ผลิตขยายการ ผลิตจนเกินกำลังความสามารถของเครื่องจักรที่มีอยู่ ถ้าหากจะเปลี่ยนหรือเพิ่มเครื่องจักรเข้ามาอีก เครื่องผู้ผลิตมีความจำเป็นต้องผลิตในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง แต่ขาย สินค้าเพิ่มได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เนื่องจากตลาดที่รองรับสินค้าที่ผลิตมีอยู่จำกัด ทำให้เกิดการสูญเสีย เปล่าในการผลิต

2. ผลตอบแทนทางการให้สินเชื่อและการลงทุน

2.1 ดอกเบี้ย หมายถึง ผลตอบแทนที่เจ้าของทุนได้รับจากการยินยอมให้มีการใช้ปัจจัย ของต้น แต่เดิมมิได้มีการแบ่งแยกผลตอบแทนประเภทดอกเบี้ยนี้ออกมาต่างหาก แต่เรียก ผลตอบแทนของเจ้าของทุนและผู้ประกอบการรวมกันว่า กำไร ทั้งนี้ เพราะในสมัยก่อนอาชีพการให้ กู้ยืมเงินถือเป็นอาชีพที่นำรังเกียจในสังคม และผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ใช้ทุนของตนเองทั้งหมด ในการประกอบธุรกิจ แต่เมื่อระบบเศรษฐกิจขยายตัวออกไป และบรรดาหน่วยธุรกิจต่าง ๆ มีขนาด ที่ใหญ่ขึ้น การใช้เงินเฉพาะของผู้ประกอบการแต่เพียงส่วนเดียว ไม่เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจจึง มีความจำเป็นที่จะต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นมาใช้ในกิจการ และได้มีการพัฒนาแยกบทบาทของ การลงทุน และการประกอบการออกจากกัน จึงได้มีการแยกแยะค่าตอบแทนจากการประกอบการ เป็นคนละส่วนเรียกผลตอบแทนจากปัจจัยทุนว่า ดอกเบี้ย และเรียกผลตอบแทนจากการ ประกอบการว่า กำไร

การพิจารณาเรื่อง อัตราดอกเบี้ยได้มีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ เริ่มตั้งแต่การถือว่า อัตราดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนต่อผู้ให้กู้ ในฐานะที่ผู้ให้กู้ยอมละเว้นการบริโภค และนำเงินออกให้กู้ (interest as a reward for abstinence) อัตราดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนต่อผู้ให้กู้ในฐานะที่ช่วยทำให้ผู้ กู้สามารถเพิ่มผลผลิตภาพของปัจจัยทุนที่ใช้อยู่ในการผลิตได้ (interest arises from productivity of capital) อัตราดอกเบี้ยเป็นผลต่างระหว่างมูลค่าของสินค้าและบริการที่บุคคลประเมินขึ้นสำหรับปัจจุบัน

และอนาคต เป็นผลตอบแทนที่ผู้กู้ยินดีจ่ายให้ผู้ให้กู้ ในฐานะที่ทำให้เขาสามารถทำการบริโภคในปัจจุบันได้มากกว่ารายได้ที่มีอยู่ และในขณะเดียวกันก็เป็นผลตอบแทนที่ผู้ให้กู้เรียกร้องในฐานะที่ยอมเลื่อนเวลาการบริโภคของตนออกไปในอนาคต (interest as an expression of time preference) ปัญหาอยู่ที่ว่าอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวถูกกำหนดขึ้นได้อย่างไร

โดยทั่วไปก็ยังเป็นที่ยอมรับกันว่า ดอกเบี้ยเป็นราคาของการใช้ทุนหรือเงินทุน ดังนั้น การกำหนดอัตราดอกเบี้ยย่อมเป็นไปตามกฎของอุปสงค์และอุปทาน อย่างไรก็ตาม นักเศรษฐศาสตร์ได้มีแนวคิดที่แตกต่างกัน ในเรื่องปัจจัยที่จะเป็นตัวกำหนดอุปสงค์และอุปทานที่จะเป็นตัวกำหนดอัตราดอกเบี้ยต่อไป ทฤษฎีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยจึงแยกออกตามแนวคิดดังกล่าว ซึ่งเราสามารถแยกออกได้เป็นสองทฤษฎีใหญ่ ๆ ด้วยกัน ซึ่งแม้ในปัจจุบัน ก็ยังไม่มีข้อยุติว่าทฤษฎีกำหนดอัตราดอกเบี้ยทฤษฎีใดอธิบายเหตุผลของอุปสงค์และอุปทานเงินทุนได้ดีกว่ากัน และเป็นที่ยอมรับกันว่าทฤษฎีทั้งสองมีแนวโน้มที่จะใช้ในการอธิบายการกำหนดอัตราดอกเบี้ยได้ทั้งคู่ ขึ้นอยู่กับแนวคิดที่จะใช้ในการวิเคราะห์ของผู้วิเคราะห์

2.2 การลงทุน โดยทั่วไปบุคคลจะมีความต้องการถือเงินไว้ เพื่อจับจ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวัน (transaction motive) ความต้องการถือเงินประเภทนี้เกิดขึ้นจากความเหลื่อมของช่วงเวลา (time lag) ในการได้รับรายได้และการใช้จ่ายรายได้ อันหมายถึงว่า รายจ่ายที่มีอยู่ตลอดเวลาไม่สอดคล้องกับรายได้ที่เกิดขึ้นเป็นช่วง ๆ เป็นเหตุให้บุคคลไม่ว่าจะอยู่ในฐานะของผู้บริโภคหรือผู้ผลิตจำเป็นต้องถือเงินไว้จำนวนหนึ่งเพื่อใช้จ่ายเมื่อเกิดรายจ่ายขึ้น ถ้ารายได้และรายจ่ายเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันเป็นจำนวนเท่ากัน ทุกครั้งไป บุคคลก็ไม่จำเป็นต้องถือเงินไว้

บุคคลจะมีความต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร (Speculative motive) ความต้องการประเภทนี้ก็เพื่อใช้ในการทำกำไรกับผู้ถือ เราสามารถให้คำอธิบายในเรื่องนี้ให้เข้าใจได้ง่ายได้โดยการยกเอาหลักทรัพย์ที่มีผลตอบแทนตายตัว เป็นต้นว่า พันธบัตรรัฐบาลมาเป็นตัวอย่าง ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดอยู่ในระดับสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ในพันธบัตรดังกล่าว ความต้องการซื้อหลักทรัพย์ที่กล่าวถึงก็จะมีน้อย และราคาหลักทรัพย์มีแนวโน้มที่จะต่ำกว่าอัตราที่ตราไว้ ผู้ที่ถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร จะสามารถใช้เงินจำนวนที่ถือไว้ซื้อพันธบัตรเก็บไว้ และเมื่อใดที่ระดับดอกเบี้ยในตลาดกลับต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ของพันธบัตร ความต้องการลงทุนในพันธบัตรย่อมเพิ่มขึ้น ราคาพันธบัตรย่อมสูงขึ้นและผู้ซื้อพันธบัตรไว้ในขณะที่พันธบัตรราคาต่ำ ก็จะสามารถหากำไรให้กับตนเองได้จากการนำพันธบัตรที่ซื้อไว้ออกขาย ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการนี้ บุคคลจึงมักต้องการถือเงินไว้ก่อนหนึ่ง นอกเหนือจากความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่าย

2.3 ค่าเผื่อหนี้สูญ เป็นเงินที่ธนาคารกันไว้เพื่อเพิ่มจำนวนหนี้สงสัยจะสูญให้เพียงพอสำหรับเงินให้กู้ยืมที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้ ซึ่งแสดงถึงธนาคารมีค่าเผื่อหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญในงวดบัญชีนั้นจำนวนมาก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกำไรของธนาคาร ทำให้ธนาคารมีกำไรลดลงรวมทั้งยังแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของเงินให้สินเชื่อต่ำ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าในงวดบัญชีนั้นธนาคารมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สูญจำนวนมาก แต่ ณ งวดบัญชีนั้น ไม่มีปัญหาในการเรียกเก็บสามารถเรียกเก็บได้ครบธนาคารจะมีกำไรมากขึ้นเช่นเดียวกัน

3. ภาวะเศรษฐกิจที่เกิดจากการขยายตัวของรายได้ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจการเงิน

เป็นตัวแปรอิสระที่สำคัญตัวหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการเงินได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากและระบบทุนนิยม ซึ่งอาศัยกลไกตลาดเป็นตัวนำ ได้แสดงให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพในการนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจของประเทศ ขณะเดียวกัน การปกครองระบบประชาธิปไตย ซึ่งสร้างความเชื่อมั่นให้กับความสมบูรณ์ของระบบทุนนิยม ได้ส่งผลให้บรรยากาศการแข่งขันแบบเสรีขึ้นอย่างแพร่หลายในระบบเศรษฐกิจของโลก และประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และมีเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ที่มีระดับการเปิดประเทศค่อนข้างมาก ย่อมได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ และผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวในระบบการเงินของการแข่งขันที่สูงขึ้น โดยล่าสุดได้มีการเปิดอนุญาตให้ประกอบธุรกิจต่าง ๆ มากมาย ซึ่งธนาคารพาณิชย์ต่างจะมีบทบาทในการแย่งชิงลูกค้า ทำให้รายได้ที่เกิดขึ้นย่อมถูกแบ่งปันออกไป ซึ่งการแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในอนาคต ก็ยิ่งจะทำให้ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยธนาคารหดแคบเข้าไปอีก เนื่องจากธรรมชาติของการแข่งขันจะส่งผลให้กำไรส่วนเกินของธุรกิจหายไปเหลือเพียงกำไรปกติ ในที่สุด กกดดันให้ธนาคารต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานให้มากยิ่งขึ้น เพื่อรักษากำไร ซึ่งเมื่อธนาคารมีความสามารถในการบริหารและจัดการสินทรัพย์ที่ดีก็จะสร้างรายได้ให้กับธนาคารเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ต้องขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจว่าจะไปในทิศทางใดและเอื้อประโยชน์กับธนาคารในทางบวกหรือลบ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดาวรุ่ง เจตวิเศษไพศาล (2535) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยโดยกำหนดให้กำไรสุทธิเป็นตัวแปรตามขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ส่วน

ต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับเงินฝาก ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยรับกับอัตราดอกเบี้ยจ่ายที่ปรับแล้ว อัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ การประหยัดจากการผลิต และจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ โดยวิเคราะห์ตามขนาดของธนาคารพาณิชย์ จากผลการศึกษาพบว่า ส่วนของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับเงินฝาก และส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่น้อยกว่าความสามารถในการทำกำไรของธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันนี้ (สามขนาด คือ ขนาดใหญ่ กลาง เล็ก สำหรับส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยรับกับอัตราดอกเบี้ยที่ปรับแล้ว มีผลกระทบต่อการทำกำไรสุทธิของธนาคารขนาดกลางน้อยกว่าธนาคารขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ และจำนวนสาขาของธนาคาร มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารทั้งสามขนาด มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกันเฉพาะธนาคารขนาดใหญ่เท่านั้น ส่วนธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็กไม่เกิดการประหยัดจากการผลิต

ประณิตา บริบูรณ์ (2536) ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทยโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน อัตราส่วนที่ใช้มี 3 ประเภท คือ อัตราส่วนที่ใช้วัดการมีเงินทุนเพียงพอ อัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่อง อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไร และแนวคิดทางทฤษฎีในระดับจุลภาคของธนาคารพาณิชย์เป็นหน่วยเศรษฐกิจ ที่มีจุดมุ่งหมายในการแสวงหากำไรสูงสุด

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย การวิเคราะห์จะแบ่งขนาดของธนาคารพาณิชย์ไทยเป็น 3 ขนาด โดยพิจารณาจากสินทรัพย์รวมที่แตกต่างกันโดยใช้ยอดสินทรัพย์รวมเป็นตัวกำหนดขนาดธนาคารขนาดใหญ่จะมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมทั้งมีเสถียรภาพที่สูงกว่าธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งในด้านสินทรัพย์และเงินทุน จึงทำให้รายได้เพิ่มขึ้นมาก ส่งผลถึงอัตรากำไรที่สูงขึ้นด้วย และส่วนแบ่งตลาดในการให้สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยซื้อตัวจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ จะมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม กับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์

บุญรอด สุนทรามงคล (2536) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ส่วนอัตราอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Spread) ของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเท่ากับส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยรับและอัตรา

ดอกเบี๋ยจ่าย อาศัยข้อมูลจากงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้ง 15 แห่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2536 ทำการศึกษาทั้งระบบธนาคารพาณิชย์และเปรียบเทียบรายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ กลุ่มธนาคารขนาดกลาง และกลุ่มธนาคารขนาดเล็ก

ผลการศึกษาพบว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วง พ.ศ. 2531-2536 มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 2.57-3.59 โดยในปี พ.ศ.2534 อัตราดอกเบี้ยรับและอัตราดอกเบี้ยจ่ายมีค่าสูงที่สุด แต่มีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยต่ำที่สุดคือร้อยละ 2.57 สาเหตุสำคัญเกิดจากภาวะเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวย การขยายตัวทางเศรษฐกิจลดต่ำลงจากผลของสงครามในอ่าวเปอร์เซีย ในช่วงปลายปี พ.ศ.2533 และจากผลการศึกษารายกลุ่มธนาคารพบว่ากลุ่มธนาคารขนาดใหญ่มีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสูงที่สุด มีค่าระหว่าง 2.75-3.77 รองลงไป ได้แก่ กลุ่มธนาคารขนาดเล็ก มีค่าระหว่าง 2.50-3.80 และกลุ่มธนาคารขนาดกลาง มีค่าระหว่าง 1.76-2.73 ตามลำดับ โดยกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรสูงที่สุด เนื่องมาจากกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่มีต้นทุนของเงินทุนที่ต่ำกว่ากลุ่มธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนดอกเบี้ยรับจะไม่แตกต่างกันมากนัก ส่วนการที่กลุ่มธนาคารขนาดกลางมีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยต่ำที่สุด เนื่องมาจากมีบางธนาคารประสบปัญหาเรื่องหนี้สูญ ส่งผลให้รายรับจากดอกเบี้ยต่ำไปด้วย

การศึกษานี้ใช้เป็นแนวทางการศึกษาความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ในช่วงก่อนวิกฤติเศรษฐกิจ

จันทนิภา ผกายมาศกุล (2537) วิเคราะห์เรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ ภายหลังจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้นโยบายผ่อนคลายทางการเงิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ในช่วงเวลาหลังมีการใช้นโยบายผ่อนคลายทางการเงิน โดยสร้างแบบจำลองทดสอบจากทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย ทฤษฎีธนาคารพาณิชย์ และทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เปรียบเทียบรวมทั้งการศึกษาในอดีต สำหรับการทดสอบสมการถดถอย ใช้ข้อมูลเฉลี่ยรายเดือนระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2533 – ธันวาคม พ.ศ.2536 จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราดอกเบี้ยของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย คือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในงวดก่อน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่างประเทศ ส่วนปริมาณเงิน และค่าประกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า ไม่มีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากเงินฝากประจำเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ และจากการผ่อนคลายทางการเงินทำให้ธนาคารพาณิชย์สามารถกู้ยืมเงินจากประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำได้สะดวกมากขึ้น

การศึกษานี้ใช้เป็นแนวทางศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานทั่วไป ของธนาคารพาณิชย์
ไทย

พีรพรรณ ศรีจันทร์สุข (2540) ทำการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่กำหนดรายได้ของ
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อรายได้ดอกเบี้ยจากการให้สินเชื่อ
และเงินฝากของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มากที่สุด คือ ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ ผลต่าง
ระหว่างปริมาณเงินฝากของธนาคารกรุงไทย จำนวนกับปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด
(มหาชน) อัตราเงินเฟ้อ และกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรเคลื่อนที่เฉลี่ยของธนาคารกรุงไทย จำกัด
(มหาชน) โดยผลผลิตมวลรวมภายในประเทศที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้ดอกเบี้ยจาก
การให้สินเชื่อและเงินฝากของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ส่วนผลต่างระหว่างปริมาณเงินฝาก
ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด
(มหาชน) อัตราเงินเฟ้อ และกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรเคลื่อนที่เฉลี่ยของธนาคารกรุงไทย จำกัด
(มหาชน) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันกับรายได้ดอกเบี้ยจากการให้สินเชื่อและเงินฝากของ
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ปัจจัยที่มีผลต่อรายได้เงินปันผลของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มากที่สุด คือ
ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ อัตราเงินเฟ้อ และปริมาณเงินลงทุนในหลักทรัพย์ของธนาคารกรุงไทย
จำกัด (มหาชน) โดยผลผลิตมวลรวมภายในประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับรายได้เงินปันผล
ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ส่วนปริมาณเงินลงทุนในหลักทรัพย์ของธนาคารกรุงไทย จำกัด
(มหาชน) และอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้เงินปันผลของธนาคารกรุงไทย
จำกัด (มหาชน)

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
มากที่สุด คือ โดยรายได้จากภาคอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม จำนวนประชากรนอกจากเกษตรและ
อัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้ค่าธรรมเนียม บริการ จำนวนประชากรนอกจาก
เกษตร และอัตราเงินเฟ้อ ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้จากการบริวรรตของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
มากที่สุด คือ ปริมาณเงินที่ได้รับการอนุมัติการลงทุน ปริมาณการค้าระหว่างประเทศ และอัตรา
แลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณเงินที่ได้รับการอนุมัติการลงทุน ปริมาณการค้าระหว่างประเทศ
มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับรายได้ตามบริวรรตเงินตรา ส่วนปริมาณการค้าระหว่างประเทศ
อัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์สหรัฐมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

นพคุณ ทอดสนิท (2542) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย วัดดูประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย 4 ด้าน ได้แก่ ความพอเพียงของเงินกองทุน คุณภาพสินทรัพย์ ความสามารถในการทำกำไร และระดับสภาพคล่องจากข้อมูลงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้ง 15 แห่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2538-2540 นำมาวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบเป็นรายกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก กับค่าเฉลี่ยของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย รวมทั้งศึกษาเป็นรายธนาคาร เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมธนาคารพาณิชย์ในช่วงเวลาเดียวกัน

ผลการศึกษาพบว่าผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้ง 4 ด้าน กลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และธนาคารทหารไทย มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับที่เหนือกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม ส่วนผลการศึกษารายธนาคารพบว่าธนาคารมหานคร ธนาคารศรีนคร และธนาคารแหลมทอง อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมทุกด้าน

การศึกษาครั้งนี้ใช้แนวคิดในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย ตลอดจนสภาพทั่วไปของธนาคารพาณิชย์ไทยก่อนวิกฤติเศรษฐกิจ

ปรมา สุวรรณประดิษฐ์ (2542) ศึกษาเรื่องผลกระทบของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย ปี พ.ศ. 2540-2541 วัดดูประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย และศึกษาถึงมาตรการของทางการในการแก้ไขหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากมาตรการดังกล่าว ในส่วนของการวิเคราะห์ผลกระทบของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ใช้ข้อมูลจากงบการเงินช่วงระยะเวลา ม.ค.- ก.ย. 2540 และช่วงระยะเวลา ม.ค.- ก.ย. 2541 ศึกษาเฉพาะธนาคารขนาดใหญ่ 6 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และธนาคารทหารไทย

ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นมากขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ ได้แก่ 1. ประสิทธิภาพในการบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์กล่าวคือ การวิเคราะห์แนวโน้มทางเศรษฐกิจและภาคธุรกิจต่าง ๆ เพื่อกำหนดนโยบายสินเชื่อและกำหนดพอร์ทในการให้สินเชื่อยังไม่สามารถวิเคราะห์ได้ถูกต้องแม่นยำ 2. ภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ 3. ความไม่จริงใจของลูกค้าหนี้ในการชำระหนี้คืนธนาคาร จากปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

ทางการจึงได้กำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และการเพิ่มทุนของสถาบันการเงิน ในช่วงปี พ.ศ.2540-2541 ดังนี้

1. การปรับปรุงหลักเกณฑ์การนับสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และการบันทึกรายได้ตามเกณฑ์ 6 เดือน ในปี พ.ศ.2541 มีผลทำให้ยอดสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงขึ้นและรายได้ทางบัญชีของธนาคารพาณิชย์ลดลงเนื่องจากลูกหนี้ที่เคยค้างชำระดอกเบี้ยนานถึง 12 เดือน ถูกกระทบการรับรู้รายได้ลง โดยปกติแล้วดอกเบี้ยค้างรับที่เพิ่มขึ้นจะถูกบันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุน การลดลงของดอกเบี้ยค้างรับจะกระทบต่อรายได้ของธนาคารพาณิชย์ทำให้ส่วนต่างดอกเบี้ยลดลง

2. การปรับปรุงหลักเกณฑ์การระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้จากเกณฑ์ 6 เดือน เป็นเกณฑ์ 3 เดือน เมื่อ 31 มี.ค. 2541 ทำให้ยอดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงขึ้นและรายได้ทางบัญชีลดลงในงวดสิ้นปี 2541 เป็นต้นไป

3. กำหนดหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงิน ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ 2 มิ.ย.2541 จะส่งผลดีต่อฐานะกิจการและลดภาระการสำรองของธนาคารพาณิชย์

4. มาตรการความช่วยเหลือกองทุนชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ซึ่งทางการประกาศเป็นมาตรการแบบเบ็ดเสร็จเมื่อ 14 สิงหาคม 2541 มาตรการดังกล่าวได้ปรับลดสัดส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 จากเดิมร้อยละ 6 เป็นร้อยละ 4.25 และเพิ่มสัดส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 2 จากร้อยละ 2.5 เป็นร้อยละ 4.25 เพื่อให้กองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงรวมอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 8.5 ระยะเวลาสำรองตามเกณฑ์ให้ครบภายในสิ้นปี 2543 และสามารถทยอยตั้งสำรองได้ร้อยละ 20 ทุกครั้งปี การช่วยเหลือในการเพิ่มทุนในกองทุนชั้นที่ 2 นั้นได้จากการประนอมหนี้ มาตรการความช่วยเหลือกองทุนชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 นี้เป็นการช่วยเหลือลดภาระและแรงกดดันในการบริหารงานของธนาคารพาณิชย์ไทย

5. การจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ (Asset Management Company : AMC) ทำให้สถาบันการเงินลดภาระในการสำรองบางส่วน เนื่องจากตัดหนี้ด้อยคุณภาพออกไปจำหน่ายกับ AMC บริหารแทน

6. การนำเงินส่งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและการพัฒนาระบบสถาบันการเงินจากมาตรการนี้ ธนาคารพาณิชย์จะต้องเพิ่มอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินในงวดครึ่งปีหลังของปี 2540 ร้อยละ 0.51 ของยอดเงินฝาก และในปี 2541 เพิ่มเป็นร้อยละ 0.2 ต่อครึ่งปี ทั้งนี้เพื่อให้กองทุนฟื้นฟูและการพัฒนาระบบสถาบันการเงินสามารถรับภาระการประกันผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้สถาบันการเงินได้ มีผลบังคับใช้เมื่อ ๕.ค.2540 ซึ่งจะกระทบต่อรายการรายจ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยทำให้กำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ลดลง

ผลการวิเคราะห์จากอัตราส่วนทางการเงินสรุปได้ว่า ธนาคารพาณิชย์ที่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อในอัตราต่ำจะมีความเพียงพอของเงินกองทุน คุณภาพสินทรัพย์ ความสามารถในการจัดการ ความสามารถในการทำกำไรและสภาพคล่องที่ดีกว่า ธนาคารพาณิชย์ที่มีสัดส่วนของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อในอัตราที่สูงกว่า

การศึกษาค้นคว้าใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์การศึกษาความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์

เอี่ยมพร ปิติธีรภาพ (2542) ศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยหลังวิกฤติการณ์ทางการเงิน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างระบบธนาคารพาณิชย์และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานหลังวิกฤติการณ์ทางการเงิน ระหว่างกลุ่มธนาคารที่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ด้วยตนเองกับกลุ่มธนาคารที่มีสถาบันการเงินต่างประเทศเข้ามาถือหุ้นใหญ่และศึกษารายธนาคารเฉพาะกลุ่มธนาคารที่มีสถาบันการเงินต่างประเทศเข้ามาถือหุ้นใหญ่ อาศัยข้อมูลจากงบการเงินปี พ.ศ.2540-2541 วิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน

ผลการศึกษาพบว่าจากวิกฤติการณ์ทางการเงิน ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์อย่างมาก จนกระทั่งเกิดการย่อขนาดของอุตสาหกรรมธนาคารพาณิชย์ไทยจากเดิมมีธนาคารพาณิชย์ 15 แห่ง เป็นเหลือเพียง 13 แห่งในปี 2541 โดยธนาคารพาณิชย์ที่เหลือแบ่งเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ กลุ่มธนาคารที่ยังดำเนินธุรกิจได้ด้วยตนเอง กลุ่มธนาคารที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินถือหุ้นใหญ่และมีนโยบายแปรรูปให้เอกชนและกลุ่มธนาคารที่กำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลง ส่วนผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานสรุปได้ว่ากลุ่มธนาคารที่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ด้วยตนเองมีผลการดำเนินงาน ณ 30 มิ.ย. 2541 ดีกว่ากลุ่มธนาคารที่มีสถาบันการเงินต่างประเทศเข้ามาถือหุ้นใหญ่ ได้แก่ ธนาคารเอเชีย (มหาชน) และธนาคารไทยท努 (มหาชน) เมื่อพิจารณาเป็นรายธนาคารพบว่าธนาคารไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีความเพียงพอของเงินกองทุนและความสามารถในการทำกำไรที่ดีกว่า ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) แต่มีคุณภาพสินทรัพย์และสภาพคล่องที่ต่ำกว่าแต่ทั้งนี้ ณ 31 มิ.ย. 2541 ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีความเพียงพอของเงินกองทุน คุณภาพสินทรัพย์ และความสามารถในการทำกำไรที่ดีกว่า ธนาคารไทยท努 จำกัด (มหาชน) แต่มีสภาพคล่องต่ำกว่า

การศึกษาค้นคว้าใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์หลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ

ปรางทอง จินดา (2544) ศึกษาเรื่องโครงสร้างทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาจากข้อมูลทุดิจภูมิ ศึกษา 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงก่อนวิกฤติเศรษฐกิจระหว่างปี พ.ศ.2537-2539 และช่วงหลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ระหว่างปี พ.ศ.2540-2542 โดยอาศัยข้อมูลจากงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย

ผลการศึกษาพบว่า หลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 เป็นต้นมา ทำให้มีเงินฝากไหลเข้ามาในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นจำนวนมาก ขณะที่ธนาคารพาณิชย์ไทยมีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อเนื่องจากปัญหานี้ NPL ภาวะชบเซาทางเศรษฐกิจ และภาระตั้งสำรองหนี้จัดชั้นตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ปัจจัยดังกล่าวทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากอยู่ในระดับต่ำแต่อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมอยู่ในระดับสูง ส่วนการศึกษาความสามารถในการทำกำไรจากอัตราส่วนทางการเงินพบว่ากลุ่มธนาคารเอกชนขนาดใหญ่ ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และธนาคารทหารไทย มีค่า ROA ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ค่าเผื่อนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อรายได้รวมมีประสิทธิภาพดีกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยระบบธนาคาร ค่า ROE มีประสิทธิภาพต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระบบธนาคาร กลุ่มธนาคารต่างชาติถือหุ้นใหญ่ ได้แก่ ธนาคารเอเชีย ธนาคารดีบีเอสไทยท努 ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดอร์นครอน และธนาคารยูโอบีรัตนสิน มีค่า ROA ,ROE ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ค่าเผื่อนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อรายได้รวม มีประสิทธิภาพดีกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยระบบธนาคาร กลุ่มธนาคารของรัฐ ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารศรีนคร และธนาคารไทยธนาคาร มีค่า ROE มีประสิทธิภาพดีกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยระบบธนาคาร ค่า ROA ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ค่าเผื่อนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อรายได้รวมมีประสิทธิภาพต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระบบธนาคาร

ภาระโครงสร้างทางการเงินที่ไม่ปกติของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยทำให้ความสามารถในการทำกำไรลดลง ธนาคารพาณิชย์ไทยควรจะเร่งแก้ปัญหานี้ NPL และเร่งสร้างรายได้ดอกเบี้ย นอกจากนี้กลุ่มธนาคารของรัฐควรต้องเร่งดำเนินการแปรรูปเป็นภาคเอกชนเพื่อให้มีความพร้อมในการดำเนินธุรกิจได้ตามปกติต่อไป

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา (Model)

การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่กำหนดรายได้ของบมจ.ธนาคารกรุงไทย และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ นั้น เป็นการศึกษาปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อรายได้และพฤติกรรมของธนาคาร ในการดำเนินกิจการเพื่อการสร้างรายได้และการตอบสนองต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจโดยมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการตามนโยบายของธนาคาร และแสวงหากำไรสูงสุดจาก

การดำเนินการ แบบจำลองการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่กำหนดกำไรของแต่ละธนาคาร กำหนดไว้ใน 2 ลักษณะ เพื่อการเปรียบเทียบแบบจำลองที่เหมาะสมที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของความสามารถในการทำกำไรของธนาคารได้ดีที่สุด ดังนี้.-

1. แบบจำลองทางเศรษฐมิติของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวม เขียนอยู่ในรูปความสัมพันธ์ ดังนี้.-

$$P_t = F (SI_t, PL_t, GDP_t, ROIF_t, PERBRANC_t, DUM_t)$$

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว สามารถเขียนในรูปสมการทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้.-

$$P_t = a_0 + a_1SI_t + a_2PL_t + a_3GDP_t + a_4ROIF_t + a_5PERBRANC_t + a_7DUM_t + U_t \quad \dots\dots\dots(1)$$

โดยกำหนดให้

P_t	= ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์ (ล้านบาท)
SI_t	= ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (ร้อยละ)
PL_t	= ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย (ล้านบาท)
GDP_t	= ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ล้านบาท)
$ROIF_t$	= ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน , จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ล้านบาท)
$PERBRANC_t$	= จำนวนพนักงาน (คน) / จำนวนสาขา (แห่ง)
DUM_t	= ตัวแปรดummies ของช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ DUM 0 คือ สำหรับช่วง ปี 2530-2539 DUM 1 คือ สำหรับช่วง ปี 2540-2545
a_0	= ค่าคงที่
$a_1 a_2 a_3 a_4 a_5$	= ค่าสัมประสิทธิ์ของสมการที่จะประมาณการ
U	= ค่าความคลาดเคลื่อน

จากแบบจำลองที่ 1 กำหนดให้ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์ขึ้นอยู่กับตัวแปรทางเศรษฐกิจภายนอกต่าง ๆ โดยไม่รวมตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับรายได้ รายจ่ายโดยตรงของธนาคาร ซึ่งประกอบด้วย ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย ผลกระทบที่มวลรวมภายในประเทศ ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อนี้สูญ ตามลำดับ ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ โดยความสัมพันธ์ระหว่างผลกำไรกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีข้อสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

$\frac{\partial P}{\partial SI} > 0$: ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์ จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลต่างระหว่าง อัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ คือ ผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์สูงขึ้น โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ จะมีผลทำให้กำไรของธนาคารเพิ่มขึ้น เนื่องจากว่าในส่วนของเงินฝากและเงินกู้ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเป็นส่วนหนึ่งของกำไรขาดทุนที่ธนาคารได้รับ

$\frac{\partial P}{\partial PL} < 0$: ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์ จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับค่าเผื่อนี้ สูญและเงินสดสำรองตามกฎหมาย คือ ค่าเผื่อนี้สูญและเงินสดสำรองของธนาคารพาณิชย์สูงขึ้น โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ จะมีผลทำให้ผลกำไรของธนาคารลดลง

$\frac{\partial P}{\partial GDP} > 0$: ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศสูงขึ้นโดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ จะสะท้อนอำนาจซื้อของประชาชนที่จะกระตุ้นให้เกิดการจับจ่ายใช้สอย ภาวะการณักุ้ยืม เพื่อประกอบธุรกิจ การดำรงชีวิต การครองชีพ ทำให้เกิดเงินสะพัดสูง ธนาคารมีการปล่อยกู้มากขึ้น ทำให้กำไรของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้น

$\frac{\partial P}{\partial ROIF} > 0$: ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน จำนวนเงินสดและสินทรัพย์

หมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อนี้สูญและสำรอง คือ การนำสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ไปลงทุน เช่น เงินสด เงินให้สินเชื่อ สินทรัพย์อื่น ๆ นำไปลงทุนเพื่อสร้างผลกำไร (ขาดทุน) ให้กับธนาคารพาณิชย์ โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$$\frac{\partial P}{\partial \text{PERBRANC}} > 0$$

: ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับจำนวนพนักงานต่อสาขา คือ จำนวนพนักงานต่อสาขาของธนาคารพาณิชย์มีจำนวนมากขึ้น การแสวงหารายได้ได้ดีขึ้น กำไรของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$$\frac{\partial P}{\partial \text{DUM}} < 0$$

: ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์คาดว่าจะในช่วงหลังวิกฤตการณ์จะต่ำกว่าผลกำไรในช่วงก่อนวิกฤตการณ์

2 แบบจำลองทางเศรษฐมิติของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษี เขียนในรูปแสดงความสัมพันธ์ได้ ดังนี้.-

$$\text{EBITDA}_t = q (\text{SI}_t, \text{PL}_t, \text{GDP}_t, \text{ROIF}_t, \text{PERBRANC}_t, \text{DUM}_t)$$

จากรูปแบบความสัมพันธ์ข้างต้นเขียนในรูปของสมการทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้.-

$$\begin{aligned} \text{EBITDA}_t &= b_0 + b_1 \text{SI}_t + b_2 \text{PL}_t + b_3 \text{GDP}_t + b_4 \text{ROIF}_t + b_5 \text{PERBRANC}_t \\ &+ b_6 \text{DUM}_t + U_t \end{aligned} \quad \dots\dots\dots(2)$$

โดยกำหนดให้

EBITDA_t = กำไรก่อนหักภาษี (ล้านบาท)

SI_t = ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (ร้อยละ)

PL_t = ค่าเผื่อนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย (ล้านบาท)

GDP_t = ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ล้านบาท)

ROIF_t = ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน

	จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากสำรองหนี้ สงสัยจะสูญ (ล้านบาท)
PERBRANC _t	= จำนวนพนักงาน (คน) / จำนวนสาขา (แห่ง)
DUM _t	= ตัวแปรดัมมี่ของช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ DUM 0 คือ สำหรับช่วง ปี 2530-2539 DUM 1 คือ สำหรับช่วง ปี 2540-2545
b ₀	= ค่าคงที่
b ₁ b ₂ b ₃ b ₄ b ₅ b ₆	= ค่าสัมประสิทธิ์ของสมการที่จะประมาณการ
U	= ค่าความคลาดเคลื่อน

จากแบบจำลองที่ 2 กำหนดให้กำไรก่อนหักภาษีของธนาคารพาณิชย์ขึ้นอยู่กับตัวแปรทางเศรษฐกิจภายนอกต่าง ๆ โดยไม่รวมตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับรายได้ รายจ่ายโดยตรงของธนาคาร ซึ่งประกอบด้วย ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย ผลกระทบที่มวลรวมภายในประเทศ ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อนี้สูญ ตามลำดับ ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ โดยความสัมพันธ์ระหว่างผลกำไรกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีข้อสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

$\frac{\partial \text{EBITDA}}{\partial \text{SI}} > 0$: กำไรก่อนหักภาษีของธนาคารจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ คือ ผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงขึ้น ส่งผลให้กำไรก่อนหักภาษีปรับตัวสูงขึ้น โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$\frac{\partial \text{EBITDA}}{\partial \text{PL}} < 0$: กำไรก่อนหักภาษีของธนาคารจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับค่าเผื่อนี้สูญและเงินสดสำรองตามกฎหมาย คือ เมื่อค่าเผื่อนี้สูญและเงินสดสำรองตามกฎหมายสูงขึ้น ส่งผลให้กำไรก่อนหักภาษีของธนาคารลดลง โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$\frac{\partial \text{EBITDA}}{\partial \text{GDP}} > 0$: กำไรก่อนหักภาษีของธนาคารมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

สูงขึ้นโดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ จะสะท้อนอำนาจซื้อของประชาชนที่ จะกระตุ้นให้เกิดการจับจ่ายใช้สอย ภาวะการณ์กู้ยืม เพื่อประกอบธุรกิจ การดำรงชีวิต การครองชีพ ทำให้เกิดเงินสะพัดสูง ธนาคารมีการปล่อยกู้ มากขึ้น ทำให้กำไรก่อนหักภาษีเพิ่มสูงขึ้น โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$$\frac{\partial \text{EBITDA}}{\partial \text{ROIF}} > 0$$

: กำไรก่อนหักภาษีของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ไปในทิศทาง เดียวกับผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน จำนวนเงินสดและ สินทรัพย์หมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สูญและสำรอง คือ การนำสินทรัพย์ ของธนาคารพาณิชย์ไปลงทุน เช่น เงินสด เงินให้สินเชื่อ สินทรัพย์อื่น ๆ นำไปลงทุน ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้น เพื่อสร้างผลกำไรให้กับ ธนาคารพาณิชย์ โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$$\frac{\partial \text{EBITDA}}{\partial \text{PERBRANC}} > 0$$

: กำไรก่อนหักภาษีของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ไปในทิศทาง เดียวกับจำนวนพนักงานต่อสาขา คือ เมื่อจำนวนพนักงานต่อสาขาของ ธนาคารพาณิชย์มีจำนวนมากขึ้น การแสวงหารายได้ได้ดีขึ้น กำไรก่อนหัก ภาษีปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

$$\frac{\partial \text{EBITDA}}{\partial \text{DUM}} < 0$$

: ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์คาดว่าจะในช่วงหลังวิกฤตการณ์จะต่ำกว่าผล กำไรในช่วงก่อนวิกฤตการณ์

บทที่ 3

บทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

การก่อตั้งและการพัฒนาของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย

บมจ.ธนาคารกรุงไทย เริ่มเปิดดำเนินการครั้งแรกเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2509 โดยการควบกิจการของธนาคารเกษตร จำกัด และธนาคารมณฑล จำกัด ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่เข้าเป็นธนาคารเดียวกันตามนโยบายของรัฐบาล และได้ให้ชื่อธนาคารนี้ใหม่ว่า "ธนาคารกรุงไทย จำกัด" ใช้ทวิภาคีซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของกระทรวงการคลังเป็นสัญลักษณ์ของธนาคารมาจนถึงปัจจุบัน ในระยะแรกของการก่อตั้งธนาคารกรุงไทยฯ ได้ใช้อาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารเกษตรฯ ซึ่งตั้งอยู่บนถนนเยาวราช เป็นสถานที่ทำการของสำนักงานใหญ่ มีสาขารวมทั้งหมด 81 สาขา จำนวนพนักงาน 1,247 คน มูลค่าสินทรัพย์รวม 4,582.10 ล้านบาท ยอดเงินฝาก 4,442.20 ล้านบาท และทุนจดทะเบียน 105 ล้านบาท รัฐบาลมีวัตถุประสงค์ในการรวมธนาคารเกษตรฯ กับธนาคารมณฑลฯ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดธนาคารของรัฐแห่งใหม่ที่มีฐานะทางการเงินมั่นคง สามารถคุ้มครองผู้ฝากเงินและให้บริการลูกค้าได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้มากขึ้นด้วย

หลังจากนั้นในวันที่ 17 สิงหาคม 2530 ธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารสยาม จำกัด มาบริหารตามนโยบายของกระทรวงการคลัง เนื่องจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารสยามฯ ประสบปัญหาหลายด้านไม่สามารถแก้ไขได้ในระยะเวลาอันสั้น ทำให้เป็นภาระที่รัฐบาลจะต้องให้ความช่วยเหลือ หลังจากการรวมกิจการของธนาคารสยามฯ เข้ากับธนาคารกรุงไทยฯแล้ว ได้ทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มียอดสินทรัพย์มากเป็นอันดับสองของประเทศ นับตั้งแต่ธนาคารกรุงไทยฯ ได้เริ่มเปิดดำเนินการได้มีการปรับปรุงและขยายองค์กรทั้งในส่วนของสำนักงานใหญ่และสาขาเพื่อให้ธนาคารกรุงไทยฯ สามารถให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น จนในปี พ.ศ.2531 ธนาคารกรุงไทยฯ จัดเป็นธนาคารพาณิชย์เพียงแห่งแรกที่มีสาขที่ตั้งอยู่ครบทั่วทุกจังหวัดของประเทศ และมีแผนงานที่จะขยายสาขาเพิ่มเติมขึ้นอีก โดยเน้นการเปิดสาขาในเขตรอบนอกที่ความเจริญกำลังขยายตัวออกไป ทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ สามารถขยายพื้นที่ให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น

นอกจากแผนงานด้านการขยายสาขาเพื่อเพิ่มขอบเขตการให้บริการแล้ว ธนาคารกรุงไทยฯ ยังได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้กับงานให้บริการลูกค้าและการปฏิบัติงานใน

ธนาคาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำระบบออนไลน์และเครื่องเอทีเอ็มมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า ทั้งนี้ธนาคารกรุงไทยฯ นับเป็นธนาคารแห่งแรกที่สามารถติดตั้งระบบออนไลน์และเครื่องเอทีเอ็มได้ครบทุกจังหวัดทั่วประเทศ ความก้าวหน้าในการดำเนินงานอีกอย่างหนึ่งของธนาคารกรุงไทยฯ คือ การนำหุ้นของธนาคารเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งนับเป็นรัฐวิสาหกิจแห่งแรกที่น่าหุ้นเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยได้เริ่มเปิดการซื้อขายหุ้น ตั้งแต่วันที่ 2 สิงหาคม 2532 และธนาคารกรุงไทยฯ ได้แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2537 โดยเปลี่ยนชื่อจาก"ธนาคารกรุงไทย จำกัด" เป็น "ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)" (KRUNG THAI PUBLIC COMPANY LIMITED)

ในปี พ.ศ.2540 เกิดปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำขึ้นในประเทศ และปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อให้สถาบันการเงินจำนวนมากต้องถูกสั่งปิดกิจการ รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง และเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2541 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ประกาศมาตรการฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน โดยมีมาตรการหนึ่งกำหนดให้ธนาคารกรุงไทยฯ รับโอนหนี้สินที่ดีของธนาคารกรุงเทพ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) และรับโอนสินทรัพย์ หนี้สิน สาขา และพนักงานของธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน) พร้อมกำหนดให้ธนาคารกรุงไทยฯ เพิ่มทุนจดทะเบียนอีก 185,000 ล้านบาท รวมเป็นทุนจดทะเบียนทั้งหมด 219,850 ล้านบาท โดยเสนอขายทุนจดทะเบียนดังกล่าวให้กับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินเพื่อรองรับการควบรวมกิจการในครั้งนี้

นับตั้งแต่มีการจัดตั้งธนาคารกรุงไทยฯ ในปี พ.ศ.2509 จนถึงปัจจุบัน กิจการของธนาคารกรุงไทยฯ ได้มีการขยายตัวและพัฒนาการดำเนินธุรกิจมาโดยตลอด จนทำให้ในปี พ.ศ. 2541 ธนาคารกรุงไทยมีสินทรัพย์รวม 1,065,401 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 176,392 ล้านบาท และ 4,582.10 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2531 และ พ.ศ.2509 ตามลำดับ เช่นเดียวกับยอดเงินฝากที่ได้เพิ่มขึ้นจาก 4,442.20 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2509 เป็น 145,664 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2531 และ 803,716 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2541 นอกจากนี้ธนาคารกรุงไทยฯ ยังมีบทบาทในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจในการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในโอกาสต่าง ๆ ตลอดมา

โครงสร้างทางการเงิน บมจ. ธนาคารกรุงไทย

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า ในรอบปี 2531 ภาวะเศรษฐกิจของประเทศมีอัตราการเติบโตในระดับสูง ทำให้ความต้องการเงินทุนเพื่อการลงทุนเพิ่มมากขึ้น ธนาคารในประเทศซึ่งมีสภาพคล่องในช่วงต้นปีจึงมีบทบาทมากในการให้กู้ยืม และมีการแข่งขันระหว่างกันอย่างรุนแรง

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของบมจ.ธนาคารกรุงไทย ปี 2530-2545

หน่วย : ล้านบาท

	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537
สินทรัพย์รวม	147,810.90	176,392.30	217,508.20	262,592.60	336,734.30	362,478.90	425,006.70	556,611.20
เงินให้สินเชื่อสุทธิ	92,353.30	112,044.40	147,686.90	202,210.80	264,656.60	305,046.00	366,174.00	466,318.40
เงินฝาก	125,816.30	150,244.70	188,477.80	225,256.30	289,109.80	315,706.30	371,490.60	461,377.20
ส่วนของผู้ถือหุ้น	5,459.27	6,916.25	9,640.21	12,676.79	14,683.06	20,132.50	22,770.60	32,737.10
ค่าเผื่อน้ำสงสัยจะสูญเสีย	1,045.99	1,646.98	2,250.54	3,250.54	4,250.54	6,207.86	8,641.51	10,780.41
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	145.05	136.11	514.50	1,025.20	1,190.30	2,848.70	4,328.30	8,151.00

หน่วย : ล้านบาท

	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545
สินทรัพย์รวม	640,942.90	715,975.10	791,091.20	1,065,401.90	992,668.30	989,606.60	976,468.30	1,058,387.90
เงินให้สินเชื่อสุทธิ	556,193.40	615,715.00	687,910.90	957,440.20	934,126.20	696,446.10	671,279.80	785,851.80
เงินฝาก	500,280.50	581,628.70	580,049.00	803,715.80	802,101.80	844,057.10	866,955.20	958,731.80
ส่วนของผู้ถือหุ้น	44,917.30	50,646.50	45,774.10	83,476.60	101,117.50	65,561.00	63,486.60	65,135.20
ค่าเผื่อน้ำสงสัยจะสูญเสีย	12,945.40	15,910.55	34,705.80	141,959.52	224,821.07	13,915.60	26,912.16	55,545.13
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	10,178.40	10,340.90	210.30	(61,584.90)	(91,936.70)	76,260.80	(4,415.60)	8,009.20

แต่ในช่วงครึ่งหลังของปีสภาพคล่องของระบบธนาคารพาณิชย์เริ่มหมดสิ้นไป ธนาคารต่าง ๆ จึงหันมาแข่งขันกันระดมเงินฝาก จนมีการปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มขึ้นในตอนปลายปี

สำหรับธนาคารกรุงไทยฯ นั้น นอกจากต้องแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์ด้วยกันแล้วยังมีภาระต้องให้ความช่วยเหลือบริษัทเงินทุนที่มีปัญหาในโครงการ 4 เมษายน และแก้ไขปัญหานี้สินที่รับโอนมาจากธนาคารสยาม ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเร่งปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้โครงสร้างองค์กรใหม่ที่ได้ประกาศใช้เมื่อปลายปี 2530 บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบแล้วปรากฏว่าในปี 2531 ธนาคารมีเงินฝากเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.4 ซึ่งสูงกว่าอัตราเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบซึ่งมีอัตราเพิ่มร้อยละ 15.9 ทุนจดทะเบียนของธนาคารเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.0 ซึ่งสูงกว่าทุนจดทะเบียนเฉลี่ยร้อยละ 20.7 ของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ

ในปี 2531 ธนาคารกรุงไทยได้เพิ่มทุนจดทะเบียนอีก 1,401.3 ล้านบาท ทำให้ทุนจดทะเบียนเพิ่มขึ้นเป็น 5,000 ล้านบาท ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายธุรกิจของธนาคาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ได้แก่ กระทรวงการคลังร้อยละ 43.1 และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินร้อยละ 38.1 ส่วนผู้ถือหุ้นอื่น ๆ คือ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ร้อยละ 2.5 เอกชนนิติบุคคลร้อยละ 2.3 และเอกชนทั่วไป 14.0 จากการเพิ่มทุนจดทะเบียนดังกล่าว ประกอบกับธนาคารมีเงินสำรองและกำไรสะสมที่ยังไม่จัดสรรอีก 1,916.2 ล้านบาท ทำให้ธนาคารมีเงินกองทุนเมื่อสิ้นปีทั้งสิ้น 6,196.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5 จากเมื่อสิ้นปี 2530

ทางด้านเงินฝากซึ่งรวมบัญชีระหว่างธนาคารที่มีดอกเบีย ปรากฏว่ามียอดทั้งสิ้น 150,224.7 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2530 ร้อยละ 19.4 โดยเป็นการเพิ่มของเงินฝากออมทรัพย์ร้อยละ 33.5 และเงินฝากประจำร้อยละ 19.1 ในปี 2531 นี้ธนาคารมียอดเงินกู้ยืม 8,891.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2530 ร้อยละ 6.6 ซึ่งเป็นอัตราเพิ่มที่ลดลงเมื่อเทียบกับการกู้ยืมของปี 2530 ทั้งนี้ เนื่องจากธนาคารสามารถระดมเงินฝากในประเทศอย่างได้ผล การกู้ยืมนี้เป็นเงินที่ธนาคารกู้ยืมระยะสั้นจากในประเทศร้อยละ 61 และกู้ยืมระยะยาวจากในประเทศร้อยละ 15 ส่วนที่เหลือเป็นการกู้ยืมจากต่างประเทศ

ทรัพยากรเงินทุนของธนาคารมีรวมทั้งสิ้น 176,392.3 ล้านบาท โดยเป็นเงินกองทุนร้อยละ 3.9 เงินฝากร้อยละ 85.2 เงินกู้ยืมร้อยละ 5.0 นอกจากนั้นเป็นหนี้สินจำคินเมื่อทวงถามเงินทุนเลี้ยงชีพและบำเหน็จ และภาระของธนาคารจากการรับรอง

ปี 2531 ธนาคารได้ให้สินเชื่อในปีนี้อยู่รวมทั้งสิ้น 112,044.4 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อระยะสั้นและระยะปานกลางเพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 21.3 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.4 ของยอดการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ อัตราเพิ่มการให้สินเชื่อของธนาคารต่ำ

ว่าอัตราเพิ่มเฉลี่ยของธนาคารทั้งระบบที่มีอยู่ร้อยละ 22.4 เล็กน้อย ทั้งนี้ เนื่องจากธนาคารได้เน้นคุณภาพของสินเชื่อมากขึ้น

ทางด้านการลงทุนในหลักทรัพย์นั้น ธนาคารถือหลักทรัพย์เป็นมูลค่าทั้งสิ้น 25,554.0 ล้านบาท แยกเป็นหลักทรัพย์รัฐบาล 21,674.5 ล้านบาท หลักทรัพย์จดทะเบียน 139.1 ล้านบาท และหลักทรัพย์อื่น ๆ อี 3,738.4 ล้านบาท นอกจากนี้ธนาคารยังมีสินทรัพย์ถาวร คือ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นมูลค่า 1,413 ล้านบาท และสินทรัพย์ที่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร บัญชีเงินฝากธนาคารที่มีดอกเบี้ย ภาระของลูกค้ำจากการรับรอง และหลักทรัพย์อื่น ๆ อีกเป็นมูลค่า 37,390.9 ล้านบาท

การใช้ไปของทรัพยากรเงินทุนของปี 2531 นี้ แยกเป็นการให้สินเชื่อร้อยละ 63.5 ของทรัพยากรเงินทุนทั้งหมดเพิ่มเล็กน้อยจากปี 2530 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 62.5 การลงทุนในหลักทรัพย์มีร้อยละ 14.5 สินทรัพย์ถาวรร้อยละ 0.8 และสินทรัพย์อื่น ๆ ร้อยละ 21.2

หากพิจารณาในส่วนที่เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องแล้วปรากฏว่าธนาคารมีสินทรัพย์สภาพคล่องเมื่อสิ้นปี 2531 จำนวน 32,516.3 ล้านบาท เพิ่มจากยอดสิ้นปี 2530 ร้อยละ 30 ประกอบกับเงินสดและเงินฝากเพื่อเรียก 18,030.1 ล้านบาท และพันธบัตรรัฐบาลไทยที่ปราศจากภาระผูกพัน 14,486.2 ล้านบาท อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝากเท่ากับร้อยละ 21.6 เพิ่มขึ้นจากอัตราร้อยละ 20.7 เมื่อสิ้นปี 2530 ซึ่งแสดงถึงความมั่นคงของธนาคารได้เป็นอย่างดี

ในปี 2533 ภาวะเศรษฐกิจของไทยได้ผันผวนอย่างมาก จากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยในระยะต้นปีเศรษฐกิจไทยยังมีอัตราการเจริญเติบโตสูงอย่างต่อเนื่องจากปีก่อน ทำให้สภาพคล่องทางการเงินตึงตัวขึ้นเป็นลำดับ ธนาคารแห่งประเทศไทย จึงได้ปรับเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 1.5 เป็นร้อยละ 16.5 และปรับอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานจากร้อยละ 8 เป็นร้อยละ 9 ในช่วงปลายไตรมาสแรก เพื่อชะลอความต้องการสินเชื่อลงและช่วยต่อต้านภาวะเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามความต้องการสินเชื่อของระบบได้ทวีความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ จากที่เคยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ต่อเดือน เป็นร้อยละ 2.5 ต่อเดือน ทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องเข้ามาตรึงอัตราระยะสั้นเข้าช่วยเหลือเพื่อเพิ่มสภาพคล่อง ด้วยการลดจำนวนการถือครองพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งเป็นเงื่อนไขในการเปิดสาขาธนาคารพาณิชย์ลดหลายครั้งจากร้อยละ 16 เหลือเพียงร้อยละ 9.5 เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ดำเนินการซื้อขายในตลาดซื้อคืนพันธบัตรได้มากขึ้น

จากภาวะการณ์ดังกล่าว ธนาคารกรุงไทยฯ ต้องปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทำให้สภาพคล่องของธนาคารที่มีอยู่มากเมื่อตอนต้นปีเริ่มลดลงเป็นลำดับโดยมีอัตราส่วนเงินให้

กู้ยืมต่อเงินฝากร้อยละ 80.9 ในไตรมาสแรก และมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 91.4 ในไตรมาสสุดท้ายของปี ขณะเดียวกันธนาคารก็ได้ปรับอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินให้กู้ยืมเพิ่มขึ้นตามที่ทางการกำหนด สำหรับการระดมเงินฝากนั้น เนื่องจากมีการแข่งขันการอย่างรุนแรง ธนาคารจึงหันไประดมเงินทุนระยะสั้นจากต่างประเทศมากขึ้น ขณะเดียวกันทางด้านการบริหารงานธนาคารได้ปรับโครงสร้างการบริหารงานด้านสาขาโดยเพิ่มสำนักงานสาขาเขตอีก 3 เขต และมีการเสนอบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ลูกค้าและการปฏิบัติงานภายในธนาคาร นอกจากนี้แล้วเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนในกำรรองรับการขยายตัวของธนาคารในระยะต่อไปอย่างเหมาะสม ธนาคารจึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเป็นอย่างมาก ดังนั้น เมื่อสิ้นปีธนาคารสามารถขยายปริมาณธุรกิจและเพิ่มประสิทธิภาพในการหารายได้เพิ่มขึ้น จนทำให้ธนาคารมีกำไรสุทธิสูงกว่าปี 2532 อย่างมาก

เมื่อสิ้นปี 2533 ธนาคารมีเงินให้สินเชื่อหลังจากหักหนี้สงสัยจะสูญแล้วจำนวนทั้งสิ้น 202,210.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 จำนวน 56,774.4 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.0 สูงกว่าเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบที่ขยายตัวร้อยละ 34.6 ขณะเดียวกันธนาคารลงทุนในหลักทรัพย์เป็นจำนวน 23,215.0 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 2,613.3 ล้านบาท ทั้งนี้ เนื่องจากมีการไถ่ถอนพันธบัตรครบกำหนดตามระยะเวลา ในขณะที่ทางการมิได้ออกพันธบัตรเพื่อการลงทุนเพิ่มเติมสินทรัพย์เมื่อสิ้นปีจึงมีทั้งสิ้น 262,592.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 จำนวน 45,084.4 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.7 ซึ่งต่ำกว่าการขยายตัวของสินทรัพย์รวมทั้งระบบของธนาคารพาณิชย์ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.4

ด้านเงินทุนประกอบการซึ่งประกอบด้วยเงินฝาก เงินกู้ยืม และส่วนของผู้ถือหุ้นมีจำนวนทั้งสิ้น 243,383.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 39,447.5 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.3 โดยเงินฝากเพิ่มขึ้น 36,292.1 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.6 เงินกู้ยืมเพิ่มขึ้น 118.8 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 และส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น 3,036.6 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.5 ซึ่งส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มทุนและจากกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร

ในปี 2533 นี้ ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่มีการขยายตัวของการให้สินเชื่อสูงกว่าเงินฝาก ทำให้เงินให้สินเชื่อทั้งระบบขยายตัวสูงขึ้นถึงร้อยละ 34.6 ในขณะที่เงินฝากทั้งระบบขยายตัวเพียงร้อยละ 26.7 ซึ่งเป็นปัญหาทางโครงสร้างเศรษฐกิจไทยเกี่ยวกับอัตราการออมที่ต่ำกว่าอัตราการลงทุน สำหรับธนาคารกรุงไทยฯ นั้นเงินให้กู้ยืมขยายตัวร้อยละ 39.0 ในขณะที่เงินฝากขยายตัวร้อยละ 19.6

การสนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาล ธนาคารกรุงไทยฯ มีบทบาทสนองตอบนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมาโดยตลอด ในปี 2533 ธนาคารถือหลักทรัพย์รัฐบาลเป็นมูลค่า 19,084.5 ล้านบาท ให้อุปยืมและซื้อลดแก่ส่วนราชการ 1,142.1 ล้านบาท ให้อุปยืมและซื้อลดแก่รัฐวิสาหกิจ 8,179.1 ล้านบาท โดยรัฐวิสาหกิจที่สำคัญที่ธนาคารมีส่วนในการสนับสนุนได้แก่ บริษัทการบินไทย จำกัด การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค การทางพิเศษแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ องค์การคลังสินค้า องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยและธนาคารยังเป็นแกนนำในการให้การเคหะแห่งชาติกู้เพื่อสร้างที่พักอาศัยแก่ข้าราชการตำรวจทั่วประเทศ เมื่อเทียบกับปี 2532 ธนาคารถือหลักทรัพย์ลดลงเป็นจำนวน 2,207 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 10.3 การให้อุปยืมและซื้อลดแก่ส่วนราชการลดลง 1,742.9 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 60.4 และการให้อุปยืมและซื้อลดแก่รัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้น 1,111.1 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.7

ทางด้านการพัฒนาชนบท ธนาคารกรุงไทยฯ ได้สนับสนุนนโยบายรัฐบาลโดยให้สินเชื่อสู่ชนบท 51,931.7 ล้านบาท สูงกว่าเป้าหมายที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ 12,116.4 ล้านบาท เป็นการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรโดยตรงอุตสาหกรรมขนาดย่อมและอื่น ๆ 37,897.6 ล้านบาท และธุรกิจการเกษตร 14,034.1 ล้านบาท นอกจากนี้ธนาคารกรุงไทยฯ ยังคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจส่วนรวม โดยมีบทบาทในการพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น ธนาคารเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (กสย.) โดยการให้สินเชื่อแก่โครงการอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดผลผลิตต่อประเทศชาติ

ในปี 2539 ธนาคารกรุงไทยฯ มีผลประกอบการดีขึ้นพอสมควร ซึ่งเป็นไปตามแนวโน้มของธุรกิจอุตสาหกรรมการเงินและการธนาคาร ที่มีผลประกอบการชะลอตัวลงจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวในปี 2539 ประกอบกับธนาคารมุ่งเน้นการบริหารเสถียรภาพของธนาคารมากกว่าการให้ความสำคัญด้านอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ โดยธนาคารมีกำไรสุทธิ 10,340.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 10,178.4 ล้านบาท ในปี 2538 ร้อยละ 33.8 ธนาคารจึงมีกำไรสุทธิต่อหุ้นลดลงเป็น 6.96 บาทต่อหุ้น จาก 7.21 บาทต่อหุ้นในปี 2538

ธนาคารกรุงไทยฯ เน้นการบริหารสินเชื่อด้วยความระมัดระวังและมีประสิทธิภาพ เพื่อคุณภาพของสินเชื่อและไม่เป็นหนี้มีปัญหาในภายหลัง ทำให้ยอดสินเชื่อขยายตัวไม่มากนัก โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 615,715.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2538 ร้อยละ 10.7 ส่วนทางด้านเงินฝากมีจำนวน 581,628.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.3 สูงกว่าปี 2538 ที่เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 8.4 ส่งผลให้อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อยอดเงินฝากลดลงจากร้อยละ 111.2 เป็นร้อยละ 105.9 ในปี 2539

ซึ่งก็สอดคล้องกับนโยบายทางการที่ต้องการควบคุมมิให้ธนาคารพาณิชย์ขยายอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อยอดเงินฝากสูงเกินไป

ธนาคารกรุงไทยมีสินทรัพย์รวม 715,975.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2538 ร้อยละ 11.7 ซึ่งต่ำกว่าปีก่อน ๆ ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารกรุงไทยฯ ต้องการเน้นคุณภาพของสินเชื่อมากกว่าการเพิ่มปริมาณ และต้องการลดสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เพื่อให้การบริหารเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของธนาคารมีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารลดลงมาเป็นลำดับจากร้อยละ 2.7 ในปี 2535 เหลือเพียงร้อยละ 1.6 ในปี 2539 ขณะที่ประสิทธิภาพในการทำกำไรของธนาคารก็ดีขึ้นมาตลอด โดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (ROA) สูงขึ้นจากร้อยละ 0.8 ในปี 2535 เป็นร้อยละ 1.5 ในปี 2539 และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย (ROE) มีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นกัน จากร้อยละ 16.4 ในปี 2535 เป็นร้อยละ 21.6 ในปี 2539 และเป็นระดับที่ดีมากเมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ในระบบ

ในปี 2540 การประกอบธุรกิจของธนาคารกรุงไทยได้รับผลกระทบจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ทำให้ธนาคารต้องปรับตัวอย่างรวดเร็วโดยเน้นความมั่นคงมากกว่าการขยายตัว ในขณะที่การปรับเปลี่ยนระบบงานและการพัฒนาบุคลากรไว้รองรับได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ธนาคารจึงสามารถผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ มาได้ด้วยดี และมีการเติบโตอย่างมั่นคง โดยสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2540 มีจำนวน 791,091.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 75,116.1 ล้านบาท จากปี 2539 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.5 เงินฝากรวมบัญชีระหว่างสถาบันการเงินมีจำนวน 632,824.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 51,195.9 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 ด้านเงินให้สินเชื่อมียอดคงค้างสุทธิจำนวน 687,910.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 72,195.9 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.7 กำไรสุทธิก่อนหักภาษีมีจำนวน 338.3 ล้านบาท ลดลง 14,222.6 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 97.7 ทั้งนี้ ธนาคารได้กั้นเงินสำรองเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้รวม 18,973.3 ล้านบาท เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

โดยในปี 2540 ธนาคารกรุงไทยมีทุนประกอบการจำนวน 705,442.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2539 จำนวน 34,796.7 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 โดยทุนประกอบการประกอบด้วยเงินฝากรวมบัญชีระหว่างสถาบันการเงิน จำนวน 632,824.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 51,195.9 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 89.7 ของทุนประกอบการรวม และเงินกู้ยืมจำนวน 26,843.4 ล้านบาท ลดลง 11,526.8 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 30.0 คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 3.8 ของทุนประกอบการรวม สำหรับทุนประกอบการที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นมีจำนวน 45,774.1 ล้านบาท ลดลง 4,872.4 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 9.6 และคิดเป็นร้อยละ 6.5

ของทุนประกอบการ เป็นผลมาจากกำไรที่ยังไม่ได้จัดสรรลดลง 3,377.8 ล้านบาท และขาดทุนสุทธิที่ยังไม่เกิดจากหลักทรัพย์เพื่อการลงทุนอีกส่วนหนึ่ง ทำให้ ณ สิ้นปี 2540 ธนาคารมีอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตามมาตรฐาน BIS ร้อยละ 9.04

วิกฤติการณ์ทางการเงินของไทยที่เกิดขึ้นทำให้สถาบันการเงินต่างระมัดระวังการดำเนินธุรกิจมากยิ่งขึ้น และพยายามรักษาสภาพคล่องของตนเองไว้ในระดับที่ปลอดภัยที่สุด ขณะเดียวกันก็พยายามลดยอดหนี้เงินกู้จากต่างประเทศลดให้เหลือเท่าที่จำเป็น พร้อมทั้งเร่งระดมเงินฝากภายในประเทศมากขึ้นสภาพคล่องทางการเงินจึงอยู่ในเกณฑ์ดีตั้งตัวยิ่งขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี กัดดันให้ธนาคารพาณิชย์ต้องปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินให้กู้ยืม ในส่วนของธนาคารกรุงไทยฯ ได้มีการจัดโครงการระดมเงินฝากในปีถึง 3 ครั้ง มีเป้าหมายเงินฝากรวม 80,000 ล้านบาท ผลของการรณรงค์ระดมเงินฝากของธนาคารกรุงไทยเป็นที่น่าพอใจ โดยเงินฝากมีจำนวน 632,824.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 51,195.9 ล้านบาท จากปี 2539 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 จำแนกเป็นเงินฝากประจำ ออมทรัพย์ และกระแสรายวัน จำนวน 470,752.3 ,142,591.7 และ 19,480.6 ล้านบาท ตามลำดับ และเพื่อเป็นการส่งเสริมเงินออมระยะยาวรูปแบบใหม่ ธนาคารได้เสนอบริการเงินฝากกรุงไทยทวิคูณซึ่งเป็นเงินฝากปลอดภาษีและให้ผลตอบแทนสูงแก่ผู้ฝากทั้งยังเป็น การสนองนโยบายรัฐในการระดมเงินออมภายในประเทศให้เพิ่มขึ้นด้วย โดย ณ สิ้นปี 2540 ธนาคารกรุงไทยมียอดเงินฝากประเภทนี้รวม 1,250 ล้านบาท

สินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคาร ณ ปี 2540 มีจำนวน 47,678.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2539 จำนวน 2,052.8 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 จำแนกเป็นหลักทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพันจำนวน 29,571.5 ล้านบาท และเงินสดและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 18,106.6 ล้านบาท ทำให้ ณ สิ้นปี 2540 ธนาคารมีอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝากเท่ากับร้อยละ 7.5 ซึ่งต่ำกว่า ปี 2539 ที่อยู่ในระดับร้อยละ 7.8 ในช่วงวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินที่ส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ของภาคธุรกิจตกต่ำลงและปัญหาสภาพคล่องที่ตึงตัวมากจากนโยบายการตรึงอัตราดอกเบี้ยไว้ในระดับสูงเพื่อรักษาเสถียรภาพค่าเงินบาทของทางการ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น ดังนั้นเงินให้สินเชื่อของธนาคารในปี 2540 จึงมียอดคงค้างจำนวน 687,910.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2539 จำนวน 72,195.9 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.7 การที่เงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นนี้ส่วนหนึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อในกิจการวิเทศธนกิจเนื่องจากค่าเงินบาทได้อ่อนตัวลงมาก ณ สิ้นปี เงินให้สินเชื่อรวมของธนาคารประกอบด้วยเงินกู้ประจำจำนวน 306,443.6 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44.5 ของยอดเงินสินเชื่อรวม เงินให้กู้เบิกเกินบัญชี จำนวน 193,545.9 ล้านบาท คิดเป็น

ร้อยละ 28.1 ตัวเงินจำนวน 161,269.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.5 และเงินให้กู้ยืมอื่น ๆ จำนวน 26,652.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.9

ภาวะวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจที่ถดถอยในปี 2541 ได้ส่งผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์อย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน โดยเฉพาะธนาคารกรุงไทย ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่ขาดทุนจากค่าใช้จ่ายในการตั้งสำรองหนี้จัดชั้นจำนวนมากตามมาตรการที่เข้มงวดทั้งการตั้งสำรองหนี้ทุกประเภท และการหยุดรับรู้อย่างได้ที่กำหนดระยะเวลาสั้นลง นอกจากนี้ผลขาดทุนส่วนหนึ่ง เกิดจากการสนองนโยบายของรัฐบาลในการแก้ปัญหาสถาบันการเงินตามมาตรการ 14 สิงหาคม 2541 โดย ณ สิ้นปี 2541 ธนาคารกรุงไทยฯ มียอดขาดทุนสุทธิทั้งสิ้นถึง 61,584.8 ล้านบาท จากที่เคยมีกำไรสุทธิ 210.3 ล้านบาทในปี 2540 ยอดขาดทุนดังกล่าว เกิดจากภาระการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญที่สูงถึง 64,988.7 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ธนาคารมีผลการดำเนินงานที่เป็นกำไรก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและภาษีเงินได้ จำนวน 3,589.2 ล้านบาท จากที่มีกำไรก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและภาษีเงินได้ จำนวน 19,311.6 ล้านบาทในปี 2541 จากการขาดทุนดังกล่าวจึงทำให้ธนาคารมีผลขาดทุนสุทธิต่อหุ้นสูงถึง 17.37 บาท จากที่มีกำไรสุทธิต่อหุ้น 0.14 บาท ในปี 2540 จำนวนขาดทุนสุทธิปี 2542 จำนวน 61,584.8 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจากภาระค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยที่สูงขึ้นจากการช่วงชิงเงินฝากในช่วงครึ่งปีแรกที่สภาพคล่องขาดแคลนอย่างหนัก และการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่สูง ตลอดจนเงินนำส่งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินและการขาดทุนจากหลักทรัพย์

จากวิกฤติการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้น ธนาคารได้รับผลกระทบค่อนข้างรุนแรง ทำให้สินทรัพย์รวมปี 2541 มีจำนวน 1,065,401.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 274,310.7 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.67 จากการเปลี่ยนแปลงมาตรการควบคุมที่เข้มงวดเพื่อให้สถาบันการเงินมีความมั่นคง ทำให้คุณภาพสินทรัพย์เสื่อมคุณภาพหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการรับโอนสินทรัพย์ทั้งหมดของธนาคารมหานคร และธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การบางส่วนมารวมด้วย ทำให้จำนวนยอดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงขึ้นเป็นจำนวนทั้งสิ้น 322,455.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.05 ของยอดเงินให้สินเชื่อรวม ณ ปี 2541 มีทุนประกอบการ 908,487.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2540 จำนวน 255,821.2 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.20 ประกอบด้วยเงินฝาก 803,715.8 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.34 และส่วนของผู้ถือหุ้น 83,476.6 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.19 ส่วนหนึ่งมาจากการเพิ่มทุนของธนาคาร 20,000 ล้านบาท และกองทุนฟื้นฟูฯ แปลงหนี้เป็นทุนให้กับธนาคารอีก 77,000 ล้านบาท ส่งผลให้ธนาคารมีเงินทุนที่ชำระแล้วเพิ่มขึ้นเป็น 111,850 ล้านบาท รวมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.31 ของทุน

ประกอบการรวม ทำให้เงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงรวมของธนาคารตามมาตรฐาน BIS เท่ากับร้อยละ 10.74 นอกจากนี้ กองทุนฟื้นฟู จะเพิ่มทุนให้กับธนาคารอีก 108,000 ล้านบาท หลังจากการปรับโครงสร้างองค์กรการบริหารงานเสร็จสิ้นแล้วในไตรมาสที่ 1 ของปี 2542 ซึ่งจะมีผลให้ฐานะของธนาคารด้านความเพียงพอของเงินกองทุนมั่นคง และสามารถขยายการให้สินเชื่อเพื่อสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในส่วนภูมิภาคของประเทศตามนโยบายของทางการได้อย่างทั่วถึง

ความตึงตัวทางการเงินในระบบทำให้ธนาคารกรุงเทพฯ ต้องรักษาสภาพคล่องให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม พร้อมกับการเร่งระดมเงินฝากภาคเอกชนให้เพิ่มขึ้น โดยในปี 2541 ธนาคารมีการจัดโครงการระดมเงินฝาก 2 ครั้ง มีเป้าหมายเงินฝากรวม 70,000 ล้านบาท ผลการรณรงค์ระดมเงินฝากได้ทั้งสิ้น 112,713.23 ล้านบาท สูงกว่าเป้าหมายถึงร้อยละ 61.02 ประกอบกับการควมรวมกิจการธนาคารมหานครและหนี้สินดีบางส่วนของธนาคารกรุงเทพฯพาณิชย์การ ทำให้เงินฝากรวมของธนาคารในปี 2541 มีจำนวน 803,715.8 ล้านบาท สินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารมีจำนวน 89,485.0 ล้านบาท ประกอบด้วย หลักทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพัน 76,088.1 ล้านบาท เงินสดและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย 13,396.9 ล้านบาท ทำให้ธนาคารมีอัตราสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝากเท่ากับร้อยละ 11.1 ซึ่งสูงกว่าปี 2540 ที่อยู่ในระดับร้อยละ 7.5

ในปี 2545 ธนาคารมีผลประกอบการกำไรสุทธิ จำนวน 8,009 ล้านบาท เทียบกับขาดทุนสุทธิ จำนวน 4,415 ในปี 2544 เนื่องจากในปี 2544 มีการตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 9,766 ล้านบาท สำหรับการลดค่าข้อมูลค่าหลักประกันหนี้ด้วยคุณภาพที่ธนาคารจะโอนไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย สำหรับในปี 2545 ธนาคารกรุงเทพฯ ได้ดำเนินนโยบายตามหลักความระมัดระวัง โดยการกันสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น จำนวน 2,015 ล้านบาท หากพิจารณาผลประกอบการก่อนการกันสำรองหนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญ ธนาคารมีกำไรทั้งสิ้น 10,024 ล้านบาท เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อนที่กำไรจำนวน 5,351 ล้านบาท เนื่องจากธนาคารได้เพิ่มช่องทางหาแหล่งรายได้จากค่าธรรมเนียมรับเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการชดเชยรายได้ดอกเบี้ยรับสุทธิจากสภาวะการแข่งขันของตลาดด้านอัตราดอกเบี้ย

ในปี 2545 ธนาคารมีสินทรัพย์รวม จำนวน 1,058,388 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.4 สาเหตุหลักมาจากในปี 2545 มีการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้นจากปี 2544 เนื่องจากมีปริมาณสภาพคล่องสูง ธนาคารกรุงเทพฯ มีสินเชื่อคงค้างรวมรวมสถาบันการเงิน จำนวน 941,006 ล้านบาท โดยแบ่งการจัดชั้นหนี้ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเป็นจัดชั้นปกติ มีจำนวนร้อยละ 87.7 และธนาคารมีเงินให้สินเชื่อด้วยคุณภาพ (NPL) จำนวน 107,844 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ

ละ 11.5 ของเงินให้สินเชื่อรวมสถาบันการเงิน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 66.8 โดยเป็นผลมาจากการที่ธนาคารได้บันทึกลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญที่ได้กันสำรองครบร้อยละ 100 กลับเข้ามาในบัญชี และการใช้เกณฑ์การจัดชั้นตามเกณฑ์คุณภาพหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารกรุงไทยฯ ได้กระจายความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อโดยเน้นการให้สินเชื่อในภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์มีสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.3 ของสินเชื่อรวม รองลงมาเป็นเงินให้สินเชื่อการสาธารณูปโภคและบริการและอื่น ๆ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 18.4 และ 12.0 ตามลำดับ

การก่อตั้งและการพัฒนาของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

ความคิดที่จะก่อตั้งธนาคารกรุงเทพ คนไทยอย่างแท้จริง เริ่มขึ้นตั้งแต่ยุคที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ความเป็นรัฐชาติในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2483-2492 ซึ่งเป็นช่วงที่ธนาคารต่างชาติมีอิทธิพลเหนือภาคการเงินของไทย ขณะนั้นนักธุรกิจไทยประสบปัญหาด้านแหล่งเงินทุนและการสนับสนุนจากธนาคารต่างชาติ ในภาวะที่คนไทยต้องการแรงสนับสนุนจากบริการธนาคารเช่นนี้ ธนาคารกรุงเทพจึงถือกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ.2487 และได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากผู้ประกอบธุรกิจในประเทศจนธุรกิจเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ธนาคารไม่ได้หยุดอยู่เพียงให้บริการแก่คนกลุ่มเล็ก ๆ แต่ยังได้ขยายการให้บริการในรูปแบบใหม่ ๆ มากมาย จนก้าวขึ้นเป็นธนาคารที่มีบทบาทเด่นในประเทศไทย และเป็นธนาคารที่มีลูกค้าอย่างกว้างขวางจากทุกวงการ โดยเฉพาะบริษัทธุรกิจชั้นนำของประเทศ

กุญแจสำคัญที่ทำให้ธนาคารกรุงเทพประสบความสำเร็จมาตลอด ได้แก่ การริเริ่มนวัตกรรมต่าง ๆ และการคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก ธนาคารมีเจตจำนงที่จะขยายและพัฒนาบริการอยู่เสมอ ไม่ว่าจะในยามที่เศรษฐกิจของประเทศพัฒนาการเติบโตก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว หรือในยามที่บ้านเมืองประสบปัญหาทางเศรษฐกิจและการเมืองต่าง ๆ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลครั้งแล้วครั้งเล่า หรือแม้กระทั่งเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินครั้งใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อทั่วโลกในพ.ศ.2540

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ภาคธุรกิจการเงินของไทยอยู่ในมือของธนาคารต่างชาติเกือบทั้งหมด แต่เมื่อสงครามเริ่มขึ้น สถานการณ์ก็เปลี่ยนแปลงไป รัฐบาลจำเป็นต้องเข้าร่วมสงครามในฐานะพันธมิตรกับญี่ปุ่น ธุรกิจและธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของชนชาติยุโรปหรือฝ่ายสัมพันธมิตรจึงถูกควบคุมและปิดกิจการในทันที

สถานการณ์เช่นนี้ ได้เปิดโอกาสให้คนไทยกลุ่มหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการ นักธุรกิจ และกลุ่มบุคคลผู้มีแนวคิดตรงกัน มาร่วมมือกันก่อตั้งธนาคารของคนไทยที่มีความพร้อมใน

การให้บริการทางการเงินแก่คนไทยอย่างเต็มรูปแบบขึ้น ธนาคารกรุงเทพได้จดทะเบียนก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2487 โดยธนาคารกรุงเทพ จำกัด เริ่มดำเนินธุรกิจเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2487 มีสำนักงานตั้งอยู่ที่อาคารพาณิชย์สองคูหาในย่านราชวงศ์ ใจกลางกรุงเทพฯ ในขณะนั้น มีพนักงานทั้งสิ้น 23 คน และมีหลวงรอบรู้กิจเป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ท่านแรก ท่านเป็นผู้ริเริ่มสร้างฐานลูกค้าของธนาคารด้วยการให้บริการตามความต้องการของลูกค้าแต่ละราย ธนาคารกรุงเทพในยุคต้น มีบทบาทอย่างมากในการสนับสนุนการผลิตและการค้าของคนไทยเพื่อฟื้นฟูประเทศภายหลังสงครามอย่างเต็มความสามารถ

ระหว่าง พ.ศ.2495 ถึง พ.ศ.2520 นายชิน โสภณพนิช กรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงเทพท่านที่สองได้พัฒนางานธนาคารให้ก้าวไกล และมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ นายชินเป็นผู้วางทิศทางให้ธนาคารขยายเครือข่ายสาขาไปสู่ท้องที่ห่างไกลทั่วประเทศ ซึ่งมีผลผลิตทางการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์ ธนาคารกรุงเทพเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการร่วมสนับสนุนอุตสาหกรรมส่งออก ซึ่งเจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในช่วงนี้เอง ธนาคารกรุงเทพได้ก้าวขึ้นเป็นธนาคารพาณิชย์แห่งแรกของไทยที่ให้บริการด้านการเงินครบวงจร รวมทั้งการออก “เลตเตอร์ออฟเครดิต” แก่ธุรกิจส่งออกและนำเข้า

เมื่อสร้างรากฐานในประเทศไทยอย่างมั่นคงดีแล้ว ธนาคารกรุงเทพจึงให้ความสำคัญต่อการสร้างฐานในภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2497 ธนาคารได้เปิดสาขาต่างประเทศเป็นแห่งแรกที่ฮ่องกง และในปีถัดมาเปิดสาขาที่สองขึ้นที่โตเกียว หลังจากนั้นไม่นาน ก็ได้เปิดอีกสาขาที่สิงคโปร์ ทำให้ธนาคารสามารถให้บริการทางธุรกิจอย่างครบวงจร เนื่องจากประเทศไทยทำธุรกิจการค้ากับประเทศทั้งสามนี้อยู่เป็นจำนวนมาก

ยุคปฏิรูปและสร้างความเป็นปึกแผ่น นายบุญชู โรจนเสถียร ได้ก้าวขึ้นเป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ท่านที่สามเมื่อ พ.ศ.2520 และได้ลาออกเพื่อเข้าสู่งานการเมืองในตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีใน พ.ศ. 2523 ในช่วงเวลาดังกล่าว แม้ว่าเศรษฐกิจของประเทศกำลังชะลอตัวจากปัญหาเศรษฐกิจโลก แต่ก็แทบจะไม่มีผลต่อการเติบโตก้าวหน้าของธนาคาร นายบุญชูได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงจะปฏิรูปการทำงานครั้งใหญ่เพื่อให้ธนาคารมีความทันสมัยมีมาตรฐานทัดเทียมกับต่างประเทศ รวมทั้งนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลและพนักงานของธนาคารอย่างต่อเนื่อง

ยุคทองแห่งการเติบโตที่ก้าวกระโดด นายชาติรี โสภณพนิช เข้ารับหน้าที่เป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงเทพท่านต่อมา ตั้งแต่ พ.ศ.2523 ถึง 2535 และได้นำธนาคารก้าวเข้าสู่ “ยุคทอง” อย่างแท้จริง โดยในระหว่างช่วงเวลา 12 ปีที่ผ่านมา ท่านนำการบริหารธนาคารอยู่นั้น

ผลประกอบการของธนาคารมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 12 เท่า และนับเป็นครั้งแรกที่ธนาคารพาณิชย์ไทยสามารถทำกำไรสุทธิต่อปีได้มากกว่า 10,000 ล้านบาท ธนาคารกรุงเทพกลายเป็นบริษัทที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยในขณะนั้น และติดอันดับธนาคารชั้นนำ 200 แห่งของโลก

ยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงและดาวจรัสแสงดวงใหม่ ดร.วิจิต สุรพงศ์ชัย ได้ก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ของธนาคารกรุงเทพใน พ.ศ.2535 ในฐานะผู้บริหารที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในความรู้ความสามารถที่สูงเด่น เป็น “ดาวจรัสแสงดวงใหม่” ของวงการธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งในช่วงนั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของธนาคารพาณิชย์ไทยถึง 5 ธนาคารในเวลาใกล้เคียงกัน ดร.วิจิต มีผลงานสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อธนาคารกรุงเทพหลายประการ โดยเฉพาะผลงานทางด้านกิจการธนาคารต่างประเทศ ดร.วิจิตลาออกจากธนาคารในปี พ.ศ.2537

ยุคแห่งวิกฤตการณ์และการเปลี่ยนแปลง นายชาติศิริ โสภณพนิช ผู้บริหารหนุ่มบุตรชายคนโตของ นายชาติรี โสภณพนิช คือ บุคคลที่ได้รับเลือกสรรให้เป็นผู้ดำเนินการสืบทอดเจตนารมณ์ของธนาคารสู่ทศวรรษใหม่ของการประกอบการในปี 2537

ในช่วงเวลาเพียง 3 ปี หลังจากที่นายชาติศิริ ก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ ความเติบโตทางเศรษฐกิจไทยที่เจริญรุ่งเรืองติดต่อกันมาอย่างยาวนานถึง 30 ปี ก็ได้อวสานลง ด้วยวิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นทั่วทวีปเอเชียในปี พ.ศ.2540 ซึ่งเริ่มต้นจากค่าเงินบาทตกต่ำลงอย่างมาก หลังจากที่ประเทศไทยใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศแบบลอยตัว สถานบันการเงินทั่วเอเชียประสบปัญหาอันหนักหน่วง จนประสบภาวะล้มละลาย ไปหลายแห่ง สถาบันการเงินที่ยังเหลืออยู่ก็ต้องเผชิญกับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เพราะลูกค้าสำคัญจำนวนมากครั้งก่อนของธนาคารพากับประสบปัญหาทางการเงิน ยุคแห่งการขยายตัวและการเติบโตกลายเป็นยุคแห่งความยากลำบากในการทำธุรกิจ และเศรษฐกิจถดถอย ท่ามกลางภาวะแห่งอุปสรรคอันหนักหน่วงเช่นนี้ นายชาติศิริกลับมุ่งมั่นเปลี่ยน “วิกฤต” เป็น “โอกาส” ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นหลายประการ เพื่อเสริมสร้างรากฐานทางการเงินของธนาคารให้แข็งแกร่งขึ้นอีกครั้ง และเพื่อให้ธนาคารสามารถธำรงรักษาความเป็นผู้นำในการให้บริการ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการเงินใหม่ ๆ ไว้

จากจุดเริ่มต้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปในปี พ.ศ.2487 ปัจจุบันธนาคารกรุงเทพเป็นธนาคารพาณิชย์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ มีสินทรัพย์รวมประมาณ 1,240,000 ล้านบาท และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์หลายระบบที่ธนาคารกรุงเทพใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นระบบที่ก้าวหน้าที่สุดในภูมิภาค ธนาคารยังขยายเครือข่ายให้เติบโตอย่างไม่หยุดยั้ง โดยมีสาขาทั่วประเทศกว่า 600 สาขา และมีเครื่องเอทีเอ็มให้บริการอยู่ทุกแห่งหนประมาณ 1,700 เครื่อง ธนาคารมีเครือข่ายสาขาต่างประเทศทั้งหมด 19 สาขา และ

สำนักงานตัวแทนอีก 2 แห่ง ครอบคลุมภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมไปถึงศูนย์กลางธุรกิจของโลก เช่น โตเกียว ลอนดอน และนิวยอร์ก

การดำเนินงานของธนาคารกรุงเทพตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาธนาคารได้มีการให้บริการที่หลากหลายรับกับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจและเอื้อประโยชน์กับประชาชนและหน่วยงานของรัฐ อาทิเช่น

1. บริการสินเชื่อเพื่อเอสเอ็มอี

พัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ ธนาคารกรุงเทพให้การสนับสนุนกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งเป็นธุรกิจแกนหลักของประเทศอย่างเต็มที่ ธนาคารช่วยเหลือภาคธุรกิจที่สำคัญนี้โดยให้บริการสินเชื่อทั้งที่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลและเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายความว่า SMEs สามารถขอสินเชื่อได้ในอัตราเดียวกับลูกค้าชั้นหนึ่งของธนาคาร ธนาคารดำเนินธุรกิจสินเชื่อสำหรับการค้าระหว่างประเทศกว่า 50 ปี มีเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์และพร้อมให้คำแนะนำแก่ลูกค้าทุกชั้นตอน

2. สินเชื่อในโครงการสนับสนุนของรัฐบาล

ธนาคารกรุงเทพได้ร่วมมือกับหน่วยงานรัฐบาลต่าง ๆ มาโดยตลอดเพื่อให้การสนับสนุนด้านสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SMEs ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น โดยได้รับสิทธิกู้สินเชื่อด้วยอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าตามโครงการที่รัฐบาลให้การสนับสนุน เช่น โครงการสนับสนุนการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพหรือปรับปรุงกระบวนการผลิตเดิม ธนาคารกรุงเทพร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช) พร้อมสนับสนุนโครงการด้วยสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำและวงเงินกู้สูงถึง 30 ล้านบาท แต่ไม่เกินร้อยละ 75 ของมูลค่าลงทุนทั้งโครงการเพื่อช่วยสร้างสรรค์นวัตกรรมต่อไป โครงการค้ำประกันสินเชื่อของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ด้วยวงเงินค้ำประกันสูงถึง 40 ล้านบาท สินเชื่อโครงการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อเสริมสภาพคล่องให้กับผู้ประกอบการ โดยธนาคารกรุงเทพร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทยพร้อมให้ความช่วยเหลือสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ

3. บริการเพื่อธุรกิจนำเข้า-ส่งออก

ธนาคารมีบริการทางการเงินหลากหลายที่พร้อมสนับสนุนธุรกิจนำเข้าได้อย่างครบวงจร ไม่ว่าจะเป็นบริการชำระค่าสินค้าที่รวดเร็วและเชื่อถือได้ รวมถึงสินเชื่อระยะสั้นเพื่อเสริมสภาพคล่องให้แก่วงจรธุรกิจของท่าน

เล็ิตเตอร้อฟเครดิิต (Import Letter of Credit)

บริการกระแสเงินสดอย่างมีประสิทธิภาพด้วยบริการเล็ิตเตอร้อฟเครดิิตสำหรับการนำเข้าของธนาคารกรุงเทพ ที่ได้รับการยอมรับในฐานะสื่อกลางการชำระเงินจากสถาบันการเงินทั่วโลก ด้วยระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ของธนาคาร ให้ลูกค้ามั่นใจได้ว่าการชำระเงินค่าสินค้าส่งถึงคู่ค้าของลูกค้าอย่างรวดเร็ว

การค้ำประกันการออกสินค้าทางเรือ (Shipping Guarantee)

ลูกค้าสามารถนำสินค้าออกจากท่าเรือได้ทันทีที่เดินทางมาถึงโดยไม่ต้องรอเอกสารของผู้ขายสินค้า ด้วยบริการค้ำประกันการออกสินค้าทางเรือของธนาคารกรุงเทพที่ได้รับความเชื่อถือจากบริษัทขนส่งสินค้าทางเรือชั้นนำทั่วโลก เพื่อความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดทั้งเงินและเวลา

ทรัสตีรีซีพิต (Trust Receipt)

บริการทรัสตีรีซีพิตของธนาคารกรุงเทพจะช่วยเสริมสภาพคล่องทางการเงินให้ธุรกิจของลูกค้า เพราะเป็นบริการสินเชื่อที่อำนวยความสะดวกให้สามารถรับสินค้านำเข้าได้ทันทีที่สินค้ามาถึงท่าเรือ

4. โครงการสินเชื่อเกษตรก้าวหน้า

ธนาคารช่วยเกษตรกรให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ธนาคารมีเป้าหมายส่งเสริมการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรต่าง ๆ ด้วยอัตราดอกเบี้ยพิเศษ เพื่อช่วยลูกค้าลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพของผลผลิตให้สูงขึ้น โดยสินเชื่อสำหรับโครงการนี้ เกษตรกรที่ต้องการลงทุนในเทคโนโลยีที่ผ่านการทดลองและมีการนำไปใช้แล้วและเห็นชัดว่าคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ หรือต้องการสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ จากความคิดของเกษตรกร ธนาคารกรุงเทพสามารถช่วยเหลือสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยพิเศษสำหรับเกษตรกร โดยมีเงื่อนไขสำหรับผู้สมัครขอรับสินเชื่อ คือ ต้องเป็นเกษตรกรก้าวหน้าประกอบอาชีพเกษตรกรเต็มเวลาพร้อมยอมรับเทคโนโลยีที่เหมาะสมและนวัตกรรมสำหรับการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน และสินเชื่อนี้จะพิจารณาให้แก่ผู้ประกอบการเชิงสัตว์ ประมง ทำสวนผลไม้ สวนผัก ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ และเกษตรกรรมผสมผสาน ซึ่งมีเทคโนโลยีที่เหมาะสมหรือนวัตกรรมที่สามารถนำมาใช้ได้

5. กองทุนรวม

ธนาคารกรุงเทพช่วยให้นักลงทุนในตลาดเงิน ตลาดทุน และตลาดพันธบัตรได้อย่างง่าย ๆ โดยผ่านกองทุนรวม ซึ่งขณะนี้ธนาคารมีให้เลือกถึง 14 กองทุน เพื่อความสะดวกแก่นักลงทุนในการตัดสินใจ ถ้านักลงทุนต้องการผลตอบแทนที่น่าพอใจ ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

การ จุดเด่นของการลงทุนในกองทุนรวม มีสิทธิประโยชน์เหนือกว่าการลงทุนเพียงลำพัง และจะได้รับการบริหารโดยมืออาชีพของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัณฑิต จำกัด ที่ได้จัดให้มีมาตรการคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหน่วยลงทุน ในกรณีที่ผู้ถือหน่วยลงทุนได้รับความเสียหายจากการที่บริษัทไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด โดยจัดให้มีทางเลือกแก่ผู้ถือหน่วยลงทุนในการระงับข้อพิพาทที่สะดวกรวดเร็ว เป็นธรรม และประหยัดค่าใช้จ่ายด้วยวิธีทางอนุญาตโดยตุลาการ

6. บริการอื่น ๆ

บริการอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากบริการที่อำนวยความสะดวกอย่างครบวงจร สำหรับธุรกิจส่งออกและนำเข้าแล้ว ธนาคารกรุงเทพยังยินดีช่วยเหลือลูกค้าเปิดสู่เส้นทางแห่งความสำเร็จในทางการค้าระหว่างประเทศ ด้วยบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น การค้าประกันตามมาตรา 19 ทวิ โดยวิธีวางประกันลอย (Revolving Guarantee) บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (ePay) บริการให้คำปรึกษา เป็นต้น

โครงสร้างทางการเงิน บมจ. ธนาคารกรุงเทพ

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า ในปี 2531 เศรษฐกิจไทยเติบโตรวดเร็ว ธนาคารได้ดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ คือ มีสินทรัพย์รวม จำนวน 350,844.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2530 ถึง 49,830.0 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.6 นับเป็นอัตราขยายตัวสูงสุดในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา เงินฝากมีจำนวนรวม 270,084.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 48,459.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.9 โดยเงินฝากของสำนักงานและสาขาในประเทศเพิ่มขึ้น 34,725.1 ล้านบาท หรือร้อยละ 19.1 สูงกว่าการขยายตัวร้อยละ 18.9 ของทั้งระบบธนาคารพาณิชย์ เงินฝากที่สาขาต่างประเทศเพิ่มขึ้น 13,734.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 34.7 สำหรับเงินให้สินเชื่อมีจำนวนสุทธิ 271,341.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 37,949.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.3 คือ ธนาคารอำนวยการสินเชื่อในประเทศ เพิ่มขึ้น 41,719.4 ล้านบาท ทั้งนี้ พิจารณาเทียบกับระบบแล้ว ธนาคารขยายตัวร้อยละ 23.4 ต่ำกว่าการขยายตัว ร้อยละ 26.9 ของทั้งระบบ ส่วนการอำนวยการสินเชื่อที่สาขาต่างประเทศ ลดลงรวม 3,769.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.8 ธนาคารได้เตรียมการขยายธุรกิจให้พร้อมรับภาวะการณ์เติบโตของเศรษฐกิจ และดำเนินการควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างรัดกุม ในช่วงที่ธนาคารเริ่มมีภาวะอัตราดอกเบี้ยจ่ายสูงขึ้นเร่งรัดจัดเก็บรายได้จากสินเชื่อเดิม และเร่งปล่อยสินเชื่อใหม่อย่างมีคุณภาพ จึงทำให้รายได้รวมของธนาคารเพิ่มขึ้นเร็ว เพราะนอกเหนือจากปริมาณธุรกิจที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของบมจ.ธนาคารกรุงเทพ ปี 2530-2545

หน่วย : ล้านบาท

	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537
สินทรัพย์รวม	301,014.87	350,844.86	413,205.92	520,600.82	595,803.56	666,008.67	782,870.39	898,373.47
เงินให้สินเชื่อ	233,391.52	278,558.00	335,107.47	428,974.25	510,339.56	587,393.27	677,013.68	763,563.11
เงินฝาก	221,624.65	270,084.31	326,095.53	399,837.23	448,333.57	498,753.89	591,534.30	657,282.07
ส่วนของผู้ถือหุ้น	14,922.56	18,021.91	19,056.75	26,854.60	37,695.21	45,335.31	66,845.88	78,173.08
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	5,173.25	7,216.81	8,931.00	10,845.81	12,172.20	15,073.21	18,371.56	21,885.69
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	1,524.72	1,842.61	2,474.85	4,689.37	7,254.51	10,540.10	13,903.79	17,359.94

หน่วย : ล้านบาท

	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545
สินทรัพย์รวม	1,035,447.89	1,155,109.05	1,408,618.77	1,266,949.11	1,182,878.20	1,236,145.22	1,248,757.54	1,245,098.46
เงินให้สินเชื่อ	878,717.81	976,898.43	1,074,396.08	952,545.79	921,651.13	788,096.52	718,141.55	830,622.40
เงินฝาก	770,422.64	843,682.49	946,547.76	969,779.83	957,172.16	1,033,510.96	1,071,930.54	1,062,664.67
ส่วนของผู้ถือหุ้น	92,953.94	107,535.90	103,294.19	101,087.93	44,977.95	33,956.64	43,197.13	55,502.12
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	25,158.46	29,946.89	57,925.40	102,077.42	166,752.79	51,465.74	57,434.67	137,529.84
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	19,701.92	20,746.93	4,056.97	(49,489.44)	(60,081.82)	(18,687.42)	6,484.37	6,270.98

แล้ว ธนาคารยังมีรายได้ประเภทค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้นมากด้วย ผลกำไรรวมก่อนหักภาษีจึงมีจำนวน 3,127.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 842.9 ล้านบาท หรือร้อยละ 36.9

ในปี 2533 ภายใต้ภาวะแวดล้อมที่หักเหอย่างไม่คาดคิดภายหลังจากวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย ธนาคารกรุงเทพฯ ได้ปรับกลยุทธ์และแผนจนสามารถฟื้นฝ่าอุปสรรคและประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการอย่างดี โดยในปี 2533 ผลประกอบการของธนาคารขยายตัวในอัตราสูงสุดในรอบ 12 ปีที่ผ่านมา ณ สิ้นปี 2533 ธนาคารมียอดสินทรัพย์รวมเป็นจำนวนถึง 520,600.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 107,394.9 ล้านบาท หรือร้อยละ 22.6 เงินฝากมีจำนวนรวม 399,837.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 73,741.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 22.6 เงินฝากที่สำนักงานในประเทศเพิ่มขึ้น 69,069.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.6 เงินฝากที่สาขาต่างประเทศเพิ่มขึ้น 4,672.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.4 สำหรับเงินให้สินเชื่อมีจำนวนสุทธิ 418,128.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 91,952.0 ล้านบาท หรือร้อยละ 28.2 สินเชื่อในประเทศเพิ่มขึ้น 74,669.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 26.8 และสินเชื่อที่สาขาต่างประเทศเพิ่มขึ้น 17,282.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 36.6 การขยายบริการธุรกิจการเงิน พร้อมไปกับการเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยแผนงานที่ปรับเปลี่ยนได้สอดคล้องกับนโยบายของทางการ แม้ต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายดำเนินการจะสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ธนาคารก็สามารถแสวงหารายได้เพิ่มขึ้นทันกัน จึงปรากฏผลกำไรก่อนหักภาษีเป็นจำนวนทั้งสิ้น 7,659.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3,459.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 82.4 และด้วยบริการที่รวดเร็ว ฉับไว และมีเครือข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ ประกอบกับนโยบายให้บริการที่เปี่ยมด้วยคุณภาพที่ธนาคารกรุงเทพฯ ยึดมั่นและปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและการปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงขึ้นหลายระลอก ทำให้การระดมเงินออมของธนาคารในปีนี้ได้ผลเป็นที่น่าพอใจยิ่งเงินฝากในปี 2533 และในปีนี้นั้นธนาคารกรุงเทพฯ มีทุนประกอบการจำนวน 496,972.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 110,480.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 28.6 โดยได้จากเงินฝาก 399,837.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 73,741.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 22.6 และเทียบสัดส่วนเป็นร้อยละ 22.6 และเทียบสัดส่วนเป็นร้อยละ 80.5 ของทุนประกอบการรวม ต่ำกว่าอัตราร้อยละ 84.4 ได้จากเงินกู้ยืมจำนวน 70,280.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.1 เป็นเงินกู้ยืมจากธนาคารอื่นในต่างประเทศ 63,749.5 ล้านบาท และเงินกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย 6,531.1 ล้านบาท สำหรับทุนประกอบการที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นมีจำนวน 26,854.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 7,797.8 ล้านบาท หรือร้อยละ 40.9 สัดส่วนต่อทุนประกอบการรวม สูงขึ้นจากร้อยละ 4.9 เป็นร้อยละ 5.4 ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มทุนจดทะเบียนของธนาคารในปี 2533 รวม 3 ครั้ง จาก 6,000 ล้านบาท เป็น 7,760 ล้านบาท สินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารมีจำนวน 74,952.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2532 จำนวน 9,028.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.7

การประกอบการของธนาคารกรุงเทพ ในรอบปี 2539 ให้ผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจยิ่ง แม้ว่าสภาพเศรษฐกิจจะซบเซาและไม่เอื้ออำนวยต่อการประกอบการ โดยสินทรัพย์รวมมีจำนวน 1,155,109.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2538 จำนวน 119,661.2 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.6 เงินฝากรวมมีจำนวน 843,682.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 73,259.8 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.5 ด้านเงินให้สินเชื่อมียอดคงค้างสุทธิ 946,951.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 93,392.1 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.9 กำไรสุทธิก่อนหักภาษีมีจำนวน 31,066.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2538 จำนวน 2,405.0 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.4 ธนาคารกรุงเทพ ตระหนักดีว่าสถานการณ์เศรษฐกิจและการเงินในโลกปัจจุบันหมุนเร็วและหมุนแรงขึ้นทุกขณะ จึงได้วางแผนกำหนดทิศทางการดำเนินธุรกิจของธนาคารให้เหมาะสมและมีความคล่องตัวสูง รวมทั้งปรับเปลี่ยนรูปแบบและระบบบริการให้สอดคล้องกับลักษณะและความต้องการของลูกค้า พัฒนาศักยภาพของพนักงานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ พร้อมกับเลือกนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงมาใช้ในการทำงานและให้บริการเพื่อสามารถรับมือการแข่งขันทางการเงินที่เปิดกว้างอย่างเสรีมากขึ้น

ธนาคารกรุงเทพ ได้เริ่มให้บริการสินเชื่อเพื่อเกษตร หรือสินเชื่อสู่ชนบทเป็นธนาคารแรก ตั้งแต่ปี 2505 และเป็นผู้เริ่มพัฒนาโครงการเกษตรครบวงจรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรทั้งด้านเงินทุน วิชาการเกษตรและการตลาด โดยจัดทำโครงการร่วมกับเอกชนและหน่วยงานของรัฐ โดยในปี 2539 มีจำนวนทั้งสิ้น 40 โครงการ ธุรกิจใหม่ ๆ ของธนาคารที่ช่วยสร้างและขยายฐานรายได้ที่มีโชดอกเบียดได้ขยายตัวเป็นลำดับ อาทิ เป็นผู้จัดการโครงการประมูลตั๋วแลกเงินของบริษัทกรุงเทพผลิตเหล็ก จำกัด (มหาชน) และบริษัทพีเอ็มเออร์เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้จัดทำนายและรับประกันการจำหน่ายหุ้นกู้มีประกันของบริษัทผลิตไฟฟ้าชนอม จำกัด หุ้นกู้ของบริษัททีพีไอ จำกัด (มหาชน) รวมทั้งพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร การเคหะแห่งชาติ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และการทางพิเศษแห่งประเทศไทย นับว่าธนาคารกรุงเทพ ได้มีส่วนร่วมสนองนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งยังส่งผลให้ธนาคารกรุงเทพ ครองส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจนี้ไว้ได้ในระดับสูง

ในปี 2540 จากปัญหาความไม่มั่นคงของสถาบันการเงิน จนทำให้ทางการต้องสั่งปิดกิจการถาวรเป็นจำนวนรวม 56 แห่ง ทำให้มีการเคลื่อนไหวย้ายเงินฝากจากบริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กไปยังธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ เนื่องจากมีความเชื่อมั่นมากกว่า ประกอบกับทางธนาคารกรุงเทพ เองก็มีนโยบายระดมเงินฝากอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างรากฐานและความมั่นคง ส่งผลให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารมีอัตราขยายตัวสูงขึ้น โดยในปี 2540 มีเงิน

ฝากจำนวน 946,547.8 ล้านบาท ซึ่งเมื่อปรับด้วยฐานเดียวกันเพิ่มขึ้นจากปี 2539 142,250.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.7

ธนาคารกรุงเทพมีมาตรการส่งเสริมการออมระยะยาวอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่บริการเงินฝากขวัญบัวหลวงได้รับการตอบสนองจากลูกค้าเป็นอย่างดีแล้ว ธนาคารได้ส่งเสริมการออมแบบผูกพันขึ้น โดยเริ่มบริการเงินฝากสินทรัพย์ทวี ซึ่งเป็นบริการเงินฝากประจำรายเดือน ๆ ละ เท่า ๆ กันที่มีระยะเวลาฝาก 1-2 ปี ผู้ฝากจะได้รับอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าเงินฝากประจำร้อยละ 0.75-1.00 พร้อมกับได้รับการยกเว้นภาษี นับว่าเป็นการกระตุ้นให้เกิดการออมภายในประเทศตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล นอกจากนี้ธนาคารกรุงเทพ ได้รับความไว้วางใจให้เข้าร่วมบริหารกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานหลายองค์กร อาทิ พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พนักงานการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย พนักงานบริษัท โซนี่ จำกัด และพนักงานธนาคารชากรุงระ รวมมูลค่า 3,239 ล้านบาท ด้านอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในระหว่างปีมีการปรับตัวสูงขึ้นหลายครั้ง เนื่องจากการขาดแคลนสภาพคล่องของระบบการเงินประกอบกับการแข่งขันระหว่างธนาคารพาณิชย์สูงขึ้น ณ สิ้นปี 2540 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน อยู่ระหว่างร้อยละ 10 – 11.5 สูงกว่าปี 2539 ซึ่งอยู่ระหว่าง 8.75 – 9.75 สินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคาร ณ สิ้นปี มีจำนวน 174,383.5 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินสด 16,376.9 ล้านบาท รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน 106,800.0 ล้านบาท และหลักทรัพย์รัฐบาลไทย 51,206.6 ล้านบาท จากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินอย่างรุนแรงส่งผลให้ยอดสินเชื่อสุทธิของธนาคารขยายตัวลดลงเหลือ 1,016,470.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.0

ในปี 2541 ถึงแม้ในยามที่ภาวะเงินออมขาดแคลนเงินฝากของธนาคารกรุงเทพ ยังขยายตัวได้โดยเงินฝากของธนาคารมีจำนวน 969,779.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2540 จำนวน 23,232.1 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.5 ปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตลอดทั้งปี 2541 ได้ทวีความรุนแรงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามเกณฑ์การตั้งสำรองที่เข้มงวดขึ้น อีกทั้งสภาพขาดทุนจากการประกอบการนับแต่ครั้งหลังของปี 2540 ทำให้ฐานะของเงินกองทุนลดถอยลงสถาบันการเงินจำต้องเพิ่มความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ เพื่อรักษาอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงให้อยู่ในระดับสูง

ธนาคารกรุงเทพ ให้ความสำคัญระมัดระวังและสนใจเป็นพิเศษต่อคุณภาพสินทรัพย์ และการตั้งสำรองหนี้สูญให้ครบถ้วนภายในปี 2543 ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ตลอดจนเน้นความสำคัญต่อการแก้ไขหนี้มีปัญหา นอกจากนี้ธนาคารแสดงบทบาทผู้นำในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งถือเป็นมิติใหม่ในระบบการเงิน โดยสามารถแก้ไขลูกหนี้รายใหญ่และซับซ้อน

หลังจากที่ธนาคารกรุงเทพ ได้ดำเนินการปรับปรุงองค์กรในหลาย ๆ ด้านเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางธุรกิจ ยกกระดับคุณภาพการบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าแต่ละกลุ่ม และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารต้นทุนในการดำเนินงาน การปรับปรุงองค์กรด้านต่าง ๆ เริ่มส่งผลดีอย่างเป็นรูปธรรม ในฐานะปัจจัยเกื้อหนุนให้ธนาคารสามารถดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่เริ่มปรับตัวไปในทางที่ดีขึ้น ผลประกอบการของธนาคารในช่วงปี 2545 ธนาคารมีกำไรสุทธิ 6,271 ล้านบาท คิดเป็นกำไรต่อหุ้นเท่ากับ 4.28 บาท โดยมีส่วนของผู้ถือหุ้นสุทธิเป็นจำนวน 55,502 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 12,305 ล้านบาท หรือร้อยละ 28.5 จากปี 2544 นอกจากนี้ปัจจัยที่สะท้อนให้เห็นว่าผลประกอบการของธนาคารในปี 2545 ปรับตัวดีขึ้นอย่างชัดเจน โดยธนาคารมียอดสินเชื่อสุทธิขยายตัวร้อยละ 2.3 ซึ่งเป็นผลมาจากการเติบโตของสินเชื่อในทุกกลุ่มลูกค้า ทั้งลูกค้าบุคคล ลูกค้าธุรกิจรายปลีก ลูกค้าธุรกิจรายกลาง ลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ ตลอดจนลูกค้าในต่างประเทศ การปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นของธนาคารกรุงเทพ ในปีที่ผ่านมาสะท้อนถึงเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของการส่งออกและการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและการลงทุนในภาคเอกชน

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์

การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ของความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ : กรณีศึกษา บมจ.ธนาคารกรุงไทย และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ เป็นการศึกษาถึงความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 2 แห่ง ในช่วงปี พ.ศ.2530-2545 โดยพิจารณาจากข้อมูลของสัดส่วนการจัดการสินทรัพย์ในงบดุลของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารทั้ง 2 แห่ง มาประกอบการพิจารณาด้วย โดยมีปัจจัยที่นำวิเคราะห์ ดังนี้ 1) ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ 2) ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย 3) ผลสัมฤทธิ์มวลรวมภายในประเทศ 4) ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสดและทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ 5) จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา

ในการศึกษาได้แบ่งเป็นกรณีศึกษา 2 ธนาคาร คือ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ เนื่องจากธนาคารทั้ง 2 แห่ง เป็นธนาคารที่อยู่ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ รวมทั้ง บมจ.ธนาคารกรุงไทย เป็นธนาคารที่รัฐบาลถือหุ้นไว้ ส่วนบมจ.ธนาคารกรุงเทพ เป็นธนาคารของเอกชนและเป็นธนาคารพาณิชย์อันดับหนึ่งของประเทศ ซึ่งโครงสร้างทางการเงิน การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินมีผลให้ธนาคารทั้ง 2 แห่ง มีศักยภาพในการทำกำไร และเป็นแนวทางให้กับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ในการทำปรับปรุงศักยภาพในการทำกำไรและวางแผนในอนาคต

ในบทนี้แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ และการตีความผลการประมาณค่าทางสถิติโดยอาศัยแบบจำลองทางเศรษฐมิติ เพื่อเข้ามาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย เปรียบเทียบกับ บมจ. ธนาคารกรุงเทพ ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 ผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวมของ บมจ. ธนาคารกรุงไทย และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ ส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ ระหว่างปี พ.ศ.2530-2545 ซึ่งผลการวิเคราะห์จะได้กล่าวตามรายละเอียดต่อไป

4.1 ผลของการวิเคราะห์

สมการที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวมของบมจ.ธนาคารกรุงไทย

$$P_{\text{ktb}} = 115703.43 + 22356.334\text{SI} - 2.617\text{PL} - 37.648\text{GDP} + 138.075\text{ROIF} - 3511.098\text{PERBRANC}$$

(5.613)^{***}   (-2.616)^{**}   (-4.286)^{***}   (2.465)^{**}
 (-1.914)^{*}

$$R^2 = 0.961$$

$$D.W = 2.783$$

$$F\text{-statistic} = 49.082$$

$$N = 16$$

^{***} = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

^{**} = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

^{*} = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 91

^{ns} = แสดงว่าไม่มีนัยสำคัญ

จากสมการที่ได้จะได้ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม P คือ กำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย กับตัวแปรอิสระต่าง ๆ (Independent Variables) ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ปรากฏว่า ตัวแปรอิสระต่าง ๆ ในสมการ Regression สามารถอธิบายผลต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทยได้ในระดับสูงถึงร้อยละ 96.1 และในการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มนี้มิได้เกิดปัญหา Autocorrelation โดยมีค่า Durbin – Watson คำนวณได้เท่ากับ 2.783 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่าง ๆ สามารถอธิบายได้ดังนี้.-

1. SI (ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 22356.334 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 หมายความว่าตัวแปร SI อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม P ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร SI ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ P เพิ่มขึ้น 22356.334 บาท สำหรับทิศทางค่าสัมประสิทธิ์

SI ที่ได้นี้ มีทิศทางเดียวกับความสามารถในการทำกำไร กล่าวคือ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่เพิ่มขึ้นทำให้กำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทยเพิ่มขึ้น ดังนั้น ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย สูงขึ้นด้วย เพราะมีความได้เปรียบในหลาย ๆ ด้าน เช่น มีอำนาจการตลาดสูง และมีส่วนแบ่งการตลาดสูงด้วย

2. PL (ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย) จากสมการ Regression ที่ได้มีค่าสัมประสิทธิ์ Coefficients เท่ากับ -2.617 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.03 หมายความว่า ตัวแปร PL อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม P ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.97 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร PL ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความสามารถในการทำกำไรลดลง 2.617 บาท การที่ค่าของสัมประสิทธิ์เป็นลบ อธิบายได้ว่า ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมายเป็นภาระด้านใช้จ่ายของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ถ้าธนาคารมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมายในสัดส่วนที่สูง ทำให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ลดลงด้วย ดังนั้น PL จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร

3. GDP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ) อาจจะมีความสัมพันธ์ในทางลบหรือทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรก็ได้ จากสมการ Regression มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น -37.648 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 หมายความว่าตัวแปร GDP อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม P ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ถึงแม้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จะมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เครื่องหมายที่ได้เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องจากมาจาก บมจ.ธนาคารกรุงไทย เป็นธนาคารที่รัฐบาลถือหุ้นไว้ ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละสมัย ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งการดำเนินงานบางอย่างทำให้ บมจ.ธนาคารกรุงไทย มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ต้องดำเนินธุรกิจที่ไม่ก่อให้เกิดกำไรมากกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชน ค่าของตัวแปร GDP ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความสามารถในการทำกำไรลดลง 37.648 บาท การที่ค่าของสัมประสิทธิ์เป็นลบ อธิบายได้ว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มีสัดส่วนเพิ่มสูงหรือลดลง ไม่ได้ทำให้โอกาสของการทำกำไร

ของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย เพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น GDP จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร

4. ROIF (ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 138.075 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.03 หมายความว่าตัวแปร ROIF อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม P ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.97 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร ROIF ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ P เพิ่มขึ้น 138.075 บาท สำหรับทิศทางค่าสัมประสิทธิ์ ROIF ที่ได้นี้มีทิศทางเดียวกับความสามารถในการทำกำไร กล่าวคือ ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้น ทำให้กำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทยเพิ่มขึ้น ดังนั้น ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย สูงขึ้นด้วย แสดงให้เห็นว่า บมจ.ธนาคารกรุงไทยสามารถบริหารสินทรัพย์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทำให้เกิดผลตอบแทนจากการลงทุนสูง

5. PERBRANC (จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น -3511.098 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.08 หมายความว่าตัวแปร PERBRANC อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม P ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.92 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร PERBRANC ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ P ลดลง 3511.098 บาท สำหรับทิศทางค่าสัมประสิทธิ์ PERBRANC ที่ได้นี้มีทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร กล่าวคือ การขยายจำนวนสาขาที่เพิ่มขึ้น กับจำนวนพนักงานที่เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการขยายตัวของ บมจ.ธนาคารกรุงไทยมีการขยายสาขาเพิ่มขึ้นมากตลอดช่วงระยะเวลา 16 ปี แต่พนักงานที่เพิ่มขึ้นนั้นมีสัดส่วนที่น้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของสาขา ทำให้การบริการของสาขาไม่เพียงพอกับความต้องการของลูกค้า ถึงแม้จะมีสาขาเพิ่มขึ้นอยู่ทั่วประเทศก็ตาม แต่จำนวนพนักงานที่ให้บริการไม่เพียงพอจะส่งผลให้ลูกค้าเกิดความไม่พึงพอใจกับบริการที่ได้รับได้ ทำให้โอกาสที่ลูกค้าจะใช้บริการผ่าน บมจ.ธนาคารกรุงไทย น้อยลง ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทยลดลง

สมการที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวมของบมจ.ธนาคารกรุงเทพ

$$P_{bbi} = -85434.727 + 1362.029SI - 3.862PL - 111.119ROIF \\ (0.651)^{ns} \quad (-2.838)^{***} \quad (2.148)^{*} \\ + 41.779GDP + 989.531PERBRANC \\ (2.716)^{***} \quad (1.293)^{ns}$$

$$R^2 = 0.755$$

$$D.W = 1.697$$

$$F\text{-statistic} = 6.162$$

$$N = 16$$

*** = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 91

^{ns} = แสดงว่าไม่มีนัยสำคัญ

จากสมการได้จะได้ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม P คือ กำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ กับตัวแปรอิสระต่าง ๆ (Independent Variables) ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ปรากฏว่า ตัวแปรอิสระต่าง ๆ ในสมการ Regression สามารถอธิบายผลต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพได้ในระดับสูงถึงร้อยละ 75.5 และในการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มนี้มิได้เกิดปัญหา Autocorrelation โดยมีค่า Durbin – Watson คำนวณได้ เท่ากับ 1.697 ผลกระทบของตัวแปรต่าง ๆ สามารถอธิบายได้ดังนี้.-

1. SI (ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 1362.029 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.53 หมายความว่าตัวแปร SI อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม P ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.47 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร SI ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ P เพิ่มขึ้น 1362.029 บาท แต่ ณ ระดับความเชื่อมั่นดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า SI อยู่ในระดับที่ไม่มีนัยสำคัญ ไม่สามารถอธิบายค่าตัวแปรตาม P ได้ อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อนำผลที่ได้เปรียบเทียบกับ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ซึ่งค่า SI สามารถ

อธิบายตัวแปรตาม P ได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีได้ทำให้ความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพเพิ่มขึ้น

2. PL (ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย) จากสมการ Regression ที่ได้มีค่าสัมประสิทธิ์ Coefficients เท่ากับ -3.862 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.02 หมายความว่า ตัวแปร PL อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม P ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.98 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร PL ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความสามารถในการทำกำไรลดลง 3.862 บาท การที่ค่าของสัมประสิทธิ์เป็นลบ อธิบายได้ว่า ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมายเป็นภาระด้านใช้จ่ายของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ถ้าธนาคารมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมายในสัดส่วนที่สูง ทำให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ลดลงด้วย ดังนั้น PL จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร

3. ROIF (ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินสินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น -111.119 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.06 หมายความว่าตัวแปร ROIF อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม P ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.94 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร ROIF ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ P ลดลง 111.119 บาท สำหรับทิศทางค่าสัมประสิทธิ์ ROIF ที่ได้นี้มีทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร กล่าวคือ กำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพที่เกิดขึ้นในแต่ละปี ผลตอบแทนที่ได้จะมาจากรายได้ในรูปของค่าธรรมเนียม รายได้อื่น ๆ การให้บริการ โดยสินทรัพย์ที่มีอยู่มีได้ก่อให้เกิดรายได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น การนำสินทรัพย์ไปลงทุน , จำนวนเงินสด และทรัพย์สินสินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ มิได้ทำให้กำไรของบมจ.ธนาคารกรุงเทพเพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามส่งผลให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ลดลงอีกด้วย

4. GDP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ) อาจจะมีความสัมพันธ์ในทางลบหรือทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรก็ได้ จากสมการ Regression มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 41.779 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.02 หมายความว่าตัวแปร GDP อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม P ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.98 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ อธิบายได้

ว่า ค่าของตัวแปร GDP ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น 41.779 บาท การที่ค่าของสัมประสิทธิ์เป็นบวก แสดงให้เห็นว่า ผลกระทบต่อผลรวมภายในประเทศ มีสัดส่วนเพิ่มสูง จะทำให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ เพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น GDP จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความสามารถในการทำกำไร ในทางตรงข้ามกับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ค่าของตัวแปร GDP ไม่ได้เพิ่มโอกาสในการทำกำไรของธนาคารให้สูงขึ้น

5. PERBRANC (จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 989.531 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.22 หมายความว่าตัวแปร PERBRANC อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม P ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.78 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร PERBRANC ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ P เพิ่มขึ้น 989.531 บาท แต่ ณ ระดับความเชื่อมั่นดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า PERBRANC อยู่ในระดับที่ไม่มีนัยสำคัญ ไม่สามารถอธิบายค่าตัวแปรตาม P ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขาของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ มิได้ทำให้ความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพเพิ่มขึ้น

สมการที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย

$$\begin{aligned} \text{EBITDA}_{\text{ktb}} = & -382.129 - 117.235\text{SI} - 5.39\text{E-}02\text{PL} + 0.413\text{GDP} \\ & (-3.366)^{***} \quad (-6.159)^{***} \quad (5.370)^{***} \\ & - 1.547\text{ROIF} + 8.266\text{PERBRANC} \\ & (-3.157)^{***} \quad (0.515)^{\text{ns}} \end{aligned}$$

$$R^2 = 0.957$$

$$\text{D.W} = 1.773$$

$$\text{F-statistic} = 44.922$$

$$N = 16$$

*** = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 91

^{ns} = แสดงว่าไม่มีนัยสำคัญ

จากสมการที่ได้จะได้ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม EBITDA คือ กำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย กับตัวแปรอิสระต่าง ๆ (Independent Variables) ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ปรากฏว่า ตัวแปรอิสระต่าง ๆ ในสมการ Regression สามารถอธิบายผลต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทยได้ในระดับสูงถึงร้อยละ 95.7 และในการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มนี้มีได้เกิดปัญหา Autocorrelation โดยมีค่า Durbin – Watson คำนวณได้เท่ากับ 1.773 ค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรต่าง ๆ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. SI (ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น -117.235 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าตัวแปร SI อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม EBITDA ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 100 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร SI ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ EBITDA ลดลง 117.235 บาท สำหรับทิศทางค่าสัมประสิทธิ์ SI ที่ได้นี้ มีทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร กล่าวคือ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่เพิ่มขึ้น ทำให้ตัวแปรตาม EBITDA กำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ลดลง ดังนั้น ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ลดลงด้วย

2. PL (ค่าเผื่อนี้สุญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย) จากสมการ Regression ที่ได้มีค่าสัมประสิทธิ์ Coefficients เท่ากับ -5.39E-02 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ตัวแปร PL อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม EBITDA ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 100 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร PL ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ EBITDA ลดลง 5.39E-02 บาท การที่ค่าของสัมประสิทธิ์เป็นลบ อธิบายได้ว่า ค่าเผื่อนี้สุญ และเงินสดสำรองตามกฎหมายเป็นภาระด้านใช้จ่ายของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ถ้าธนาคารมีการตั้งค่าเผื่อนี้สุญ และเงินสดสำรองตามกฎหมายในสัดส่วนที่สูง ทำให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ลดลงด้วย ดังนั้น PL จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร

3. GDP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ) อาจจะมีความสัมพันธ์ในทางลบหรือทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรก็ได้ จากสมการ Regression มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 5.370 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าตัวแปร GDP อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม EBITDA ได้ด้วย

ความเชื่อมั่นร้อยละ 100 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร GDP ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ EBITDA เพิ่มขึ้น 5.370 บาท การที่ค่าของสัมประสิทธิ์เป็นบวก อธิบายได้ว่า ผลกระทบที่มวลรวมภายในประเทศ มีสัดส่วนเพิ่มสูงทำให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย เพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น GDP จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการทำกำไร

4. ROIF (ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเมื่อหนี้สงสัยจะสูญ) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น -3.157 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 หมายความว่าตัวแปร ROIF อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม EBITDA ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.90 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร ROIF ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ EBITDA ลดลง 3.157 บาท สำหรับทิศทางค่าสัมประสิทธิ์ ROIF ที่ได้นี้ มีทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร กล่าวคือ ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเมื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้น มิได้ทำให้กำไรก่อนหักภาษีเพิ่มขึ้น กับส่งผลให้กำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทยลดลง ดังนั้น ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเมื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ลดลงด้วย

5. PERBRANC (จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 0.515 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.38 หมายความว่าตัวแปร PERBRANC อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม EBITDA ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.62 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร PERBRANC ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ EBITDA เพิ่มขึ้น 0.515 บาท สำหรับทิศทางค่าสัมประสิทธิ์ PERBRANC ที่ได้นี้ มีทิศทางเดียวกันความสามารถในการทำกำไร กล่าวคือ การขยายจำนวนสาขาที่เพิ่มขึ้น กับจำนวนพนักงานที่เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับที่เหมาะสม ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทยเพิ่มขึ้น

สมการที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

$$\begin{aligned} EBITDA_{\text{bbi}} = & -1217.477 + 12.522SI - 0.040PL + 0.477GDP \\ & (0.578)^{ns} \quad (-2.848)^{***} \quad (2.992)^{***} \\ & - 1.191ROIF + 15.327PERBRANC \\ & (-2.222)^{**} \quad (1.932)^{\cdot} \end{aligned}$$

$$R^2 = 0.786$$

$$D.W = 1.664$$

$$F\text{-statistic} = 7.329$$

$$N = 16$$

*** = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* = แสดงนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 91

^{ns} = แสดงว่าไม่มีนัยสำคัญ

จากสมการที่ได้จะได้ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม EBITDA คือ กำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ กับตัวแปรอิสระต่าง ๆ (Independent Variables) ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ปรากฏว่า ตัวแปรอิสระต่าง ๆ ในสมการ Regression สามารถอธิบายผลต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพได้ในระดับสูงถึงร้อยละ 78.6 และในการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มนี้มิได้เกิดปัญหา Autocorrelation โดยมีค่า Durbin – Watson คำนวณได้เท่ากับ 1.664 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่าง ๆ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. SI (ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 12.522 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.58 หมายความว่าตัวแปร SI อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม EBITDA ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.42 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร SI ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ EBITDA เพิ่มขึ้น 12.522 บาท แต่ ณ ระดับความเชื่อมั่นดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า SI อยู่ในระดับที่ไม่มีนัยสำคัญ ไม่สามารถอธิบายค่าตัวแปรตาม EBITDA ได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อนำผลที่ได้เปรียบเทียบกับ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ซึ่งค่า SI สามารถอธิบายตัวแปรตาม EBITDA ได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มิได้ทำให้ EBITDA ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพเพิ่มขึ้น

2. PL (ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย) จากสมการ Regression ที่ได้มีค่าสัมประสิทธิ์ Coefficients เท่ากับ -0.040 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.02 หมายความว่า ตัวแปร PL อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม EBITDA ได้ด้วยความเชื่อมั่น

ร้อยละ 0.98 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร PL ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ EBITDA ลดลง 0.040 บาท การที่ค่าของสัมประสิทธิ์เป็นลบ อธิบายได้ว่า ค่าเผื่อนี้สูง และเงินสดสำรองตามกฎหมายเป็นภาระด้านใช้จ่ายของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ถ้าธนาคารมีการตั้งค่าเผื่อนี้สูง และเงินสดสำรองตามกฎหมายในสัดส่วนที่สูง ทำให้กำไรก่อนหักภาษีลดลง โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ลดลงด้วย ดังนั้น PL จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร

3. GDP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ) อาจจะมีความสัมพันธ์ในทางลบ หรือทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไรก็ได้ จากสมการ Regression มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 0.477 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 หมายความว่าตัวแปร GDP อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม EBITDA ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ อธิบายได้ว่า ค่าของตัวแปร GDP ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น 0.477 บาท การที่ค่าของสัมประสิทธิ์เป็นบวก แสดงให้เห็นว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มีสัดส่วนเพิ่มสูง จะทำให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ เพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น GDP จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความสามารถในการทำกำไร

4. ROIF (ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อนี้สงสัยจะสูญเสีย) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น -1.191 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 หมายความว่าตัวแปร ROIF อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม EBITDA ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.95 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร ROIF ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ EBITDA ลดลง 1.191 บาท สำหรับทิศทางค่าสัมประสิทธิ์ ROIF ที่ได้นี้มีทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร กล่าวคือ กำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ที่เกิดขึ้นในแต่ละปี ผลตอบแทนที่ได้จะมาจากรายได้ในรูปแบบของค่าธรรมเนียม รายได้อื่น ๆ การให้บริการ โดยสินทรัพย์ที่มีอยู่มีได้ก่อให้เกิดรายได้ ดังนั้น การนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อนี้สงสัยจะสูญเสีย มิได้ทำให้ EBITDA ของบมจ.ธนาคารกรุงเทพเพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามส่งผลให้โอกาสของการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ลดลงอีกด้วย

5. PERBRANC (จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็น 15.327 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.02 หมายความว่าตัวแปร PERBRANC อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม EBITDA ได้ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 0.92 หากตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ค่าของตัวแปร PERBRANC ที่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลทำให้ EBITDA เพิ่มขึ้น 15.327 บาท แสดงให้เห็นว่า PERBRANC จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขาของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ มีผลทำให้ EBITDA ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพเพิ่มขึ้น

1. ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่น

กรณีที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นที่ระดับค่าเฉลี่ยของกำไรรวมต่อตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	กำไรรวม (KTB)	กำไรรวม (BBL)
SI	-28.2245615	-4.508403
PL	42.72030943	246.44764
GDP	62.3881889	-209.9805
ROIF	-3.87735339	13.936801
PERBRANC	54.87202918	-68.34305

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการคำนวณกรณีที่ 1 แสดงให้เห็นถึงค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นที่ระดับค่าเฉลี่ยของกำไรรวมต่อตัวแปรอิสระ เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม P ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระระหว่าง บมจ.ธนาคารกรุงไทย และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ ซึ่งจากการคำนวณที่ได้ สามารถอธิบายค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นต่อตัวแปรอิสระ ได้ดังนี้-

1. SI (ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้) ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรรวม P -28.22% และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ -4.51% อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระ SI ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อกำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย มากกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

2. PL (ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย) ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรรวม P 42.72% และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ 246.45% อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระ PL ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อกำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย น้อยกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

3. GDP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ) ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรรวม P 62.39% และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ -209.98% อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระ GDP ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อกำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย มากกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

4. ROIF (ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ) ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรรวม P -3.88% และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ 13.94% อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระ ROIF ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อกำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย น้อยกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

5. PERBRANC (จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา) ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรรวม P 54.87% และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ -68.34% อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระ PERBRANC ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อกำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย มากกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นที่ระดับค่าเฉลี่ยของกำไรรวมต่อตัวแปรอิสระ ของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ที่ส่งผลกระทบต่อกำไรรวมได้ดีกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ประกอบด้วย 1) SI (ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้) 2) GDP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ) 3) PERBRANC (จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา) และค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นที่ระดับค่าเฉลี่ยของกำไรรวมต่อตัวแปรอิสระ ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ที่ส่งผลกระทบต่อกำไรรวมได้ดีกว่า บมจ.ธนาคารกรุงไทย คือ 1) PL (ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย)

2) ROIF (ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)

กรณีที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นที่ระดับค่าเฉลี่ยของกำไรก่อนหักภาษีต่อตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	กำไรก่อนหักภาษี (ธ.กรุงเทพ)	กำไรก่อนหักภาษี (ธ.กรุงไทย)
SI	-11.50436916	1.062254493
PL	25.56274254	-65.41703379
GDP	-19.88376098	61.44092631
ROIF	1.262114223	-3.828291412
PERBRANC	-3.753111647	27.1294248

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการคำนวณกรณีที่ 2 แสดงให้เห็นถึงค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นที่ระดับค่าเฉลี่ยของกำไรก่อนหักภาษีต่อตัวแปรอิสระ เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม EBITDA ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระระหว่าง บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ซึ่งจากผลการคำนวณที่ได้ สามารถอธิบายค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นต่อตัวแปรอิสระ ได้ดังนี้.-

1. SI (ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้) ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรก่อนหักภาษี EBITDA -11.50% และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ 1.06% อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระ SI ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย น้อยกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

2. PL (ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย) ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรก่อนหักภาษี EBITDA 25.56% และ

บมจ.ธนาคารกรุงเทพ -65.42% อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระ PL ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ มากกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

3. GDP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ) ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรก่อนหักภาษี EBITDA -19.88% และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ 61.44% อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระ GDP ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ น้อยกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

4. ROIF (ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ) ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรก่อนหักภาษี EBITDA 1.26% และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ -3.83% อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระ ROIF ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อกำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ มากกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

5. PERBRANC (จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา) ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรก่อนหักภาษี EBITDA -3.75% และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ 27.13% อธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระ PERBRANC ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ น้อยกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นที่ระดับค่าเฉลี่ยของกำไรก่อนหักภาษีต่อตัวแปรอิสระ ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ที่ส่งผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษีได้ดีกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ประกอบด้วย 1) PL (ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย) 2) ROIF (ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ) และค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นที่ระดับค่าเฉลี่ยของกำไรก่อนหักภาษีต่อตัวแปรอิสระ ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ที่ส่งผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษีได้ดีกว่า บมจ.ธนาคารกรุงเทพ คือ 1) SI (ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้) 2) GDP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ) 3) PERBRANC (จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา)

กล่าวโดยสรุป ในเชิงธุรกิจตัวแปรอิสระที่ชี้ให้เห็นถึงการดำเนินธุรกิจในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วย 1) PL (ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย) 2) ROIF (ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ) 3) PERBRANC (จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา) เป็นตัวแปรอิสระที่สะท้อนให้เห็นถึงการปรับตัวของธนาคารต่อภาวะเศรษฐกิจ ซึ่ง บมจ.ธนาคารกรุงเทพ สามารถตอบสนองต่อกำไรรวมได้ดี คือ PL (ค่าเผื่อหนี้สูญ และเงินสดสำรองตามกฎหมาย) และ PERBRANC (จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา) แต่ในทางตรงกันข้ามการตอบสนองต่อกำไรก่อนหักภาษีสำหรับปัจจัย PERBRANC (จำนวนพนักงานต่อจำนวนสาขา) กับไม่ดีเท่ากับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ ROIF (ผลตอบแทนจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน ,จำนวนเงินสด และทรัพย์สินหมุนเวียนที่เหลือจากเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ) ตอบสนองได้ดีกว่า บมจ.ธนาคารกรุงไทย ซึ่ง บมจ.ธนาคารกรุงไทย มีข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตามหรือขึ้นอยู่กับปัจจัย กฎข้อบังคับ นโยบายของรัฐบาลในแต่ละสมัย ที่ผ่านมา บมจ.ธนาคารกรุงไทยสนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาล การดำเนินธุรกิจในเชิงตอบสนองนโยบายของรัฐบาล เอื้อประโยชน์ต่อโครงการของรัฐ ทำให้ไม่สามารถทำธุรกิจอย่างอื่น ๆ ได้เท่าที่ควร

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ของความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ : กรณีศึกษา บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงิน บมจ.ธนาคารกรุงไทย ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ที่เป็นธนาคารพาณิชย์เอกชนขนาดใหญ่ในกลุ่มเดียวกัน กับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย เปรียบเทียบกับ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ในการทดสอบข้อสมมุติฐานข้างต้นได้ใช้วิธีการศึกษาแบบจำลองทางเศรษฐมิติ (Model) 2 รูปแบบ คือ ผลกำไรรวมและกำไรก่อนหักภาษี ในช่วงปี พ.ศ.2530-2545 ซึ่งใช้ข้อมูลจากงบดุลและงบกำไรขาดทุนของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ จะเห็นได้ว่า บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ มีวิธีการในการแสวงหากำไรที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการทำกำไรของแต่ละธนาคาร ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ โดยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารมีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งในบางกรณีไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามทฤษฎีที่ได้กล่าวไว้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจ การบริหารงานของธนาคาร การถูกกำกับดูแลและควบคุมโดยภาครัฐ และเอกชน ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจเพียงไร ขึ้นอยู่กับประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก หรือเพื่อประเทศ ดังนั้น ในการดำเนินธุรกิจกลุ่มธนาคารพาณิชย์จำเป็นต้องดูจากปัจจัยหลายด้าน แม้จะไม่ใช้ธนาคารที่รัฐถือหุ้น แต่จำเป็นต้องวิเคราะห์ถึงแนวโน้มนโยบายและการดำเนินการของรัฐบาลในแต่ละสมัยประกอบการภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อวางแผนการดำเนินธุรกิจเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญต่อการระดมเงินออมและการจัดสรรทรัพยากรเงินลงทุนให้แก่ผู้ต้องการเงินทุนประเภทต่าง ๆ ของประเทศมาเป็นระยะเวลานานไม่ว่าจะเป็นภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและบริการอื่น ๆ ตามความต้องการของ

ธุรกิจ แม้ว่าธนาคารจะมีผลประโยชน์ตอบแทนจากการให้กู้ยืมก็ตามย่อมมีส่วนช่วยให้ภาคธุรกิจต่าง ๆ เหล่านี้เจริญเติบโตและขยายเครือข่ายกว้างขึ้น

บมจ.ธนาคารกรุงไทย ในฐานะธนาคารพาณิชย์ของรัฐเพียงแห่งเดียวและมีบทบาทสำคัญในระบบการเงิน จึงได้รับนโยบายให้มีส่วนในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งปัจจุบันภาวะทางเศรษฐกิจไทยจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ทำให้ บมจ.ธนาคารกรุงไทยได้รับผลกระทบดังกล่าวด้วย จากการศึกษาดังกล่าวจึงมีข้อเสนอแนะโดยพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการทำกำไรของ

บมจ.ธนาคารกรุงไทย คือ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ย ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ดังนั้น ภายใต้สถานการณ์ในขณะนี้ การดำเนินการที่ทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องร่วมมือร่วมใจควบคู่กันไป เร่งฟื้นฟูเสถียรภาพและความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการลงทุน ซึ่งจะมีผลต่อการผลิต ทำให้ผลผลิตภายในประเทศสูงขึ้น การลงทุนมากขึ้น การว่างงานมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อเงินออมมากขึ้น บมจ.ธนาคารกรุงไทย จึงควรจะดำเนินการปล่อยสินเชื่อให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ควบคู่ไปกับการผลิต

2. จากการศึกษาถึงปัจจัยในการแสวงหารายได้อื่น ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำกำไรของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย คือ รายได้อื่น ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมและค่าบริการ ซึ่งธนาคารควรที่จะเริ่มหันไปทำธุรกิจใหม่ ๆ ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลได้เปิดโอกาสให้สถาบันการเงินทุกแห่งดำเนินการ ซึ่งมีการแข่งขันสูงมาก กำไรของของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย คงไม่เพิ่มสูงขึ้น หากธนาคารยังคงมีรายได้หลักจากการให้สินเชื่อหรือส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเพียงอย่างเดียว ธนาคารควรจะพัฒนาโดยการเพิ่มช่องทางการทำธุรกิจให้มากขึ้น อาทิเช่น การให้บริการฝาก-ถอนด่วน การปรับสมุดอัตโนมัติ ให้ครอบคลุมทุกสาขา ซึ่งจะเป็นการเพิ่มจำนวนลูกค้าและปริมาณธุรกรรมของธนาคารได้มากขึ้น

3. บมจ.ธนาคารกรุงไทย และบมจ.ธนาคารกรุงเทพ ควรเร่งพัฒนาปรับโครงสร้างระบบ REENGINEERING (สาขามิติใหม่) ของธนาคารให้ครบทุกสาขาทั่วประเทศ รวมถึงกำหนดสัดส่วนพนักงานต่อสาขาให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อให้บริการแก่ลูกค้าได้รวดเร็วและทันสมัย จะทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจในบริการของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย และ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ หันมาใช้บริการของธนาคารเพิ่มมากขึ้น จะนำมาซึ่งเงินออม รายได้อื่น ๆ ของธนาคาร และเป็นบรรทัดฐานให้กับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ต่อไป

4. บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ควรให้มีการวางแผนกลยุทธ์การบริหารสินทรัพย์ให้ได้ผลตอบแทนสูงขึ้น มุ่งเน้นทางด้านรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ ซึ่งถือเป็นรายได้ที่สำคัญของธนาคาร เนื่องจากปัจจุบันธนาคารพาณิชย์มุ่งเน้นการแสวงหารายได้จากทางค่าธรรมเนียมและบริการ ซึ่งได้รับผลตอบแทนจากลูกค้าค่อนข้างดี เป็นส่งเสริมความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร จัดระบบการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดผลตอบแทนสูงขึ้น

5. เนื่องจากผลผลิตภาพในการทำกำไรของบุคลากรของทั้ง 2 ธนาคาร จำเป็นต้องให้บุคลากรที่มีคุณภาพ จึงควรที่จะได้มีการพัฒนาบุคลากรที่มีให้เกิดศักยภาพสูงสุด โดยการจัดฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน รวมทั้งอุปกรณ์ทางด้านสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วในการดำเนินงาน และเกิดการเพิ่มผลผลิตภาพของบุคลากรมากขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

วเรศ อุปปาติก. เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ,2539

เอกสารอื่น ๆ

จันทนิภา ผกายมาศกุล. "ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ภายหลังการผ่อนคลายทางการเงิน" ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ,2537

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). รายงานประจำปี 2530-2545

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). รายงานประจำปี 2530-2545

นพคุณ ทอดสนิท. "การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย" ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ,2542

บุญรอด สุนทรามงคล. "การวิเคราะห์ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย" ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ,2536

ปรมา สุวรรณประดิษฐ์. "ผลกระทบของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย ปี 2540-2541" ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ,2542

ปรางทอง จินดา. "การศึกษาโครงสร้างทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์
ในประเทศไทย" ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ,2544

เอื้อมพร ปิติธีรภาพ. "ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยหลังวิกฤติการณ์ทางการเงิน"
ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ,2542

วิทยานิพนธ์

ดาวรุ่ง เจตวิเศษไพศาล. "ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย" วิทยานิพนธ์
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ,2535

ประณิสดา บริบูรณ์. "ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้อัตราส่วน
ทางการเงิน" วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ,2536

พีรพรรณ ศรีจันทร์สุข. "ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่กำหนดรายได้ของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)"
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก ,2540

ภาคผนวก

ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่นำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ
กำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย

ปี พ.ศ.	P	SI	PL	GDP	ROIF	PERBRANC	Dum
2530	145.05	2.38	104.60	1,299.90	147.81	40.42	0
2531	136.11	2.93	164.70	1,559.80	176.39	42.42	0
2532	514.52	3.49	225.05	1,857.00	217.51	42.58	0
2533	1025.16	2.88	325.05	2,183.50	262.59	39.62	0
2534	1190.27	3.19	425.05	2,506.60	336.73	38.31	0
2535	2848.68	3.76	620.79	2,830.90	362.48	38.49	0
2536	4328.29	4.04	864.15	3,165.20	425.01	37.53	0
2537	8151.00	3.78	1078.04	3,629.30	556.61	35.65	0
2538	10178.38	3.44	1294.54	4,186.20	640.94	34.34	0
2539	10340.92	4.02	1591.06	4,611.00	715.98	32.47	1
2540	210.27	2.75	3470.58	4,732.60	791.09	29.71	1
2541	-61584.85	-0.56	14195.95	4,626.40	1065.40	28.17	1
2542	-91936.70	-0.60	22482.11	4,637.10	992.67	27.82	1
2543	76260.83	4.27	1391.56	4,923.30	989.68	25.16	1
2544	-4415.55	2.19	2691.22	5,133.80	976.47	24.57	1
2545	8009.16	1.76	5554.51	5,451.90	1058.39	23.44	1

ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่เหมาะสมนำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มี
ผลกระทบต่อกำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย (ไม่มี DUMMY)

ปี พ.ศ.	P	SI	PL	GDP	ROIF	PERBRANC
2530	145.05	2.38	104.60	1,299.90	147.81	40.42
2531	136.11	2.93	164.70	1,559.80	176.39	42.42
2532	514.52	3.49	225.05	1,857.00	217.51	42.58
2533	1025.16	2.88	325.05	2,183.50	262.59	39.62
2534	1190.27	3.19	425.05	2,506.60	336.73	38.31
2535	2848.68	3.76	620.79	2,830.90	362.48	38.49
2536	4328.29	4.04	864.15	3,165.20	425.01	37.53
2537	8151.00	3.78	1078.04	3,629.30	556.61	35.65
2538	10178.38	3.44	1294.54	4,186.20	640.94	34.34
2539	10340.92	4.02	1591.06	4,611.00	715.98	32.47
2540	210.27	2.75	3470.58	4,732.60	791.09	29.71
2541	-61584.85	-0.56	14195.95	4,626.40	1065.40	28.17
2542	-91936.70	-0.60	22482.11	4,637.10	992.67	27.82
2543	76260.83	4.27	1391.56	4,923.30	989.68	25.16
2544	-4415.55	2.19	2691.22	5,133.80	976.47	24.57
2545	8009.16	1.76	5554.51	5,451.90	1058.39	23.44

ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่เหมาะสมนำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มี
ผลกระทบต่อกำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย (มีนัยสำคัญ)

ปี พ.ศ.	P	SI	PL	GDP	ROIF	PERBRANC
2530	145.05	2.38	104.60	1,299.90	147.81	40.42
2531	136.11	2.93	164.70	1,559.80	176.39	42.42
2532	514.52	3.49	225.05	1,857.00	217.51	42.58
2533	1025.16	2.88	325.05	2,183.50	262.59	39.62
2534	1190.27	3.19	425.05	2,506.60	336.73	38.31
2535	2848.68	3.76	620.79	2,830.90	362.48	38.49
2536	4328.29	4.04	864.15	3,165.20	425.01	37.53
2537	8151.00	3.78	1078.04	3,629.30	556.61	35.65
2538	10178.38	3.44	1294.54	4,186.20	640.94	34.34
2539	10340.92	4.02	1591.06	4,611.00	715.98	32.47
2540	210.27	2.75	3470.58	4,732.60	791.09	29.71
2541	-61584.85	-0.56	14195.95	4,626.40	1065.40	28.17
2542	-91936.70	-0.60	22482.11	4,637.10	992.67	27.82
2543	76260.83	4.27	1391.56	4,923.30	989.68	25.16
2544	-4415.55	2.19	2691.22	5,133.80	976.47	24.57
2545	8009.16	1.76	5554.51	5,451.90	1058.39	23.44

ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่นำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ
กำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

ปี พ.ศ.	P	SI	PL	ROIF	GDP	PERBRANC	Dum
2530	1524.72	2.64	517.33	301.01	1,299.90	56.29	0
2531	1842.61	3.29	721.68	350.84	1,559.80	56.29	0
2532	2474.85	3.12	893.10	413.21	1,857.00	58.21	0
2533	4689.37	3.35	1084.58	520.60	2,183.50	60.68	0
2534	7254.51	2.91	1217.22	595.80	2,506.60	58.38	0
2535	10540.10	3.56	1507.32	666.01	2,830.90	58.06	0
2536	13903.79	3.76	1837.16	782.87	3,165.20	57.82	0
2537	17359.94	-3.36	2188.57	898.37	3,629.30	55.97	0
2538	19701.92	3.96	2515.85	1035.45	4,186.20	55.04	0
2539	20746.93	3.54	2994.69	1155.11	4,611.00	50.32	1
2540	4056.97	2.83	5792.54	1408.62	4,732.60	46.21	1
2541	-49489.44	-0.11	10207.74	1266.95	4,626.40	39.89	1
2542	-60081.82	0.13	16675.28	1182.88	4,637.10	37.49	1
2543	-18687.42	2.69	5146.57	1236.15	4,923.30	35.13	1
2544	6484.37	3.23	5743.47	1248.75	5,133.80	31.87	1
2545	6270.98	2.31	13752.98	1245.10	5,451.90	30.24	1

ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่เหมาะสมนำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มี
ผลกระทบต่อกำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ (ไม่มี DUMMY)

ปี พ.ศ.	P	SI	PL	ROIF	GDP	PERBRANC
2530	1524.72	2.64	517.33	301.01	1,299.90	56.29
2531	1842.61	3.29	721.68	350.84	1,559.80	56.29
2532	2474.85	3.12	893.10	413.21	1,857.00	58.21
2533	4689.37	3.35	1084.58	520.60	2,183.50	60.68
2534	7254.51	2.91	1217.22	595.80	2,506.60	58.38
2535	10540.10	3.56	1507.32	666.01	2,830.90	58.06
2536	13903.79	3.76	1837.16	782.87	3,165.20	57.82
2537	17359.94	-3.36	2188.57	898.37	3,629.30	55.97
2538	19701.92	3.96	2515.85	1035.45	4,186.20	55.04
2539	20746.93	3.54	2994.69	1155.11	4,611.00	50.32
2540	4056.97	2.83	5792.54	1408.62	4,732.60	46.21
2541	-49489.44	-0.11	10207.74	1266.95	4,626.40	39.89
2542	-60081.82	0.13	16675.28	1182.88	4,637.10	37.49
2543	-18687.42	2.69	5146.57	1236.15	4,923.30	35.13
2544	6484.37	3.23	5743.47	1248.75	5,133.80	31.87
2545	6270.98	2.31	13752.98	1245.10	5,451.90	30.24

ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่เหมาะสมนำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มี
ผลกระทบต่อกำไรรวมของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ (มีนัยสำคัญ)

ปี พ.ศ.	P	PL	ROIF	GDP
2530	1524.72	517.33	301.01	1,299.90
2531	1842.61	721.68	350.84	1,559.80
2532	2474.85	893.10	413.21	1,857.00
2533	4689.37	1084.58	520.60	2,183.50
2534	7254.51	1217.22	595.80	2,506.60
2535	10540.10	1507.32	666.01	2,830.90
2536	13903.79	1837.16	782.87	3,165.20
2537	17359.94	2188.57	898.37	3,629.30
2538	19701.92	2515.85	1035.45	4,186.20
2539	20746.93	2994.69	1155.11	4,611.00
2540	4056.97	5792.54	1408.62	4,732.60
2541	-49489.44	10207.74	1266.95	4,626.40
2542	-60081.82	16675.28	1182.88	4,637.10
2543	-18687.42	5146.57	1236.15	4,923.30
2544	6484.37	5743.47	1248.75	5,133.80
2545	6270.98	13752.98	1245.10	5,451.90

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวมของ
บมจ.ธนาคารกรุงไทย

Regression

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	DUM, SIKTB, GDP, PLKTB, PERBRAC, ROIFKTB	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: PKTB

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.980	.961	.935	8922.56897	2.713

a Predictors: (Constant), DUM, SIKTB, GDP, PLKTB, PERBRAC, ROIFKTB

b Dependent Variable: PKTB

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	17659720625.842	6	2943286770.974	36.970	.000
	Residual	716510133.293	9	79612237.033		
	Total	18376230759.135	15			

a Predictors: (Constant), DUM, SIKTB, GDP, PLKTB, PERBRAC, ROIFKTB

b Dependent Variable: PKTB

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	120222.181	88677.966		1.356	.208
	SIKTB	22358.809	4189.662	.941	5.337	.000
	PLKTB	-2.600	1.056	-.456	-2.462	.036
	GDP	-37.736	9.251	-1.493	-4.079	.003
	ROIFKTB	138.892	59.082	1.347	2.351	.043
	PERBRAC	-3625.320	2018.580	-.678	-1.796	.106
	DUM	-2072.178	10734.371	-.030	-.193	.851

a. Dependent Variable: PKTB

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-91682.6719	70464.7188	-2162.4037	34312.01988	16
Residual	-17355.8203	9849.5332	.0000	6911.39221	16
Std. Predicted Value	-2.609	2.117	.000	1.000	16
Std. Residual	-1.945	1.104	.000	.775	16

a. Dependent Variable: PKTB

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวมของ
บมจ.ธนาคารกรุงไทย (ไม่มี DUMMY)

Regression

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	PERBRAC, SIKTB, PLKTB, GDP, ROIFKTB	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: PKTB

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.980	.961	.941	8482.19832	2.783

a Predictors: (Constant), PERBRAC, SIKTB, PLKTB, GDP, ROIFKTB

b Dependent Variable: PKTB

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	17656753875.938	5	3531350775.188	49.082	.000
	Residual	719476883.197	10	71947688.320		
	Total	18376230759.135	15			

a Predictors: (Constant), PERBRAC, SIKTB, PLKTB, GDP, ROIFKTB

b Dependent Variable: PKTB

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	115703.430	81311.235		1.423	.185
	SIKTB	22356.334	3982.864	.941	5.613	.000
	PLKTB	-2.617	1.000	-.460	-2.616	.026
	GDP	-37.648	8.784	-1.490	-4.286	.002
	ROIFKTB	138.075	56.022	1.339	2.465	.033
	PERBRAC	-3511.098	1834.661	-.656	-1.914	.085

a Dependent Variable: PKTB

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-91741.5625	70483.2656	-2162.4037	34309.13763	16
Residual	-17318.9434	10631.0811	.0000	6925.68593	16
Std. Predicted Value	-2.611	2.117	.000	1.000	16
Std. Residual	-2.042	1.253	.000	.816	16

a Dependent Variable: PKTB

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวมของ
บมจ.ธนาคารกรุงไทย (มีนัยสำคัญ)

Regression

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	PERBRAC , SIKTB, PLKTB, GDP, ROIFKTB	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: PKTB

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.980	.961	.941	8482.19832	2.783

a Predictors: (Constant), PERBRAC, SIKTB, PLKTB, GDP, ROIFKTB

b Dependent Variable: PKTB

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	17656753875.938	5	3531350775.188	49.082	.000
	Residual	719476883.197	10	71947688.320		
	Total	18376230759.135	15			

a Predictors: (Constant), PERBRAC, SIKTB, PLKTB, GDP, ROIFKTB

b Dependent Variable: PKTB

Coefficients

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	115703.430	81311.235		1.423	.185
	SIKTB	22356.334	3982.864	.941	5.613	.000
	PLKTB	-2.617	1.000	-.460	-2.616	.026
	GDP	-37.648	8.784	-1.490	-4.286	.002
	ROIFKTB	138.075	56.022	1.339	2.465	.033
	PERBRAC	-3511.098	1834.661	-.656	-1.914	.085

a Dependent Variable: PKTB

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-91741.5625	70483.2656	-2162.4037	34309.13763	16
Residual	-17318.9434	10631.0811	.0000	6925.68593	16
Std. Predicted Value	-2.611	2.117	.000	1.000	16
Std. Residual	-2.042	1.253	.000	.816	16

a Dependent Variable: PKTB

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวมของ

บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

Regression**Variables Entered/Removed**

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	DUM, SIBBL, PLBBL, GDP, PERBRAN C, ROIFBBL	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: PBBL

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.869	.756	.593	14738.83676	1.680

a Predictors: (Constant), DUM, SIBBL, PLBBL, GDP, PERBRANC, ROIFBBL

b Dependent Variable: PBBL

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	6053687867.287	6	1008947977.881	4.645	.020
	Residual	1955099781.744	9	217233309.083		
	Total	8008787649.031	15			

a Predictors: (Constant), DUM, SIBBL, PLBBL, GDP, PERBRANC, ROIFBBL

b Dependent Variable: PBBL

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-78029.788	70354.590		-1.109	.296
	SIBBL	1481.321	2292.049	.123	.646	.534
	PLBBL	-3.830	1.442	-.816	-2.655	.026
	ROIFBBL	-103.097	69.564	-1.674	-1.482	.172
	GDP	40.077	18.613	2.402	2.153	.060
	PERBRANC	847.795	1111.259	.393	.763	.465
	DUM	-4408.789	23817.778	-.098	-.185	.857

a Dependent Variable: PBBL

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-50437.4102	25880.4727	-712.9762	20089.28050	16
Residual	-20171.9785	22194.0645	.0000	11416.65386	16
Std. Predicted Value	-2.475	1.324	.000	1.000	16
Std. Residual	-1.369	1.506	.000	.775	16

a Dependent Variable: PBBL

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวมของ

บมจ.ธนาคารกรุงเทพ (ไม่มี DUMMY)

Regression

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	PERBRANC , SIBBL, ROIFBBL, PLBBL, GDP	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: PBBL

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.869	.755	.632	14009.07931	1.697

a Predictors: (Constant), PERBRANC, SIBBL, ROIFBBL, PLBBL, GDP

b Dependent Variable: PBBL

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	6046244617.872	5	1209248923.574	6.162	.007
	Residual	1962543031.159	10	196254303.116		
	Total	8008787649.031	15			

a Predictors: (Constant), PERBRANC, SIBBL, ROIFBBL, PLBBL, GDP

b Dependent Variable: PBBL

Coefficients

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-85434.727	55008.910		-1.553	.151
	SIBBL	1362.029	2090.676	.113	.651	.529
	PLBBL	-3.862	1.361	-.823	-2.838	.018
	ROIFBBL	-111.119	51.721	-1.805	-2.148	.057
	GDP	41.779	15.380	2.505	2.716	.022
	PERBRANC	989.531	765.478	.459	1.293	.225

a Dependent Variable: PBBL

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-50274.0508	24542.8809	-712.9763	20076.92642	16
Residual	-20131.7480	22334.8340	.0000	11438.36536	16
Std. Predicted Value	-2.469	1.258	.000	1.000	16
Std. Residual	-1.437	1.594	.000	.816	16

a Dependent Variable: PBBL

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรรวมของ
บมจ.ธนาคารกรุงเทพ (มีนัยสำคัญ)

Regression

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	GDP, PLBBL, ROIFBBL	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: PBBL

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.842	.709	.637	13928.32860	1.752

a Predictors: (Constant), GDP, PLBBL, ROIFBBL

b Dependent Variable: PBBL

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	5680807598.205	3	1893602532.735	9.761	.002
	Residual	2327980050.825	12	193998337.569		
	Total	8008787649.031	15			

a Predictors: (Constant), GDP, PLBBL, ROIFBBL

b Dependent Variable: PBBL

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-14040.199	11386.644		-1.233	.241
	PLBBL	-5.054	1.034	-1.076	-4.889	.000
	ROIFBBL	-99.167	49.402	-1.610	-2.007	.068
	GDP	34.883	13.796	2.091	2.528	.026

a Dependent Variable: PBBL

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-53865.6133	17121.9785	-712.9763	19460.74270	16
Residual	-27790.9531	23114.0879	.0000	12457.87582	16
Std. Predicted Value	-2.731	.916	.000	1.000	16
Std. Residual	-1.995	1.660	.000	.894	16

a Dependent Variable: PBBL

**ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่นำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ
กำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย**

ปี พ.ศ.	EBITDA	SI	PL	GDP	ROIF	PERBRANC	Dum
2530	6.22	2.38	104.60	1,299.90	147.81	40.42	0
2531	5.94	2.93	164.70	1,559.80	176.39	42.42	0
2532	10.89	3.49	225.05	1,857.00	217.51	42.58	0
2533	19.60	2.88	325.05	2,183.50	262.59	39.62	0
2534	19.26	3.19	425.05	2,506.60	336.73	38.31	0
2535	45.89	3.76	620.79	2,830.90	362.48	38.49	0
2536	73.00	4.04	864.15	3,165.20	425.01	37.53	0
2537	123.32	3.78	1078.04	3,629.30	556.61	35.65	0
2538	142.78	3.44	1294.54	4,186.20	640.94	34.34	0
2539	145.61	4.02	1591.06	4,611.00	715.98	32.47	1
2540	3.38	2.75	3470.58	4,732.60	791.09	29.71	1
2541	- 613.99	-0.56	14195.95	4,626.40	1065.40	28.17	1
2542	- 919.37	-0.60	22482.11	4,637.10	992.67	27.82	1
2543	- 289.39	4.27	1391.56	4,923.30	989.68	25.16	1
2544	- 44.16	2.19	2691.22	5,133.80	976.47	24.57	1
2545	80.09	1.76	5554.51	5,451.90	1058.39	23.44	1

ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่นำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ
กำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย (ไม่มี DUMMY)

ปี พ.ศ.	EBITDA	SI	PL	GDP	ROIF	PERBRANC
2530	6.22	2.38	104.60	1,299.90	147.81	40.42
2531	5.94	2.93	164.70	1,559.80	176.39	42.42
2532	10.89	3.49	225.05	1,857.00	217.51	42.58
2533	19.60	2.88	325.05	2,183.50	262.59	39.62
2534	19.26	3.19	425.05	2,506.60	336.73	38.31
2535	45.89	3.76	620.79	2,830.90	362.48	38.49
2536	73.00	4.04	864.15	3,165.20	425.01	37.53
2537	123.32	3.78	1078.04	3,629.30	556.61	35.65
2538	142.78	3.44	1294.54	4,186.20	640.94	34.34
2539	145.61	4.02	1591.06	4,611.00	715.98	32.47
2540	3.38	2.75	3470.58	4,732.60	791.09	29.71
2541	- 613.99	-0.56	14195.95	4,626.40	1065.40	28.17
2542	- 919.37	-0.60	22482.11	4,637.10	992.67	27.82
2543	- 289.39	4.27	1391.56	4,923.30	989.68	25.16
2544	- 44.16	2.19	2691.22	5,133.80	976.47	24.57
2545	80.09	1.76	5554.51	5,451.90	1058.39	23.44

ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่นำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษีของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย (มีนัยสำคัญ)

ปี พ.ศ.	EBITDA	SI	PL	GDP	ROIF
2530	6.22	2.38	104.60	1,299.90	147.81
2531	5.94	2.93	164.70	1,559.80	176.39
2532	10.89	3.49	225.05	1,857.00	217.51
2533	19.60	2.88	325.05	2,183.50	262.59
2534	19.26	3.19	425.05	2,506.60	336.73
2535	45.89	3.76	620.79	2,830.90	362.48
2536	73.00	4.04	864.15	3,165.20	425.01
2537	123.32	3.78	1078.04	3,629.30	556.61
2538	142.78	3.44	1294.54	4,186.20	640.94
2539	145.61	4.02	1591.06	4,611.00	715.98
2540	3.38	2.75	3470.58	4,732.60	791.09
2541	- 613.99	-0.56	14195.95	4,626.40	1065.40
2542	- 919.37	-0.60	22482.11	4,637.10	992.67
2543	- 289.39	4.27	1391.56	4,923.30	989.68
2544	- 44.16	2.19	2691.22	5,133.80	976.47
2545	80.09	1.76	5554.51	5,451.90	1058.39

ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่นำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ
กำไรก่อนหักภาษี ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

ปี พ.ศ.	EBITDA	SI	PL	GDP	ROIF	PERBRANC	Dum
2530	22.85	2.64	517.33	1,299.90	301.01	56.29	0
2531	31.28	3.29	721.68	1,559.80	350.84	56.29	0
2532	42.00	3.12	893.10	1,857.00	413.21	58.21	0
2533	76.59	3.35	1084.58	2,183.50	520.60	60.68	0
2534	109.10	2.91	1217.22	2,506.60	595.80	58.38	0
2535	162.15	3.56	1507.32	2,830.90	666.01	58.06	0
2536	213.49	3.76	1837.16	3,165.20	782.87	57.82	0
2537	260.40	-3.36	2188.57	3,629.30	898.37	55.97	0
2538	286.62	3.96	2515.85	4,186.20	1035.45	55.04	0
2539	310.67	3.54	2994.69	4,611.00	1155.11	50.32	1
2540	85.07	2.83	5792.54	4,732.60	1408.62	46.21	1
2541	- 494.89	-0.11	10207.74	4,626.40	1266.95	39.89	1
2542	- 600.82	0.13	16675.28	4,637.10	1182.88	37.49	1
2543	- 186.87	2.69	5146.57	4,923.30	1236.15	35.13	1
2544	64.84	3.23	5743.47	5,133.80	1248.75	31.87	1
2545	62.71	2.31	13752.98	5,451.90	1245.10	30.24	1

ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่นำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ
กำไรก่อนหักภาษี ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ (ไม่มี DUMMY)

ปี พ.ศ.	EBITDA	SI	PL	GDP	ROIF	PERBRANC
2530	22.85	2.64	517.33	1,299.90	301.01	56.29
2531	31.28	3.29	721.68	1,559.80	350.84	56.29
2532	42.00	3.12	893.10	1,857.00	413.21	58.21
2533	76.59	3.35	1084.58	2,183.50	520.60	60.68
2534	109.10	2.91	1217.22	2,506.60	595.80	58.38
2535	162.15	3.56	1507.32	2,830.90	666.01	58.06
2536	213.49	3.76	1837.16	3,165.20	782.87	57.82
2537	260.40	-3.36	2188.57	3,629.30	898.37	55.97
2538	286.62	3.96	2515.85	4,186.20	1035.45	55.04
2539	310.67	3.54	2994.69	4,611.00	1155.11	50.32
2540	85.07	2.83	5792.54	4,732.60	1408.62	46.21
2541	- 494.89	-0.11	10207.74	4,626.40	1266.95	39.89
2542	- 600.82	0.13	16675.28	4,637.10	1182.88	37.49
2543	- 186.87	2.69	5146.57	4,923.30	1236.15	35.13
2544	64.84	3.23	5743.47	5,133.80	1248.75	31.87
2545	62.71	2.31	13752.98	5,451.90	1245.10	30.24

ตารางแสดงข้อมูลตัวแปรที่นำมาประมาณการในสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ
กำไรก่อนหักภาษี ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ (มีนัยสำคัญ)

ปี พ.ศ.	EBITDA	PL	GDP	ROIF	PERBRANC
2530	22.85	517.33	1,299.90	301.01	56.29
2531	31.28	721.68	1,559.80	350.84	56.29
2532	42.00	893.10	1,857.00	413.21	58.21
2533	76.59	1084.58	2,183.50	520.60	60.68
2534	109.10	1217.22	2,506.60	595.80	58.38
2535	162.15	1507.32	2,830.90	666.01	58.06
2536	213.49	1837.16	3,165.20	782.87	57.82
2537	260.40	2188.57	3,629.30	898.37	55.97
2538	286.62	2515.85	4,186.20	1035.45	55.04
2539	310.67	2994.69	4,611.00	1155.11	50.32
2540	85.07	5792.54	4,732.60	1408.62	46.21
2541	- 494.89	10207.74	4,626.40	1266.95	39.89
2542	- 600.82	16675.28	4,637.10	1182.88	37.49
2543	- 186.87	5146.57	4,923.30	1236.15	35.13
2544	64.84	5743.47	5,133.80	1248.75	31.87
2545	62.71	13752.98	5,451.90	1245.10	30.24

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษี

ของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย

Regression

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	DUM, SIKTB, GDP, PLKTB, PERBRANC , ROIFKTB	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: EBITDAKT

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.979	.959	.931	76.91400	1.929

a Predictors: (Constant), DUM, SIKTB, GDP, PLKTB, PERBRANC, ROIFKTB

b Dependent Variable: EBITDAKT

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1237639.708	6	206273.285	34.868	.000
	Residual	53241.864	9	5915.763		
	Total	1290881.572	15			

a Predictors: (Constant), DUM, SIKTB, GDP, PLKTB, PERBRANC, ROIFKTB

b Dependent Variable: EBITDAKT

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-271.425	764.418		-.355	.731
	SIKTB	-117.174	36.116	-.588	-3.244	.010
	PLKTB	-5.345E-02	.009	-1.120	-5.871	.000
	GDP	.410	.080	1.938	5.146	.001
	ROIFKTB	-1.527	.509	-1.766	-2.998	.015
	PERBRANC	5.468	17.400	.122	.314	.761
	DUM	-50.766	92.532	-.089	-.549	.597

a Dependent Variable: EBITDAKT

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-914.3222	183.2413	-74.4331	287.24435	16
Residual	-71.5731	156.0669	.0000	59.57732	16
Std. Predicted Value	-2.924	.897	.000	1.000	16
Std. Residual	-.931	2.029	.000	.775	16

a Dependent Variable: EBITDAKT

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษี
ของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย (ไม่มี DUMMY)

Regression

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	PERBRANC , SIKTB, PLKTB, GDP, ROIFKTB	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: EBITDAKT

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.978	.957	.936	74.17713	1.773

a Predictors: (Constant), PERBRANC, SIKTB, PLKTB, GDP, ROIFKTB

b Dependent Variable: EBITDAKT

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1235859.110	5	247171.822	44.922	.000
	Residual	55022.463	10	5502.246		
	Total	1290881.572	15			

a Predictors: (Constant), PERBRANC, SIKTB, PLKTB, GDP, ROIFKTB

b Dependent Variable: EBITDAKT

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-382.129	711.070		-.537	.603
	SIKTB	-117.235	34.830	-.589	-3.366	.007
	PLKTB	-5.388E-02	.009	-1.129	-6.159	.000
	GDP	.413	.077	1.948	5.370	.000
	ROIFKTB	-1.547	.490	-1.789	-3.157	.010
	PERBRANC	8.266	16.044	.184	.515	.618

a. Dependent Variable: EBITDAKT

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-915.7648	164.0944	-74.4331	287.03764	16
Residual	-79.2319	162.2741	.0000	60.56537	16
Std. Predicted Value	-2.931	.831	.000	1.000	16
Std. Residual	-1.068	2.188	.000	.816	16

a. Dependent Variable: EBITDAKT

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษี
ของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย (มีนัยสำคัญ)

Regression

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	ROIFKTB, SIKTB, PLKTB, GDP	.	Enter

- a All requested variables entered.
b Dependent Variable: EBITDAKT

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.978	.956	.940	71.65760	1.866

- a Predictors: (Constant), ROIFKTB, SIKTB, PLKTB, GDP
b Dependent Variable: EBITDAKT

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1234398.646	4	308599.662	60.100	.000
	Residual	56482.926	11	5134.811		
	Total	1290881.572	15			

- a Predictors: (Constant), ROIFKTB, SIKTB, PLKTB, GDP
b Dependent Variable: EBITDAKT

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-19.627	99.204		-.198	.847
	SIKTB	-113.242	32.804	-.569	-3.452	.005
	PLKTB	-5.160E-02	.007	-1.081	-7.075	.000
	GDP	.415	.074	1.958	5.596	.000
	ROIFKTB	-1.728	.330	-1.999	-5.233	.000

a Dependent Variable: EBITDAKT

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-903.9771	152.5143	-74.4331	286.86799	16
Residual	-82.1438	153.5358	.0000	61.36390	16
Std. Predicted Value	-2.892	.791	.000	1.000	16
Std. Residual	-1.146	2.143	.000	.856	16

a Dependent Variable: EBITDAKT

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษี
ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ

Regression

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	DUM, SIBBL, PLBBL, GDP, PERBRANC, ROIFBBL	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: EBITDABB

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.886	.786	.643	152.98385	1.658

a Predictors: (Constant), DUM, SIBBL, PLBBL, GDP, PERBRANC, ROIFBBL

b Dependent Variable: EBITDABB

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	772550.230	6	128758.372	5.502	.012
	Residual	210636.527	9	23404.059		
	Total	983186.757	15			

a Predictors: (Constant), DUM, SIBBL, PLBBL, GDP, PERBRANC, ROIFBBL

b Dependent Variable: EBITDABB

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-1184.027	730.255		-1.621	.139
	SIBBL	13.061	23.791	.098	.549	.596
	PLBBL	-4.002E-02	.015	-.769	-2.673	.026
	GDP	.469	.193	2.539	2.429	.038
	ROIFBBL	-1.155	.722	-1.693	-1.600	.144
	PERBRANC	14.687	11.534	.615	1.273	.235
	DUM	-19.916	247.220	-.040	-.081	.938

a Dependent Variable: EBITDABB

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-509.4197	343.6186	27.8244	226.94349	16
Residual	-210.3368	222.7551	.0000	118.50078	16
Std. Predicted Value	-2.367	1.392	.000	1.000	16
Std. Residual	-1.375	1.456	.000	.775	16

a Dependent Variable: EBITDABB

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษี
ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ (ไม่มี DUMMY)

Regression

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	PERBRANC , SIBBL, ROIFBBL, PLBBL, GDP	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: EBITDABB

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.886	.786	.678	145.18554	1.664

a Predictors: (Constant), PERBRANC, SIBBL, ROIFBBL, PLBBL, GDP

b Dependent Variable: EBITDABB

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	772398.342	5	154479.668	7.329	.004
	Residual	210788.415	10	21078.842		
	Total	983186.757	15			

a Predictors: (Constant), PERBRANC, SIBBL, ROIFBBL, PLBBL, GDP

b Dependent Variable: EBITDABB

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-1217.477	570.094		-2.136	.058
	SIBBL	12.522	21.667	.094	.578	.576
	PLBBL	-4.017E-02	.014	-.772	-2.848	.017
	GDP	.477	.159	2.580	2.992	.014
	ROIFBBL	-1.191	.536	-1.746	-2.222	.050
	PERBRANC	15.327	7.933	.641	1.932	.082

a Dependent Variable: EBITDABB

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-508.6817	337.5763	27.8244	226.92118	16
Residual	-210.1550	223.3910	.0000	118.54350	16
Std. Predicted Value	-2.364	1.365	.000	1.000	16
Std. Residual	-1.447	1.539	.000	.816	16

a Dependent Variable: EBITDABB

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติสมการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนหักภาษี
ของ บมจ.ธนาคารกรุงเทพ (มีนัยสำคัญ)

Regression

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	PERBRANC , ROIFBBL, PLBBL, GDP	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: EBITDABB

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.882	.778	.698	140.72180	1.655

a Predictors: (Constant), PERBRANC, ROIFBBL, PLBBL, GDP

b Dependent Variable: EBITDABB

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	765357.882	4	191339.471	9.662	.001
	Residual	217828.875	11	19802.625		
	Total	983186.757	15			

a Predictors: (Constant), PERBRANC, ROIFBBL, PLBBL, GDP

b Dependent Variable: EBITDABB

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-1133.900	534.493		-2.121	.057
	PLBBL	-4.313E-02	.013	-.829	-3.387	.006
	GDP	.485	.154	2.624	3.152	.009
	ROIFBBL	-1.226	.516	-1.797	-2.375	.037
	PERBRANC	14.544	7.576	.609	1.920	.081

a Dependent Variable: EBITDABB

Residuals Statistics

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-508.8519	319.0958	27.8244	225.88461	16
Residual	-214.4076	232.0425	.0000	120.50695	16
Std. Predicted Value	-2.376	1.289	.000	1.000	16
Std. Residual	-1.524	1.649	.000	.856	16

a Dependent Variable: EBITDABB